BP175
L2 K62
Ed. 3

HOOVER INSTITUTION
on War, Revolution, and Peace

FOUNDED BY HERBERT HOOVER, 1919

The Hoover Library

The Virginia Thompson and Richard Adloff Collection

KITAB TOEHPAH,

EEN JAVAANSCH HANDBOEK

VOOR HET

MOHAMMEDAANSCHE RECHT.

KITÁB TOEHPAH,

EEN JAVAANSCH HANDBOEK

VOOR HET

MOHAMMEDAANSCHE RECHT

DOOR

T. ROORDA.

DERDE, VERBETERDE UITGAAF.

LEIDEN. — E. J. BRILL.
1895.

BP175
L2K62
ed. 3

195407

VOORBERICHT.

Bij de eerste uitgaaf van dit werk in 1853, onder den titel **Kitab-Toehpah, Javaansch-Mohammedaansch wetboek,** *uitgegeven van wege het Koninklijk Instituut voor de taal-, land- en volkenkunde van Neêrlandsch Indië*, is door den uitgever, nu wijlen Mr. S. Keyzer, omtrent de hulpmiddelen, waarvan hij zich heeft kunnen bedienen, in het voorbericht (Delft, Dec. 1852) het volgende gezegd:

»Tot het uitgeven van dit Javaansch-Mohammedaansch wetboek »heb ik mij kunnen bedienen van de volgende hulpmiddelen:

»1°. Het handschrift *A*, toebehoorende aan de Koninklijke Akademie »alhier. Hoewel dit handschrift slechts loopt over de artikels 1—179, »en vol fouten is, zoo heeft het mij toch veel dienst bewezen, door »dat het met een leesbare hand is geschreven.

»2°. Het handschrift *B*, een geschenk van den Heer E. M. VAN »ALPHEN, uit de nalatenschap van den Heer N. ENGELHARD, aan »het koninklijk instituut voor de taal-, land- en volkenkunde van »Neêrlandsch Indië. Dit handschrift, dat het geheele wetboek (voor »zoo ver het hier uitgegeven wordt) bevat, is met een duidelijke »hand en vrij goed geschreven, doch de inkt van het schrift is zoo »verbleekt, dat het op menige plaats bijna onleesbaar is. De tekst »is op halve bladen geschreven; het overige is wit gelaten, waar-

»schijnlijk om er de vertaling in het Hollandsch naast te plaatsen; »hetgeen echter niet geschied is.

»3°. Eenige losse bladen, mede een geschenk van denzelfden Heer »uit dezelfde verzameling aan zoo even genoemd instituut. Deze »losse bladen bevatten de vertaling van de 160 eerste artikels in »het Hollandsch, geschreven op halve bladen; slechts tot art. 9 is »er het Javaansch naast geplaatst. Onder het laatste artikel staat »*Eynde*, blijkbaar met een andere hand geschreven.

»4°. Het handschrift *P*, een eigendom van Professor T. ROORDA, »die het mij met zijne gewone welwillendheid ten gebruike heeft »toegestaan. Dit handschrift, met Arabische letters geschreven, be»handelt bijna alle punten van het geheele Mohammedaansche regt, »doch slechts bij losse stukken, waaronder telkens de naam van »het Arabisch boek staat, waaruit het geput is. De inhoud scheen »mij, zoo wel wat taal als wat inhoud betreft, daar het in Tjeribon, »waarschijnlijk door priesters is opgesteld, belangrijk genoeg, om »te excerperen en bij wijze van aanteekeningen achter het wetboek »te plaatsen."

Later, te Londen zijnde, is hij in de gelegenheid geweest, om het daar in het Britsch Museum zich bevindende en van Crawfurd afkomstige handschrift te vergelijken, en heeft hij de voornaamste varianten daarvan meêgedeeld in de Bijdragen van het Kon. Instituut voor de taal-, land- en volkenkunde van Neêrl. Indië, 2de deel.

Door de tegenwoordige eigenaars van het copierecht, de firma E. J. Brill, aangezocht om een nieuwe uitgaaf van het werk te bezorgen, daar de eerste was uitverkocht, heb ik gemeend, niettegenstaande mijn reeds al te vele werkzaamheden, aan dit verzoek te kunnen voldoen, omdat ik al sedert lang mij zelf, door een nauwkeuriger vergelijking van de handschriften en een betere interpunc-

tie, een verbeterden tekst had bezorgd, en meende, dat ik overigens zou kunnen volstaan met bij de *Aanteekeningen* hier en daar nog iets bij te voegen.

In dit laatste opzicht heb ik mij evenwel bedrogen gevonden. Ik had daarbij niet gedacht aan de vele, in die Aanteekeningen meêgedeelde uittreksels uit het bovengenoemde hs. P; of liever ik had mij voorgesteld, dat die uittreksels bij de tweede uitgaaf, even als bij de eerste, eenvoudig zouden zijn meê te deelen, niettegenstaande ik wel wist, dat daar menige fout in schuilde. Zonder een ander afschrift van hetzelfde werk zou het, meende ik, toch niet wel doenlijk zijn, die fouten te verbeteren.

Dat hs. P. had Keyzer tot zijn overlijden toe voor het gebruik bij zijn studie van het Mohammedaansche recht bij zich gehouden, als ook twee, wat later hem door mij geleende, handschriften van een beroemd werk over rechtsverordening en met verklaring van een menigte, vroeger bij de rechtsbedeeling gebruikelijke zoogenaamde sloka's, en dat algemeen bekend is onder den naam van [illegible] [illegible]. Van dit werk, of liever van een nieuwe redactie daarvan, is door Raffles een vertaling gegeven in een Appendix van zijn *History of Java*. Doch de inhoud van hetgeen dáár gegeven is, komt alleen overeen met den inhoud van het eerste van de twee hoofddeelen, waaruit het werk bestaat, daar ik de twee bovengenoemde exemplaren van bezit. Het tweede hoofddeel behelst namelijk een compendium of kort begrip van het Mohammedaansche recht, en wel, even als het hs. P, tezamengesteld uit in 't Javaansch vertaalde stukken uit eenige Arabische werken over het Mohammedaansche recht, die aan het einde van ieder uittreksel met verkorte namen, bv. محرر, تحرير en تقريب, genoemd worden.

Toen ik na het overlijden van Keyzer die drie hss. terug ontvangen

en op nieuw doorbladerd had, bemerkte ik weldra, dat, indien de uit het hs. P meêgedeelde stukken reeds bij de eerste uitgaaf met de gelijkluidende stukken in de handschriften van de Soerja-ngalam vergeleken hadden kunnen worden, dan waarschijnlijk veel fouten in die stukken gemakkelijk hadden kunnen worden verbeterd. Maar toen, bij de eerste uitgaaf, had Keyzer die handschriften van de Soerja-ngalam nog niet. Bij deze tweede uitgaaf heb ik dat nu kunnen doen, en zoo een veel verbeterden tekst van die stukken kunnen geven.

Van de meeste van die verbeteringen heb ik het niet noodig geacht rekenschap te geven in de aanteekeningen, die daardoor noodeloos al te veel uitgebreid hadden moeten worden.

Dat het compendium van het Mohammedaansche recht, dat wij in hs. P hebben, in Tjěribon zou zijn opgesteld, zooals Keyzer in het voorbericht vóór de eerste uitgaaf schreef, kan juist niet met zekerheid worden opgemaakt uit de weinige daarin voorkomende woorden, die tot het Tjěribonsch dialect schijnen te behooren (zooals [illegible], zie bl. 172 in de aant.). Want zulk een woord zou, behalve in het Tjěribonsch ook wel in een ander naburig, nog niet genoeg bekend dialect, bijvoorbeeld in het Bantamsche, in gebruik kunnen zijn; zooals dit het geval is met het in Ngoko gebruikte voegwoord [illegible] in den zin van [illegible], terwijl daarnevens in den zin van *en anders*, *of anders*, *of wel*, [illegible] gebruikt wordt. Dat dit [illegible] niet bepaald tot het Tjěribonsch dialect behoort, kan daaruit blijken, dat het niet alleen evenzoo, en in dezelfde stukken, in de twee bovengenoemde niet in het Tjěribonsche geschreven hss. van de Soerja-ngalam gebruikt wordt;

maar ook zeer menigvuldig in een betrekkelijk oud theologisch polemisch werkje over de orthodoxe principes, uit Bantam afkomstig en hier op de bibliotheek zich bevindend onder de Oosterscho hss. n°. 1928. Veeleer zal men hieruit moeten opmaken, dat èn dat theologisch en juridisch compendium in hs. P, èn de Soerja-ngalam, beide oorspronkelijk in Bantam opgesteld en vandaar met de Mohammedaansche godsdienst in afschriften naar Tjëribon, Dëmak en elders op Java verspreid zijn, alleen met die geringe veranderingen, die het onderscheid van dialect noodzakelijk scheen te maken. Zoo is het dan te begrijpen, waarom [illegible] in de hss. van de Soerja-ngalam, die in midden-Java of oost-Java geschreven zijn, in [illegible] veranderd is, doch niet in het Tjëribonsche hs. P, omdat het woord in Tjëribon zoo niet in dagelijksch gebruik, dan toch wel bekend was. — Die beide genoemde, zelden en weinig van elkander afwijkende, hss. van de Soerja-ngalam zijn ook niet, zooals het hs. P, met Pégon, dat is met Arabisch, maar met gewoon Javaansch letterschrift geschreven, doch, wat het tweede hoofddeel betreft, blijkbaar naar een met Arabische karakters geschreven origineel. Zoo vindt men bl. 85, 10 v. o., van het hs. in klein folio: فنل لفظمْ انكاڤتْن بسم اللّه والحمْد للّه ربّ العالمين enz. enz. terwijl toch de drie eerste woorden met Javaansche karakters geschreven hadden moeten worden: [illegible] En bl. 99, 5, vindt men geschreven قال النواوى ۞ الخنديك بمام نواوى, in plaats van, zóó als op dezelfde bladzijde regel 7 v. o.: قال النواوى [illegible] Daar men in mijn beide hss. op deze beide plaatsen dezelfde fout begaan vindt, zoo kan men hieruit opmaken, dat het afschriften zijn van hetzelfde in Pégon geschreven origineel.

Wat aan de eerste uitgaaf, behalve de meêdeeling van die stukken uit het hs. P. als aanteekening was toegevoegd, dat was weinig en schraal. Ik heb het noodig geoordeeld, dat hier en daar wat uit te breiden of er wat bij te voegen, maar mij daarbij ook alleen tot het noodigste te bepalen. Meer opheldering zal men kunnen vinden in de later door Keyzer over het Mohammedaansche recht uitgegevene werken, namelijk:

Handboek voor het Mohammedaansche regt (een vertaling van Phiroezabâdî's Arabisch compendium). *'s Gravenhage*, 1853;

Het Mohammedaansche strafregt, naar Arabische, Javaansche en Maleische bronnen. 's Gravenhage, 1857;

Précis de Jurisprudence Musulmane selon le rite Châfeite, par Abou Chodjâ; publication du texte Arabe, avec traduction et annotations. Leyde, 1859; *en*

Mawerdi's publiek en administratief regt van den Islam, met een inleiding over de toepasselijkheid van dat regt in Nederlandsch Indië. 's Gravenhage, 1862.

Vóór het ééne van mijn twee handschriften van de Soerja-ngalam vindt men op het titelblad dezen titel: [illegible] Doch zulk een titel is niet te beschouwen als een betiteling van den inhoud van het werk door den auteur: zulke titels hebben de auteurs van Javaansche boeken zelf maar zelden aan hun werken gegeven. En, dat, zooals deze titel zegt, de auteur van dit werk de *Sultan Soerja-ngalam*, en deze *de eerste Sultan van Dĕmak* (Raden Patah), zou geweest zijn, strookt ook niet goed met het begin van het werk zelf. Het werk begint namelijk met dit opschrift: [illegible]

en dit is het opschrift alleen van het eerste deel van het werk, groot 52 bladzijden in klein folio, terwijl het tweede ongeveer anderhalfmaal zoo groote deel met dit opschrift aanvangt: البيع, dat ook eigentlijk den *aanvang* van het eerste hoofdstuk van dat tweede deel, maar hier tevens den aanvang van dat geheele tweede deel beteekent. En, na dat opschrift van dat eerste hoofddeel begint nu het werk aldus: [illegible] enz. Volgens deze woorden (waarvan de samenhang vrij duister en wel zeker door de slordigheid van de afschrijvers bedorven is) zou de Sultan Soerja-ngalam niet de eerste Sultan van *Dĕmak* geweest zijn, maar een vorst van *Ngaripoelah* of *Ngadiloelah* (twee namen, die niet het voorkomen van plaatsnamen, maar van persoonsnamen hebben), en was ook die Sultan niet de auteur, schrijver of samensteller, van het volgende werk, maar alleen de overleveraar van hetgeen verhaald was omtrent een beroemd en rechtvaardig Vorst van het westen, die zijn rijkszetel had te *Sang-Titi-djagad* (weêr een naam, die veeleer de naam van een persoon, dan van een rijk schijnt te wezen).

Volgens de bovengenoemde vertaling van de Soerja-ngalam, door Raffles meêgedeeld, zou *Sang Praboe Soerja-Ngalam* wel de auteur van het werk, maar een »Vorst van het westen" geweest zijn. Volgens het boek *Adji-Saka* was *Radja Soerja-ngalam* de naam, dien Daniswara aan zijn jongeren broeder Niti-adi-koesoema verleende bij zijn aanstelling tot regent van Madoera, en dien hij behield, toen hij later tot djaksa-nĕgara benoemd wierd. In deze betrekking

zou hij de [illegible] of [illegible] hebben opgesteld, die naar zijn naam [illegible] genoemd wierd.

Men ziet het, *Radja* (of *Praboe*) *Soerja-ngalam* is de naam van een mythisch persoon, die de auteur zou geweest zijn van een bij de Javanen bekend en beroemd oud juridisch werk over rechtspleging met vele wettelijke bepalingen en verklaringen van vele bij de rechtspleging in den ouden tijd gebruikelijke *sloka's*. Dit werk nu, of een nieuwe redactie daarvan, moet door den eersten Mohammedaanschen Vorst van Dĕmak tegelijk met een compendium van het Mohammedaansch recht in zijn staten als wetboek zijn ingevoerd. Zie Raffles *History of Java*, I, p. 312, van de uitgaaf in 8°.

Behalven het boek *Soerja-ngalam* zijn er nog een aantal andere oude Javaansche wetboeken, eveneens aan verschillende mythische personen als auteurs toegeschreven en naar hun namen genoemd: zie Raffles op de aangehaalde plaats en het boek *Adji-Saka* bl. 79, 4 v. o., en r. 1 v. o. — bl. 80, 7. Een epitome of kort begrip van deze werken schijnt te wezen een werk, waarvan hier bij de Bibliotheek een afschrift bestaat, onder de Oost. hss. Ned. Kol. n°. 1832, en dat aldus begint: [illegible] In dezelfde band volgt nog een dergelijk werk, waarvan het begin aldus luidt: [illegible] En dit moet wel hetzelfde werk zijn, dat in het boek *Adji-Saka* p. 80, 1, [illegible] genoemd wordt naar den naam *Salokantara*, door Daniswara aan zijn panakawan Daoelat gegeven bij zijn verheffing tot [illegible] of *legerhoofd*. (Bl. 79, 6, wordt hij [illegible] genoemd: maar dit is, als men r. 8 vergelijkt, blijkbaar een schrijffout). — Beide, de [illegible]

[illegible] en de [illegible] bij elkander, bevat ook een Jav. hs. in het Britsch Museum te Londen en door Keyzer afgeschreven (zie Bijdragen voor de taal-, land- en volkenkunde van Neêrl. Indië, 2de deel, bl. 337).

In dat begin van het hoofdwerk nu moet tusschen [illegible] en [illegible] een scheidteeken staan: want het zijn twee namen van twee verschillende werken (zie *Adji-Saka*, bl. 4 en 5). In den loop van het werk worden *Radja-niti*, *Radja-kapakapa* en *Djoegoel-moeda* weinig meer genoemd, maar telkens als auteur van een menigte uitspraken en bepalingen vermeld een Vorst, die soms [illegible], maar meer gewoon [illegible], dat is *de Vorst van Soerja-ngalam*, genoemd wordt, of met zijn vollen naam, [illegible]. In plaats van [illegible] vindt men verder in het werk veelal [illegible] geschreven.

Hieruit blijkt terstond, dat werkelijk in het begin van het hierboven genoemde hs. in klein f°. plaats- en persoons-namen met elkander verward zijn, — als ook, dat [illegible] niet de naam van een rechts-beambte van Vorst Daniswara geweest kan zijn, want dat [illegible] (of [illegible] of [illegible]) [illegible] blijkbaar beteekenen moet *de Vorst van Soerja-ngalam.* — [illegible] is eigentlijk de naam van een rijkszetel, de rijkszetel van *Sultan Sarif* (volgens een andere lezing *Sultan Ngarif*) *Ngadil-ollah.*

Maar welke rijkszetel wordt nu met die benaming bedoeld? Volgens de overlevering moet die westelijk ([illegible]) van Java gelegen hebben, en de zetel geweest zijn van een Mohammedaansch rijk, niet van een rijk uit den ouden mythischen tijd van Daniswara. Men kan nauwelijks aan iets anders denken, dan aan de groote Mohammedaansche wereld, met al zijn verschillende rijken en vorsten onderhoorig of onderworpen aan den Sultan van Kon-

stantinopel, den Chalif of opvolger van den propheet Mohammed. En hiermeê laat zich volkomen goed vereenigen, wat men hier en daar in het werk van dien Vorst van Soerja-ngalam gezegd vindt; bv. p. 15, r. 9 vlgg. van het ms.: [illegible] — — — — — [illegible] enz. — — P. 17, 1 v. o. vlgg. [illegible] enz. — — P. 32, 4 v. o. [illegible] enz.

Van de vele, of, zooals het een paar maal heet, *duizend*, aan den Sultan van Soerja-ngalam onderhoorige vorsten en landen, worden, behalve de landen van Java en de daarbij behoorende eilanden, met name genoemd de Vorst van *Kambodja* en de Vorst van *Minangkĕbo*. Bl. 64, 5, vindt men: [illegible] enz. Bl. 138, 5 v. o.: [illegible]

enz. En bl. 146, 8: [illegible] enz.

Verder heb ik bij deze tweede uitgaaf van de Kitâb-toehpah alleen dit nog te zeggen, dat ik gemeend heb een kleine verandering in den titel te moeten maken, en het niet een *Javaansch Mohammedaansch wetboek* te noemen, maar een *Javaansch handboek voor het Mohammedaansche recht.* Trouwens KEYZER zou bij een tweede uitgaaf zelf die verandering gemaakt hebben: want terecht schreef hij in zijn inleiding voor *Het Mohammedaansche strafregt*, bl. XIX: »De Mohammedanen kennen geen wetboeken (codes), wel wetge»leerde boeken."

LEIDEN, 20 Maart 1874. T. ROORDA.

Deze derde druk is geheel conform aan den, door wijlen Prof. ROORDA uitgegeven, tweeden druk. Alleen zijn eenige in het oog loopende schrijf- of drukfouten onder het corrigeeren der drukproeven door een desbevoegde hand verbeterd.

LEIDEN, Maart 1895. E. J. BRILL.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

પ્રકરણ ૭ :

“ મનુષ્યોના દિલમાં પ્રભુનાં વચનોનું જ્ઞાન કેવું ઊંડું ઊતરી ગયું હતું તે વિષે મારે કંઈક કહેવું જોઈએ. પ્રભુ ઈસુ ખ્રિસ્તે પોતાનાં વચનોમાં કહ્યું હતું કે, ‘જે કોઈ મારાં વચનો સાંભળે છે અને મારા મોકલનારને માને છે તે અનંતજીવન પામે છે.’

પ્રકરણ ૮ : વિજયોત્સવ

"ફક્કડ મારાજ! તમે તો ખરેખર ગજબનાક માણસ છો હોં! ગઢ જીતી લીધો અને પાછા કશું જ ન બન્યું હોય એમ ઠંડાગાર! ગઢ જીતવો એ કંઈ રમતવાત નથી. ગઢ જીતવો એટલે ગઢ જીતવો. ગઢ જીતવો એટલે ગઢ જીતવો. ગઢ જીતવો એટલે ગઢ જીતવો

ตามปีศกนี้ ๑๒๑๒ ตรีนิศกนี้ ๑๒๑๒ ตรีนิศกนี้ ๑๒๑๒ ตรีนิ

"เรื่องนี้ท่านเจ้าเมืองเก่าเล่าให้ฟังมานานแล้ว ว่ากันว่าเมื่อสมัยที่ท่านเจ้าเมืองเก่าเป็นเด็กอยู่ที่เมืองนี้ ท่านเจ้าเมืองเก่าเคยเห็นเงาดำๆ ปรากฏขึ้นที่ริมกำแพงเมืองด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ ทุกคืนวันพระ ท่านเจ้าเมืองเก่าเล่าว่าเงาดำนี้ไม่ใช่คนธรรมดา มันมีรูปร่างคล้ายชายชราคนหนึ่งนั่งขดตัวอยู่ใต้ต้นไม้ใหญ่ริมกำแพงเมือง มันไม่ส่งเสียงร้อง ไม่ขยับตัว แต่ใครที่เดินผ่านใกล้ต้นไม้นั้นในเวลาค่ำคืนจะรู้สึกเย็นวาบไปทั้งตัว ราวกับมีใครเอาน้ำแข็งมาวางไว้ที่ต้นคอ ท่านเจ้าเมืองเก่าเล่าว่าตนเองเคยลองเดินผ่านต้นไม้นั้นตอนกลางคืนเพื่อพิสูจน์ความกลัวของตนเอง ปรากฏว่าขาสั่นจนก้าวไม่ออกเลยทีเดียว ต้องให้ทหารคนสนิทพยุงกลับเรือนถึงสามวันเต็ม ท่านเจ้าเมืองเก่าเล่าต่อว่าเงาดำนี้ไม่ได้ทำร้ายใคร แต่ใครที่ทำบาปหนักไว้ในเมืองนี้ ก็จะได้ยินเสียงถอนหายใจดังแผ่วเบาอยู่ข้างหูตลอดเวลาที่อยู่ในเขตเมืองนี้ ท่านเจ้าเมืองเก่าเชื่อว่าเงาดำนี้คือวิญญาณของผู้ที่ถูกลืมเลือนจากเมืองนี้ไปนานแล้ว ท่านเจ้าเมืองเก่าจึงสั่งให้ปลูกศาลาไม้ไผ่ขึ้นใกล้ต้นไม้นั้น และให้ชาวบ้านนำดอกไม้ธูปเทียนมาไหว้ทุกเดือนสิบสี่ค่ำ ตั้งแต่นั้นมาเงาดำก็ไม่ปรากฏตัวอีกเลย มีแต่ลมเย็นๆ พัดผ่านเท่านั้น ใครที่ไม่เชื่อก็ลองไปนั่งดูเถิด ท่านเจ้าเมืองเก่าเล่าทิ้งท้ายไว้ว่าเงาดำนี้อาจยังอยู่ที่นั่นจนถึงทุกวันนี้ก็ได้ ใครที่ไม่ทำบาปหนักไว้ในเมืองนี้ก็คงไม่เห็นอะไรหรอก"

บทที่ ๑๑๐ : เรื่องเล่าของชาวบ้าน

"เรื่องนี้ท่านเจ้าเมืองเก่าเล่าให้ฟังมานานแล้ว ว่ากันว่าเมื่อสมัยที่ท่านเจ้าเมืองเก่าเป็นเด็กอยู่ที่เมืองนี้ ท่านเจ้าเมืองเก่าเคยเห็นเงาดำๆ ปรากฏขึ้นที่ริมกำแพงเมืองด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ ทุกคืนวันพระ ท่านเจ้าเมืองเก่าเล่าว่าเงาดำนี้ไม่ใช่คนธรรมดา มันมีรูปร่างคล้ายชายชราคนหนึ่งนั่งขดตัวอยู่ใต้ต้นไม้ใหญ่ริมกำแพงเมือง มันไม่ส่งเสียงร้อง ไม่ขยับตัว แต่ใครที่เดินผ่านใกล้ต้นไม้นั้นในเวลาค่ำคืนจะรู้สึกเย็นวาบไปทั้งตัว ราวกับมีใครเอาน้ำแข็งมาวางไว้ที่ต้นคอ ท่านเจ้าเมืองเก่าเล่าว่าตนเองเคยลองเดินผ่านต้นไม้นั้นตอนกลางคืนเพื่อพิสูจน์ความกลัวของตนเอง ปรากฏว่าขาสั่นจนก้าวไม่ออกเลยทีเดียว ต้องให้ทหารคนสนิทพยุงกลับเรือนถึงสามวันเต็ม ท่านเจ้าเมืองเก่าเล่าต่อว่าเงาดำนี้ไม่ได้ทำร้ายใคร แต่ใครที่ทำบาปหนักไว้ในเมืองนี้ ก็จะได้ยินเสียงถอนหายใจดังแผ่วเบาอยู่ข้างหูตลอดเวลาที่อยู่ในเขตเมืองนี้ ท่านเจ้าเมืองเก่าเชื่อว่าเงาดำนี้คือวิญญาณของผู้ที่ถูกลืมเลือนจากเมืองนี้ไปนานแล้ว ท่านเจ้าเมืองเก่าจึงสั่งให้ปลูกศาลาไม้ไผ่ขึ้นใกล้ต้นไม้นั้น และให้ชาวบ้านนำดอกไม้ธูปเทียนมาไหว้ทุกเดือนสิบสี่ค่ำ ตั้งแต่นั้นมาเงาดำก็ไม่ปรากฏตัวอีกเลย มีแต่ลมเย็นๆ พัดผ่านเท่านั้น ใครที่ไม่เชื่อก็ลองไปนั่งดูเถิด ท่านเจ้าเมืองเก่าเล่าทิ้งท้ายไว้ว่าเงาดำนี้อาจยังอยู่ที่นั่นจนถึงทุกวันนี้ก็ได้ ใครที่ไม่ทำบาปหนักไว้ในเมืองนี้ก็คงไม่เห็นอะไรหรอก"

๑๑๑ เรื่องราวของ

ในหมู่ของเขาเหล่านี้ ยังมีเด็กชายคนหนึ่งชื่อ ไม้ไผ่ ซึ่งเป็นลูกชายคนเล็กของ ไม้ไผ่ ผู้ใหญ่บ้านแห่งหมู่บ้านนี้ ไม้ไผ่ ได้ยินเสียงเพลงดังมาจากที่ไกลๆ ไม้ไผ่ ก็ตื่นขึ้นมาด้วยความตื่นเต้นเป็นอย่างมาก

※ 1 ぴ 1 ぐ ぬ ぬ ||

๑๐๐๐ ๑๐๐๐ ๑๐๐๐

ตามที่ได้ทราบมาแล้วนั้น ในเรื่องที่ข้าพเจ้าได้ทูลถวายรายงานไปนี้ ก็ด้วยเหตุที่ข้าพเจ้าได้ทราบมาว่า ในเรื่องที่ข้าพเจ้าได้ทูลถวายรายงานไปนี้ ก็ด้วยเหตุที่ข้าพเจ้าได้ทราบมาว่า

ประกาศมาตรา ๒๗ "

ในเรื่องที่ข้าพเจ้าได้ทูลถวายรายงานไปนี้ ก็ด้วยเหตุที่ข้าพเจ้าได้ทราบมาว่า

પ્રમાણપત્ર : ૧ :

[illegible]

પ્રમાણપત્ર : ૮ :

[illegible]

ที่ดิน" ทุนทรัพย์ที่ฟ้องขอให้ศาลบังคับให้ผู้ถูกฟ้องคดีชำระเงินแก่ผู้ฟ้องคดีเท่าราคาที่ดินพิพาท ๑๐๐,๐๐๐ บาท ฯลฯ"

"

ศาลปกครองสูงสุด วินิจฉัย

"พิเคราะห์ข้อเท็จจริงแล้วเห็นว่า ผู้ฟ้องคดีฟ้องขอให้ศาลบังคับให้ผู้ถูกฟ้องคดีชำระเงินแก่ผู้ฟ้องคดีเท่าราคาที่ดินพิพาท ๑๐๐,๐๐๐ บาท ฯลฯ ซึ่งเป็นการฟ้องขอให้ศาลบังคับให้ผู้ถูกฟ้องคดีชำระเงินตามสัญญาซื้อขายที่ดินพิพาทซึ่งเป็นสิทธิเรียกร้องในทางแพ่งของผู้ฟ้องคดีกับผู้ถูกฟ้องคดีซึ่งเป็นเอกชนด้วยกัน ไม่ใช่การฟ้องขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งทางปกครองซึ่งเป็นข้อพิพาทเกี่ยวกับการใช้อำนาจทางปกครองตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ประกอบมาตรา ๑๐ แห่งพระราชกฤษฎีกากำหนดวันใช้บังคับพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ศาลปกครองสูงสุดจึงมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีนี้ได้ ทุนทรัพย์ที่ฟ้องคดีนี้ไม่เกินสี่ร้อยล้านบาท ๑๐๐,๐๐๐ บาท ๑๐๐,๐๐๐ บาท ๑๐๐,๐๐๐ บ

श्रुतपञ्चमी : ८८ ॥

॥ अनुष्टुप् छन्दः ॥

अनन्तानन्तसंख्यातप्रदेशात्मा सनातनः । अनन्तगुणसम्पन्नः सिद्धात्मा सिद्धिसाधकः ॥१॥
अनन्तानन्तसंख्यातप्रदेशात्मा सनातनः । अनन्तगुणसम्पन्नः सिद्धात्मा सिद्धिसाधकः ॥२॥
अनन्तानन्तसंख्यातप्रदेशात्मा सनातनः । अनन्तगुणसम्पन्नः सिद्धात्मा सिद्धिसाधकः ॥३॥
अनन्तानन्तसंख्यातप्रदेशात्मा सनातनः । अनन्तगुणसम्पन्नः सिद्धात्मा सिद्धिसाधकः ॥४॥
अनन्तानन्तसंख्यातप्रदेशात्मा सनातनः । अनन्तगुणसम्पन्नः सिद्धात्मा सिद्धिसाधकः ॥५॥
अनन्तानन्तसंख्यातप्रदेशात्मा सनातनः । अनन्तगुणसम्पन्नः सिद्धात्मा सिद्धिसाधकः ॥६॥
अनन्तानन्तसंख्यातप्रदेशात्मा सनातनः । अनन्तगुणसम्पन्नः सिद्धात्मा सिद्धिसाधकः ॥७॥
अनन्तानन्तसंख्यातप्रदेशात्मा सनातनः । अनन्तगुणसम्पन्नः सिद्धात्मा सिद्धिसाधकः ॥८॥
अनन्तानन्तसंख्यातप्रदेशात्मा सनातनः । अनन्तगुणसम्पन्नः सिद्धात्मा सिद्धिसाधकः ॥९॥
अनन्तानन्तसंख्यातप्रदेशात्मा सनातनः । अनन्तगुणसम्पन्नः सिद्धात्मा सिद्धिसाधकः ॥१०॥

श्रुतपञ्चमी : ८८० ॥

॥ अनुष्टुप् छन्दः ॥

अनन्तानन्तसंख्यातप्रदेशात्मा सनातनः । अनन्तगुणसम्पन्नः सिद्धात्मा सिद्धिसाधकः ॥१॥
अनन्तानन्तसंख्यातप्रदेशात्मा सनातनः । अनन्तगुणसम्पन्नः सिद्धात्मा सिद्धिसाधकः ॥२॥
अनन्तानन्तसंख्यातप्रदेशात्मा सनातनः । अनन्तगुणसम्पन्नः सिद्धात्मा सिद्धिसाधकः ॥३॥
अनन्तानन्तसंख्यातप्रदेशात्मा सनातनः । अनन्तगुणसम्पन्नः सिद्धात्मा सिद्धिसाधकः ॥४॥
अनन्तानन्तसंख्यातप्रदेशात्मा सनातनः । अनन्तगुणसम्पन्नः सिद्धात्मा सिद्धिसाधकः ॥५॥
अनन्तानन्तसंख्यातप्रदेशात्मा सनातनः । अनन्तगुणसम्पन्नः सिद्धात्मा सिद्धिसाधकः ॥६॥
अनन्तानन्तसंख्यातप्रदेशात्मा सनातनः । अनन्तगुणसम्पन्नः सिद्धात्मा सिद्धिसाधकः ॥७॥
अनन्तानन्तसंख्यातप्रदेशात्मा सनातनः । अनन्तगुणसम्पन्नः सिद्धात्मा सिद्धिसाधकः ॥८॥
अनन्तानन्तसंख्यातप्रदेशात्मा सनातनः । अनन्तगुणसम्पन्नः सिद्धात्मा सिद्धिसाधकः ॥९॥
अनन्तानन्तसंख्यातप्रदेशात्मा सनातनः । अनन्तगुणसम्पन्नः सिद्धात्मा सिद्धिसाधकः ॥१०॥

ประกาศที่ ๓๓๓ ๑

๑๑๑๑ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหาวชิราลงกรณ พระวรเดชพิชิตสงคราม พระบรมราชินีนาถ พระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าสิริวัณณวรีนารีรัตน ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า ด้วยมีผู้ถวายฎีกาขอพระราชทานอภัยโทษ ๑๑๑๑ ราย ๑๑๑๑ ราย ๑๑๑๑ ราย

ปฏิสนฺธิยา ปฏิสนฺธิยา ปฏิสนฺธิยา

๕๕๕

ตามที่ท่านสมเด็จพระนารายณ์มหาราชทรงพระราชดำริไว้ ๆ ขอให้ทราบทั่วกันเถิด ๆ ขอให้ทราบทั่วกันเถิด ๆ ขอให้ทราบทั่วกันเถิด

ปัจจุบันนี้ก็ยังมีอยู่ในที่ต่างๆ ทั่วไปในประเทศไทยเรานี้ ส่วนที่ตำบลบางปูใหม่ นี้ก็มีเรื่องราวเล่าสืบกันมาว่าเป็นที่ตั้งของวัดเก่าแก่ที่ชื่อว่าวัดบางปูใหม่ ซึ่งเป็นวัดที่ใหญ่โตมากวัดหนึ่ง ในสมัยที่ยังมีการทำไร่ทำนาอยู่ในที่ตำบลนี้ ชาวไร่ชาวนาที่ทำไร่ทำนาอยู่ในที่ตำบลนี้ได้ขุดพบเครื่องปั้นดินเผาเป็นอันมาก ซึ่งเป็นเครื่องใช้ของชาวบ้านที่อยู่ในที่ตำบลนี้ในสมัยโบราณ

๑๒๓๕๔๖๗๘๙๐๑๒๓๔๕๖๗๘๙๐๑๒๓๔๕๖๗๘๙๐๑๒๓๔๕

॥ ८८८ : ८८८ : ८८८ ॥

"हे पृथ्वीनाथ राजन् ! तुम्हारे पुत्र ने अपने पुत्र को मारने के लिए जो कुछ किया है वह तुम्हारे ही योग्य है ।

ตามที่ทรงมีพระเมตตาโปรดเกล้าฯ ให้ทำการสร้างขึ้นใหม่ ตามแบบที่ทรงพระราชดำริไว้ทุกประการ ทั้งนี้ก็เพราะเหตุที่ทรงเห็นว่าเป็นที่ตั้งของพระราชวังเดิมแห่งกรุงสยามมาแต่ก่อนนั้น ทั้งเป็นที่ตั้งของพระราชวังเดิมแห่งกรุงธนบุรีมาแต่ภายหลังนั้นด้วย ทั้งเป็นที่ตั้งของพระราชวังเดิมแห่งกรุงเทพฯ ด้วยอีกประการหนึ่ง

ทั้งนี้ก็ด้วยเหตุที่ท่านเจ้าคุณพระอาจารย์ท่านเห็นว่าเป็นเรื่องที่ไม่ควรจะเปิดเผยให้ใครทั่วไปทราบได้ ท่านจึงได้ทำเป็นเฉยเสียมิได้ทราบเรื่องราวอันใดทั้งสิ้น ครั้นเมื่อเวลาเย็นวันนั้นแล้ว ท่านเจ้าคุณพระอาจารย์ท่านก็ได้ให้ตามเรียกพระเณรที่ทำการเวรรักษาศาลาการเปรียญทั้งสองรูปนั้นมาสอบถามเรื่องราวเป็นการลับๆ ว่าเหตุใดจึงได้ทำการเช่นนี้ขึ้นได้ ทั้งสองรูปนั้นก็ได้ทูลตอบท่านเจ้าคุณพระอาจารย์ท่านตามตรงทั้งสิ้นทุกประการ ท่านเจ้าคุณพระอาจารย์ท่านจึงได้ตรัสสั่งให้ทั้งสองรูปนั้นไปเรียกเอาเงินที่ได้ทำการเวรรักษาศาลาการเปรียญนั้นมาคืนให้แก่ท่านเจ้าคุณพระอาจารย์ท่านทั้งสิ้นทีเดียว ทั้งสองรูปนั้นก็ได้ทูลตอบท่านเจ้าคุณพระอาจารย์ท่านว่าเงินที่ได้ทำการเวรรักษาศาลาการเปรียญนั้นได้ใช้จ่ายไปเสียสิ้นแล้วมิได้เหลือเลย ท่านเจ้าคุณพระอาจารย์ท่านจึงได้ตรัสสั่งให้ทั้งสองรูปนั้นไปเรียกเอาเงินที่ได้ทำการเวรรักษาศาลาการเปรียญนั้นมาคืนให้แก่ท่านเจ้าคุณพระอาจารย์ท่านให้ได้ทั้งสิ้นทีเดียวให้จงจงเอาเงินที่ได้ทำการเวรรักษาศาลาการเปรียญนั้นมาให้

๑๗๑ : เทศนาแห่งมหาชาติ

ฤๅษีนั้นมีความรู้ในวิชาทั้งปวง ครั้นเมื่อเวลาพระเจ้าสีวิราชเสด็จมาถึงที่ประทับแล้ว ฤๅษีนั้นก็ทำการต้อนรับพระเจ้าสีวิราชเสด็จเข้าไปในที่ประทับ ครั้นเมื่อพระเจ้าสีวิราชเสด็จเข้าไปใน

ตามที่ได้ทราบมาแล้วนั้น ในสมัยที่ท้าวเวสสุวรรณเป็นเจ้าครองนครอลกาบุรีอยู่นั้น ได้มีเทวดาองค์หนึ่งมีนามปรากฏว่าเทวดาเกสรีนั้นเป็นผู้ที่ท้าวเวสสุวรรณทรงโปรดปรานมาก ด้วยเทวดาเกสรีนั้นมีความสามารถในการขับร้องเพลงและดนตรีเป็นที่ไพเราะเสนาะหูยิ่งนัก ด้วยเหตุนี้ท้าวเวสสุวรรณจึงทรงโปรดปรานเทวดาเกสรีนั้นมาก ทั้งทรงมีพระเมตตาเอ็นดูเทวดาเกสรีนั้นเสมือนดังบุตรบุญธรรมของพระองค์ ครั้นวันหนึ่งเทวดาเกสรีนั้นได้ขอลาไปเที่ยวเล่นในป่าหิมพานต์ ท้าวเวสสุวรรณทรงอนุญาตให้ไปได้ตามปรารถนา เทวดาเกสรีนั้นจึงเที่ยวเล่นไปในป่าหิมพานต์ตามที่ต่างๆ ด้วยความสำราญใจ ครั้นเมื่อเวลาใกล้ค่ำเทวดาเกสรีนั้นจึงได้ไปพักอาศัยอยู่ที่ต้นไม้ใหญ่ต้นหนึ่งซึ่งมีกิ่งก้านสาขาแผ่ออกไปทั่วบริเวณ ต้นไม้ใหญ่ต้นนี้มีดอกไม้ออกดอกบานสะพรั่งงามไปทั่วทั้งต้น ดอกไม้ใหญ่ต้นนี้มีกลิ่นหอมฟุ้งไปไกลทั่วป่าหิมพานต์ ดอกไม้ใหญ่ต้นนี้มีชื่อเรียกว่าดอกไม้ทิพย์ ดอกไม้ใหญ่ต้นนี้ออกดอกบานสะพรั่งงามตลอดทั้งปีมิได้ขาด

[illegible]

ประกาศที่ ๖๐ ॥

[illegible]

ประกาศที่ ๖๑ ॥

[illegible]

ประกาศที่ ๖๒ ॥

[illegible]

๓๓๒ ๑๒๓๑ ๑๒๓๑ ๑๒๓๑

ตามที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ข้าพเจ้าเขียนเทศนาเรื่องพระราชพงศาวดารเมืองลังกาทวีปถวายนั้น ข้าพเจ้าได้ตรวจดูพระราชพงศาวดารเมืองลังกาทวีปที่มีอยู่ในหอสมุดพระมณฑปเห็นมีพระราชพงศาวดารเมืองลังกาทวีปที่ได้ทรงแต่งขึ้นใหม่ในรัชกาลที่ ๑ ๑ ฉบับ ฉบับหนึ่งเป็นสมุดไทยเส้นดินดำ ๑ ฉบับ ฉบับหนึ่งเป็นสมุดฝรั่งเส้นดินดำ ๑ ฉบับ ฉบับหนึ่งเป็นสมุดฝรั่งเส้นหมึกแดง ๑ ฉบับ ฉบับหนึ่งเป็นสมุดไทยเส้นหมึกแดง ๑ ฉบับ ฉบับหนึ่งเป็นสมุดฝรั่งเส้นหมึกแดงอีก ๑ ฉบับ ฉบับหนึ่งเป็นสมุดไทยเส้นหมึกแดงอีก

॥ ॥ ॥

[illegible]

[illegible] : ๑๐ :

[illegible]

પ્રમાણપરિચ્છેદઃ ૧૦૦ ॥

॥ અનુભવાદિભિરપ્યનુમાનમાનમિત્યપરે । તદપ્યુક્તલક્ષણોપેતલિઙ્ગાદુત્પન્નત્વાત્ અનુમાનમેવ । અનુમાનાદુત્પન્નત્વાત્ અનુમાનમેવ ॥ અનુમાનસ્યાનુભવાદિભિરપ્યુત્પત્તિરસ્તીતિ ચેત્ । તદપ્યનુમાનમેવ । તત્રાપિ તલ્લિઙ્ગાદ

[illegible]

ประกาศที่ ๑๖ "

[illegible]

ประกาศที่ ๑๗ "

[illegible]

ประกาศที่ ๑๘ "

[illegible]

[illegible]

॥ [illegible] ॥

[illegible]

॥ [illegible] ॥

[illegible]

ที่ปรึกษาทั้งปวงได้ทูลเกล้าถวายพระพรว่า ขอพระเจ้าอยู่หัวจงทรงพระเจริญ ขอพระเจ้าอยู่หัวจงทรงพระเจริญ ขอพระเจ้าอยู่หัวจงทรงพระเจริญ

ตรุทานสมฤทธิ์ปรารถนาประการใดๆ ทุกสิ่งทุกอย่างก็สมฤทธิ์ผลทุกประการ ฯ

ปุนาทิปิญฺญะ ๘๒ ฯ

ปุนจปรมิทานิ ยานิ ตานิ ตรุณานิ ปิตาปิตามหานิ ตรุณานิ ปิตาปิตามหานิ ตรุณานิ ปิตาปิตามห

ปฐมปัญญา: ๘๑ ॥

॥ พระพุทธเจ้าข้าทั้งหลายเป็นผู้ประเสริฐ ผู้ตรัสรู้ชอบ ผู้ทรงพระนามปรากฏ ผู้ทรงพระนามปรากฏ ผู้ทรงพระนามปรากฏ

ตามความที่ได้ทราบมาแล้วนี้ ๆ ๆ ๆ

[illegible]

[illegible] "

ประกาศที่ ๒๒๕ : ๒๓๓ "

[illegible] "

ประกาศที่ ๒๒๕ : ๒๓๔ "

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] : ๑๑๘ ॥

[illegible]

[illegible]

[illegible] ॥

[illegible] ॥

[illegible]

ปรมาจริยะ ภาค ๑

ตามที่ได้ทราบมาแล้วข้างต้นนั้น ท่านผู้ฟังคงเข้าใจแล้วว่า ตามธรรมดาของมนุษย์ทั่วไปนั้น ย่อมมีความเห็นแก่ตัวเป็นที่ตั้งเป็นพื้นฐาน ทั้งในการกระทำและในการคิดนึกทั้งปวง ซึ่งเป็นเหตุให้เกิดความทุกข์ความเดือดร้อนแก่ตนเองและผู้อื่นทั่วไป ส่วนผู้ที่ปฏิบัติตามคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าแล้วนั้น ย่อมมีความเห็นแก่ตัวเป็นที่ตั้งเป็นพื้นฐานน้อยลงไปตามลำดับ ตามความเจริญแห่งปัญญาของตนเอง ซึ่งเป็นเหตุให้ความทุกข์ความเดือดร้อนแก่ตนเองและผู้อื่นทั่วไปนั้นน้อยลงไปตามลำดับเช่นกัน ส่วนผู้ที่ปฏิบัติตามคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าจนถึงขั้นสูงสุดแล้วนั้น ย่อมมีความเห็นแก่ตัวเป็นที่ตั้งเป็นพื้นฐานน้อยลงไปตามลำดับจนถึงขั้นสูงสุดเช่นกัน ซึ่งเป็นเหตุให้ความทุกข์ความเดือดร้อนแก่ตนเองและผู้อื่นทั่วไปนั้นน้อยลงไปตามลำดับจนถึงขั้นสูงสุดเช่นกัน ดังนี้ ฯ ส่วนผู้ที่ปฏิบัติตามคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าจนถึงขั้นสูงสุดแล้วนั้น ย่อมมีความเห็นแก่ตัวเป็นที่ตั้งเป็นพื้นฐานน้อยลงไปตามลำดับจนถึงขั้นสูงสุดเช่นกัน ซึ่งเป็นเหตุให้ความทุกข์ความเดือดร้อนแก่ตนเองและผู้อื่นทั่วไปนั้นน้อยลงไปตามลำดับจนถึงขั้นสูงสุดเช่นกัน ดังนี้ ฯ ส่วนผู้ที่ปฏิบัติตามคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าจนถึงขั้นสูงสุดแล้วนั้น ย่อมมีความเห็นแก่ตัวเป็นที่ตั้งเป็นพื้นฐานน้อยลงไปตามลำดับจนถึงขั้นสูงสุดเช่นกัน ซึ่งเป็นเหตุให้ความทุกข์ความเดือดร้อนแก่ตนเองและผู้อื่นทั่วไปนั้นน้อยลงไปตามลำดับจนถึงขั้นสูงสุดเช่นกัน ดังนี้ ฯ ส่วนผู้ที่ปฏิบัติตามคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าจนถึงขั้นสูงสุดแล้วนั้น ย่อมมีความเห็นแก่ตัวเป็นที่ตั้งเป็นพื้นฐานน้อยลงไปตามลำดับจนถึงขั้นสูงสุดเช่นกัน ซึ่งเป็นเหตุให้ความทุกข์ความเดือดร้อนแก่ตนเองและผู้อื่นทั่วไปนั้นน้อยลงไปตามลำดับจนถึงขั้นสูงสุดเช่นกัน ดังนี้ ฯ ส่วนผู้ที่ปฏิบัติตามคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าจนถึงขั้นสูงสุดแล้วนั้น ย่อมมีความเห็นแก่ตัวเป็นที่ตั้งเป็นพื้นฐานน้อยลงไปตามลำดับจนถึงขั้นสูงสุดเช่นกัน ซึ่งเป็นเหตุให้ความทุกข์ความเดือดร้อนแก่ตนเองและผู้อื่นทั่วไปนั้นน้อยลงไปตามลำดับจนถึงขั้นสูงสุดเช่นกัน ดังนี้ ฯ

ปรมาจริยะ ภาค ๑

ตามที่ได้ทราบมาแล้วข้างต้นนั้น ท่านผู้ฟังคงเข้าใจแล้วว่า ตามธรรมดาของมนุษย์ทั่วไปนั้น ย่อมมีความเห็นแก่ตัวเป็นที่ตั้งเป็นพื้นฐาน ทั้งในการกระทำและในการคิดนึกทั้งปวง ซึ่งเป็นเหตุให้เกิดความทุกข์ความเดือดร้อนแก่ตนเองและผู้อื่นทั่วไปนั้นน้อยลงไปตามลำดับจนถึงขั้นสูงสุดเช่นกัน ดังนี้ ฯ ส่วนผู้ที่ปฏิบัติตามคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าจนถึงขั้นสูงสุดแล้วนั้น ย่อมมีความเห็นแก่ตัวเป็นที่ตั้งเป็นพื้นฐานน้อยลงไปตามลำดับจนถึงขั้นสูงสุดเช่นกัน ซึ่งเป็นเหตุให้ความทุกข์ความเดือดร้อนแก่ตนเองและผู้อื่นทั่วไปนั้นน้อยลงไปตามลำดับจนถึงขั้นสูงสุดเช่นกัน ดังนี้ ฯ ส่วนผู้ที่ปฏิบัติตามคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าจนถึงขั้นสูงสุดแล้วนั้น ย่อมมีความเห็นแก่ตัวเป็นที่ตั้งเป็นพื้นฐานน้อยลงไปตามลำดับจนถึงขั้นสูงสุดเช่นกัน ซึ่งเป็นเหตุให้ความทุกข์ความเดือดร้อนแก่ตนเองและผู้อื่นทั่วไปนั้นน้อยลงไปตามลำดับจนถึงขั้นสูงสุดเช่นกัน ดังนี้ ฯ ส่วนผู้ที่ปฏิบัติตามคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าจนถึงขั้นสูงสุดแล้วนั้น ย่อมมีความเห็นแก่ตัวเป็นที่ตั้งเป็นพื้นฐานน้อยลงไปตามลำดับจนถึงขั้นสูงสุดเช่นกัน ซึ่งเป็นเหตุให้ความทุกข์ความเดือดร้อนแก่ตนเองและผู้อื่นทั่วไปนั้นน้อยลงไปตามลำดับจนถึงขั้นสูงสุดเช่นกัน ดังนี้ ฯ ส่วนผู้ที่ปฏิบัติตามคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าจนถึงขั้นสูงสุดแล้วนั้น ย่อมมีความเห็นแก่ตัวเป็นที่ตั้งเป็นพื้นฐานน้อยลงไปตามลำดับจนถึงขั้นสูงสุดเช่นกัน ซึ่งเป็นเหตุให้ความทุกข์ความเดือดร้อนแก่ตนเองและผู้อื่นทั่วไปนั้นน้อยลงไปตามลำดับจนถึงขั้นสูงสุดเช่นกัน ดังนี้ ฯ

ประกาศพระราชบัญญัติ

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระราชประสงค์ให้ประกาศพระราชบัญญัติ ว่าด้วยการจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ซึ่งสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ตราขึ้นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

ประกาศพระราชบัญญัติ

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระราชประสงค์ให้ประกาศพระราชบัญญัติ ว่าด้วยการจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ซึ่งสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ตราขึ้นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

ประกาศพระราชบัญญัติ

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระราชประสงค์ให้ประกาศพระราชบัญญัติ ว่าด้วยการจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ซึ่งสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ตราขึ้นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

ประกาศพระราชบัญญัติ

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระราชประสงค์ให้ประกาศพระราชบัญญัติ ว่าด้วยการจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ซึ่งสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ตราขึ้นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

ક્રમાનુસાર અર્થ ॥

॥ જ્ઞાનાવરણીય કર્મ ॥ દર્શનાવરણીય કર્મ ॥ વેદનીય કર્મ ॥ મોહનીય કર્મ ॥ આયુષ્ય કર્મ ॥ નામ કર્મ ॥ ગોત્ર કર્મ ॥ અંતરાય કર્મ

॥ ध्यानविधिः ॥

॥ अथ ध्यानविधिं वक्ष्ये सर्वसिद्धिप्रदायकम् । यस्य स्मरणमात्रेण सर्वपापैः प्रमुच्यते ॥
सर्वदेवमयं देवं सर्वज्ञं सर्वतोमुखम् । सर्वाक्षिशिरोबाहुं सर्वाङ्गं सर्वगं शिवम् ॥
सर्वाक्षिशिरोबाहुं सर्वाङ्गं सर्वगं शिवम् । सर्वाक्षिशिरोबाहुं सर्वाङ्गं सर्वगं शिवम् ॥
सर्वाक्षिशिरोबाहुं सर्वाङ्गं सर्वगं शिवम् । सर्वाक्षिशिरोबाहुं सर्वाङ्गं सर्वगं शिवम् ॥
सर्वाक्षिशिरोबाहुं सर्वाङ्गं सर्वगं शिवम् । सर्वाक्षिशिरोबाहुं सर्वाङ्गं सर्वगं शिवम् ॥
सर्वाक्षिशिरोबाहुं सर्वाङ्गं सर्वगं शिवम् । सर्वाक्षिशिरोबाहुं सर्वाङ्गं सर्वगं शिवम् ॥
सर्वाक्षिशिरोबाहुं सर्वाङ्गं सर्वगं शिवम् । सर्वाक्षिशिरोबाहुं सर्वाङ्गं सर्वगं शिवम् ॥

॥ ध्यानविधिः ॥

॥ अथ ध्यानविधिं वक्ष्ये सर्वसिद्धिप्रदायकम् । यस्य स्मरणमात्रेण सर्वपापैः प्रमुच्यते ॥
सर्वदेवमयं देवं सर्वज्ञं सर्वतोमुखम् । सर्वाक्षिशिरोबाहुं सर्वाङ्गं सर्वगं शिवम् ॥
सर्वाक्षिशिरोबाहुं सर्वाङ्गं सर्वगं शिवम् । सर्वाक्षिशिरोबाहुं सर्वाङ्गं सर्वगं शिवम् ॥
सर्वाक्षिशिरोबाहुं सर्वाङ्गं सर्वगं शिवम् । सर्वाक्षिशिरोबाहुं सर्वाङ्गं सर्वगं शिवम् ॥
सर्वाक्षिशिरोबाहुं सर्वाङ्गं सर्वगं शिवम् । सर्वाक्षिशिरोबाहुं सर्वाङ्गं सर्वगं शिवम् ॥
सर्वाक्षिशिरोबाहुं सर्वाङ्गं सर्वगं शिवम् । सर्वाक्षिशिरोबाहुं सर्वाङ्गं सर्वगं शिवम् ॥

॥ ध्यानविधिः ॥

॥ अथ ध्यानविधिं वक्ष्ये सर्वसिद्धिप्रदायकम् । यस्य स्मरणमात्रेण सर्वपापैः प्रमुच्यते ॥
सर्वदेवमयं देवं सर्वज्ञं सर्वतोमुखम् । सर्वाक्षिशिरोबाहुं सर्वाङ्गं सर्वगं शिवम् ॥
सर्वाक्षिशिरोबाहुं सर्वाङ्गं सर्वगं शिवम् । सर्वाक्षिशिरोबाहुं सर्वाङ्गं सर्वगं शिवम् ॥
सर्वाक्षिशिरोबाहुं सर्वाङ्गं सर्वगं शिवम् । सर्वाक्षिशिरोबाहुं सर्वाङ्गं सर्वगं शिवम् ॥
सर्वाक्षिशिरोबाहुं सर्वाङ्गं सर्वगं शिवम् । सर्वाक्षिशिरोबाहुं सर्वाङ्गं सर्वगं शिवम् ॥
सर्वाक्षिशिरोबाहुं सर्वाङ्गं सर्वगं शिवम् । सर्वाक्षिशिरोबाहुं सर्वाङ्गं सर्वगं शिवम् ॥

พระเจ้าอยู่หัวเสด็จออกมาทรงรับ ทรงเห็นพระเจ้าน้องนางเธอ ทรงเห็นพระพักตร์ของพระเจ้าน้องนางเธอ ทรงเห็นพระเนตรของพระเจ้าน้องนางเธอ ทรงเห็นพระกรรณของพระเจ้าน้องนางเธอ ทรงเห็นพระนาสิกของพระเจ้าน้องนางเธอ ทรงเห็นพระโอษฐ์ของพระเจ้าน้องนางเธอ ทรงเห็นพระหนุของพระเจ้าน้องนางเธอ ทรงเห็นพระกรของพระเจ้าน้องนางเธอ ทรงเห็นพระหัตถ์ของพระเจ้าน้องนางเธอ ทรงเห็นพระอุระของพระเจ้าน้องนางเธอ ทรงเห็นพระถันของพระเจ้าน้องนางเธอ ทรงเห็นพระอุทรของพระเจ้าน้องนางเธอ ทรงเห็นพระนาภีของพระเจ้าน้องนางเธอ ทรงเห็นพระโยนิของพระเจ้าน้องนางเธอ ทรงเห็นพระอูรุของพระเจ้าน้องนางเธอ ทรงเห็นพระชงฆ์ของพระเจ้าน้องนางเธอ ทรงเห็นพระบาทของพระเจ้าน้องนางเธอ ทรงเห็นพระนขาของพระเจ้าน้องนางเธอ ทรงเห็นพระเกศ

॥ નાનજીભાઈ ગાંધીનાં સ્મરણો ॥

ભ્રમણવિભાગ : ૩૩ ॥

॥ ૩૩ મુંબઈમાં ગુજરાતી સાહિત્યકારોનું સંમેલન ભરાયું. ૩૩ મારી મુંબઈ જવાની ઇચ્છા હતી. ૩૩ મારાં ભાઈ-બહેન મુંબઈ રહેતાં હતાં. મારાં ભાઈ-બહેન મારાં સંતાનોને મુંબઈ જોવાની ઇચ્છા હતી. મારાં ભાઈ-બહેન મારાં સંતાનોને મુંબઈ જોવાની ઇચ્છા હતી. ૩૩

ग्रामस्य पश्चिमदिशि महान् वटवृक्षः आसीत् । तस्य छायायां बहवः पथिकाः विश्रान्तिं लभन्ते स्म । तस्य शाखासु अनेके पक्षिणः निवसन्ति स्म । तेषां कलरवः ग्रामस्य सर्वत्र श्रूयते स्म । तस्य मूलेषु एकः कूपः आसीत् । तस्य जलं अतीव मधुरं आसीत् । ग्रामस्य जनाः तत्र जलं पिबन्ति स्म । तस्य समीपे एकः पाषाणः आसीत् । तस्मिन् पाषाणे केचन लेखाः उत्कीर्णाः आसन् । ते लेखाः कस्य कृते आसन् इति कोऽपि न जानाति स्म । ग्रामस्य वृद्धाः कथयन्ति स्म यत् एतत् पाषाणं पूर्वकालस्य कस्यचित् राज्ञः स्मारकं अस्ति इति । तस्य राज्ञः नाम कीर्तिवर्मा आसीत् । सः महान् योद्धा आसीत् । सः अनेकानि युद्धानि जितवान् । तस्य राज्ञः राज्यं विशालं आसीत् । तस्य राज्ञः राजधानी कीर्तिपुरं नाम आसीत् । तस्य राज्ञः पुत्रः वीरवर्मा नाम आसीत् । सः अपि महान् योद्धा आसीत् । सः पितुः सदृशः एव आसीत् । एकदा तस्य राज्ञः शत्रुभिः सह युद्धं जातम् । तस्य राज्ञः शत्रवः बहवः आसन् । ते सर्वे एकत्र मिलित्वा तस्य राज्ञः राज्यं आक्रमन्त । तस्य राज्ञः सेना अपि बृहती आसीत् । तस्य राज्ञः सेनापतिः धीरवर्मा नाम आसीत् । सः अतीव शूरः आसीत् । सः युद्धे अनेकान् शत्रून् हतवान् । तस्य राज्ञः सैनिकाः अपि शूराः आसन् । ते सर्वे राज्ञः आज्ञां पालयन्ति स्म । तस्य राज्ञः राज्ये प्रजाः सुखिनः आसन् । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि दुःखी न आसीत् । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि चौरः न आसीत् । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि अन्यायः न आसीत् । तस्य राज्ञः राज्ये सर्वे धर्मं पालयन्ति स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि अधर्मं न करोति स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि असत्यं न वदति स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि परस्त्रीं न पश्यति स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि परधनं न गृह्णाति स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि हिंसां न करोति स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि मद्यं न पिबति स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि मांसं न खादति स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि अनृतं न वदति स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि परनिन्दां न करोति स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि परुषं न वदति स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि चौर्यं न करोति स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि व्यभिचारं न करोति स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि अपवित्रं न भवति स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि पापं न करोति स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि पुण्यं करोति स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि दानं करोति स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि यज्ञं करोति स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि तपः करोति स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि वेदं पठति स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि शास्त्रं पठति स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि गुरुं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि देवं पूजयति स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि पितरौ सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि मातरं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि भ्रातरं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि भगिनीं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि पुत्रं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि पुत्रीं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि पत्नीं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि पतिं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि मित्रं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि शत्रुं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि दीनं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि अनाथं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि वृद्धं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि बालं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि गर्भिणीं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि रोगिणं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि मृतं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि पशुं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि पक्षिणं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि वृक्षं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि जलं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि पृथिवीं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि आकाशं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि वायुं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि अग्निं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि सूर्यं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि चन्द्रं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि नक्षत्रं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि ग्रहं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि राशिं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि कालं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि ब्रह्मणं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि विष्णुं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि शिवं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि देवीं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि गणेशं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि सुब्रह्मण्यं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि सूर्यं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि चन्द्रं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि नक्षत्रं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि ग्रहं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि राशिं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि कालं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि ब्रह्मणं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि विष्णुं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि शिवं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि देवीं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि गणेशं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि सुब्रह्मण्यं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि सूर्यं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि चन्द्रं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि नक्षत्रं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि ग्रहं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि राशिं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि कालं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि ब्रह्मणं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि विष्णुं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि शिवं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि देवीं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि गणेशं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि सुब्रह्मण्यं सेवते स्म ।

॥ ०४८ : वीरवर्मा

॥ तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि चौरः न आसीत् । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि अन्यायः न आसीत् । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि अधर्मः न आसीत् । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि पापं न करोति स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि पुण्यं करोति स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि दानं करोति स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि यज्ञं करोति स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि तपः करोति स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि वेदं पठति स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि शास्त्रं पठति स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि गुरुं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि देवं पूजयति स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि पितरौ सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि मातरं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि भ्रातरं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि भगिनीं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि पुत्रं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि पुत्रीं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि पत्नीं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि पतिं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि मित्रं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि शत्रुं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि दीनं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि अनाथं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि वृद्धं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि बालं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि गर्भिणीं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि रोगिणं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि मृतं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि पशुं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि पक्षिणं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि वृक्षं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि जलं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि पृथिवीं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि आकाशं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि वायुं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि अग्निं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि सूर्यं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि चन्द्रं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि नक्षत्रं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि ग्रहं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि राशिं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि कालं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि ब्रह्मणं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि विष्णुं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि शिवं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि देवीं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि गणेशं सेवते स्म । तस्य राज्ञः राज्ये कोऽपि सुब्रह्मण्यं सेवते स्म ।

॥ ६६० : प्रतिपादन ॥

"हे राजन् मनोवाणी ही मन आणि बुद्धीचे कार्य आहे। मन आणि बुद्धी हे अंतःकरणाचे दोन भाग आहेत। मन हे संकल्प करते आणि बुद्धी निश्चय करते। मन हे संकल्प करते म्हणजे काय? मन हे संकल्प करते म्हणजे मनाचे कार्य काय? मनाचे कार्य म्हणजे

ভাবানুবাদ : ৫৩৬

" ভগবান বলিলেন, হে অর্জুন, আমার শত শত সহস্র সহস্র বিবিধ দিব্য রূপ দেখ। আমার অন্য নানা বর্ণ ও আকৃতি বিশিষ্ট সমস্ত দেবতা, হে ভারত, আমার মধ্যে দেখ। হে অর্জুন, আমার এই দেহে অদ্য সমস্ত চরাচর জগৎ এক স্থানে দেখ, আর অন্য যাহা কিছু দেখিতে ইচ্ছা করিবে তাহাও দেখ। কিন্তু তুমি আমার এই চক্ষুদ্বারা দেখিতে পারিবে না, আমি তোমাকে দিব্য চক্ষু দান করিতেছি, আমার ঐশ্বর্য দেখ।"

ভাবানুবাদ : ৫৩৭

" সঞ্জয় বলিলেন, হে রাজন্, মহাযোগেশ্বর ভগবান এই কথা বলিয়া অর্জুনকে পরম ঐশ্বর্যময় বিশ্বরূপ দেখাইলেন। তাহার বহু মুখ ও বহু নেত্র, বহু অদ্ভুত দর্শন, বহু দিব্য আভরণ, বহু দিব্য অস্ত্র উদ্যত, দিব্য মাল্য ও বস্ত্র ধারণ করিয়া দিব্য গন্ধ অনুলেপন করিয়া সর্বাশ্চর্যময় অনন্ত বিশ্বরূপ দেখাইলেন। যদি আকাশে সহস্র সূর্য একত্র উদিত হয়, তবে সেই মহাপুরুষের তেজের সহিত তাহার তুলনা হইতে পারে। অর্জুন সেই বিশ্বরূপের দেহে একস্থানে অবস্থিত অনেক প্রকার বিভক্ত সমস্ত জগৎ দেখিলেন। তখন বিস্ময়াবিষ্ট ও পুলকিত দেহ অর্জুন বিশ্বরূপকে প্রণাম করিয়া কৃতাঞ্জলি হইয়া বলিলেন, হে দেব, আপনার দেহে সমস্ত দেবতা, সমস্ত ভূতগণ, কমলাসন ব্রহ্মা, ঋষিগণ ও দিব্য সর্পগণ দেখিতেছি। আপনার অনন্ত রূপ, অনন্ত বাহু, অনন্ত উদর, অনন্ত মুখ, অনন্ত নেত্র দেখিতেছি। হে বিশ্বেশ্বর, আপনার আদি, মধ্য ও অন্ত দেখিতেছি না। আপনার মুকুট, গদা, চক্র, তেজোময় রূপ সর্বত্র দেখিতেছি। আপনি অক্ষয় পরম পুরুষ, আপনি বিশ্বের নিধান, আপনি অব্যয় ধর্মের রক্ষক, আপনি সনাতন পুরুষ, আপনি অনন্ত শক্তি, আপনি অনন্ত বাহু, আপনি চন্দ্র সূর্য, আপনি প্রজ্বলিত অগ্নি, আপনি তেজোময় বিশ্বকে তাপিত করিতেছেন। হে মহাত্মন্, আপনার এই অদ্ভুত রূপ দেখিয়া ত্রিভুবন ব্যথিত হইতেছে। দেবতাগণ আপনার মধ্যে প্রবেশ করিতেছেন, কেহ ভয়ে কাতর হইয়া আপনার স্তব করিতেছেন। মহর্ষিগণ ও সিদ্ধগণ স্বস্তি বলিয়া আপনার স্তব করিতেছেন। রুদ্র, আদিত্য, বসু, সাধ্য, বিশ্বেদেব, অশ্বিনীকুমার, মরুৎ, পিতৃগণ, গন্ধর্ব, যক্ষ, অসুর, সিদ্ধগণ সকলে আপনাকে দেখিয়া বিস্মিত হইতেছেন। হে মহাবাহু, আপনার বহু মুখ, বহু নেত্র, বহু বাহু, বহু উরু, বহু পদ, বহু উদর, বহু দন্তুর দেখিয়া সকল লোক ব্যথিত হইতেছে, আমিও ব্যথিত হইতেছি। হে বিষ্ণু, আকাশস্পর্শী, দীপ্তবর্ণ, বিস্তৃতমুখ, বিস্তৃতনেত্র আপনাকে দেখিয়া আমার ধৈর্য ও শান্তি নষ্ট হইতেছে। হে বিষ্ণু, আপনার দন্তুর মুখ দেখিয়া আমার দিক্‌ভ্রম হইতেছে, আমার শান্তি নষ্ট হইতেছে। হে দেবেশ, হে জগন্নিবাস, আপনার প্রসন্নতা দান করুন। ধৃতরাষ্ট্রের পুত্রগণ সকলে আপনার দন্তুর মুখে প্রবেশ করিতেছেন, কেহ কেহ দন্তের মধ্যে চূর্ণ হইয়া আপনার মুখে প্রবেশ করিতেছেন। নদীর জলরাশি যেমন সমুদ্রে প্রবেশ করে, তেমনি ধৃতরাষ্ট্রের পুত্রগণ আপনার মুখে প্রবেশ করিতেছেন। যেমন পতঙ্গ মোহবশে জ্বলন্ত অগ্নিতে প্রবেশ করে, তেমনি লোকসকল আপনার মুখে প্রবেশ করিতেছেন। আপনি লেলিহান জিহ্বা দ্বারা সমস্ত লোক গ্রাস করিতেছেন, আপনার তেজ জগৎ তাপিত করিতেছে। হে বিষ্ণু, আপনার উগ্র রূপ আমাকে বলুন, আপনাকে প্রণাম করি, প্রসন্ন হউন। আপনি আদি পুরুষ, আপনার প্রবৃত্তি জানিতে ইচ্ছা করি, আপনার তত্ত্ব বুঝিতে পারি না।"

ปรมานิสงฺสะ ๑๐๘ ॥

ปรมานิสงฺสะ ๑๐๙ ॥

ปรมานิสงฺสะ ๑๑๐ ॥

ปรมานิสงฺสะ ๑๑๑ ॥

[illegible]

॥ [illegible] ॥

[illegible]

॥ [illegible] ॥

[illegible]

॥ [illegible] ॥

[illegible]

॥ [illegible] ॥

[illegible]

॥ [illegible] ॥

[illegible]

[illegible]

॥ प्रमाणिकाः ००७ ॥

[illegible]

॥ प्रमाणिकाः ००८ ॥

[illegible]

॥ प्रमाणिकाः ००९ ॥

[illegible]

॥ प्रमाणिकाः ००१० ॥

[illegible]

ศุภมัสดุ ๑๗๐๘ ๚

๚ ขอนบไหว้พระรัตนตรัยทั้งสามประเสริฐ ผู้ทรงไว้ซึ่งคุณอันวิเศษ ๑ ประการ ๑ ขอนบไหว้พระรัตนตรัยทั้งสามประเสริฐ ผู้ทรงไว้ซึ่งคุณอันวิเศษ ๑๐ ประการ ๑ ขอนบไหว้พระรัตนตรัยทั้งสามประเสริฐ ผู้ทรงไว้ซึ่งคุณอันวิเศษ ๑๐๐ ประการ ๑ ขอนบไหว้พระรัตนตรัยทั้งสามประเสริฐ ผู้ทรงไว้ซึ่งคุณอันวิเศษ ๑๐๐๐ ประการ ๑ ขอนบไหว้พระรัตนตรัยทั้งสามประเสริฐ ผู้ทรงไว้ซึ่งคุณอันวิเศษ ๑๐๐๐๐ ประการ ๑ ขอนบไหว้พระรัตนตรัยทั้งสามประเสริฐ ผู้ทรงไว้ซึ่งคุณอันวิเศษ ๑๐๐๐๐๐ ประการ ๑ ขอนบไหว้พระรัตนตรัยทั้งสามประเสริฐ ผู้ทรงไว้ซึ่งคุณอันวิเศษ ๑๐๐๐๐๐๐ ประการ ๑ ขอนบไหว้พระรัตนตรัยทั้งสามประเสริฐ ผู้ทรงไว้ซึ่งคุณอันวิเศษ ๑๐๐๐๐๐๐๐ ประการ ๑ ขอนบไหว้พระรัตนตรัยทั้งสามประเสริฐ ผู้ทรงไว้ซึ่งคุณอันวิเศษ ๑๐๐๐๐๐๐๐๐ ประการ ๑ ขอนบไหว้พระรัตนตรัยทั้งสามประเสริฐ ผู้ทรงไว้ซึ่งคุณอันวิเศษ ๑๐๐๐๐๐๐๐๐๐ ประการ ๑ ขอนบไหว้พระรัตนตรัยทั้งสามประเสริฐ ผู้ทรงไว้ซึ่งคุณอันวิเศษ ๑๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐ ประการ ๑ ขอนบไหว้พระรัตนตรัยทั้งสามประเสริฐ ผู้ทรงไว้ซึ่งคุณอันวิเศษ ๑๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐ ประการ ๑ ขอนบไหว้พระรัตนตรัยทั้งสามประเสริฐ ผู้ทรงไว้ซึ่งคุณอันวิเศษ ๑๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐ ประการ ๑ ขอนบไหว้พระรัตนตรัยทั้งสามประเสริฐ ผู้ทรงไว้ซึ่งคุณอันวิเศษ ๑๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐ ประการ ๑ ขอนบไหว้พระรัตนตรัยทั้งสามประเสริฐ ผู้ทรงไว้ซึ่งคุณอันวิเศษ ๑๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐ ประการ ๑ ขอนบไหว้พระรัตนตรัยทั้งสามประเสริฐ ผู้ทรงไว้ซึ่งคุณอันวิเศษ ๑๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐ ประการ ๑ ขอนบไหว้พระรัตนตรัยทั้งสามประเสริฐ ผู้ทรงไว้ซึ่งคุณอันวิเศษ ๑๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐ ประการ ๑ ขอนบไหว้พระรัตนตรัยทั้งสามประเสริฐ ผู้ทรงไว้ซึ่งคุณอันวิเศษ ๑๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐ ประการ ๑ ขอนบไหว้พระรัตนตรัยทั้งสามประเสริฐ ผู้ทรงไว้ซึ่งคุณอันวิเศษ ๑๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐ ประการ ๑ ขอนบไหว้พระรัตนตรัยทั้งสามประเสริฐ ผู้ทรงไว้ซึ่งคุณอันวิเศษ ๑๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐ ประการ ๑ ขอนบไหว้พระรัตนตรัยทั้งสามประเสริฐ ผู้ทรงไว้ซึ่งคุณอันวิเศษ ๑๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐ ประการ ๑ ขอนบไหว้พระรัตนตรัยทั้งสามประเสริฐ ผู้ทรงไว้ซึ่งคุณอันวิเศษ ๑๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐ ประการ ๑ ขอนบไหว้พระรัตนตรัยทั้งสามประเสริฐ ผู้ทรงไว้ซึ่งคุณอันวิเศษ ๑๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐ ประการ ๑ ขอนบไหว้พระรัตนตรัยทั้งสามประเสริฐ ผู้ทรงไว้ซึ่งคุณอันวิเศษ ๑๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐ ประการ ๑ ขอนบไหว้พระรัตนตรัยทั้งสามประเสริฐ ผู้ทรงไว้ซึ่งคุณอันวิเศษ ๑๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐ ประการ ๑ ขอนบไหว้พระรัตนตรัยทั้งสามประเสริฐ ผู้ทรงไว้ซึ่งคุณอันวิเศษ ๑๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐ ประการ ๑ ขอนบไหว้พระรัตนตรัยทั้งสามประเสริฐ ผู้ทรงไว้ซึ่งคุณอันวิเศษ ๑๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐ ประการ ๑ ขอนบไหว้พระรัตนตรัยทั้งสามประเสริฐ ผู้ทรงไว้ซึ่งคุณอันวิเศษ ๑๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐ ประการ ๑ ขอนบไหว้พระรัตนตรัยทั้งสามประเสริฐ ผู้ทรงไว้ซึ่งคุณอันวิเศษ ๑๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐ ประการ ๑ ขอนบไหว้พระรัตนตรัยทั้งสามประเสริฐ ผู้ทรงไว้ซึ่งคุณอันวิเศษ ๑๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐ ประการ ๑ ขอนบไหว้พระรัตนตรัยทั้งสามประเสริฐ ผู้ทรงไว้ซึ่งคุณอันวิเศษ ๑๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐ ประการ ๑ ขอนบไหว้พระรัตนตรัยทั้งสามประเสริฐ ผู้ทรงไว้ซึ่งคุณอันวิเศษ ๑๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐ ประการ ๑ ขอนบไหว้พระรัตนตรัยทั้งสามประเสริฐ ผู้ทรงไว้ซึ่งคุณอันวิเศษ ๑๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐ ประการ ๑ ขอนบไหว้พระรัตนตรัยทั้งสามประเสริฐ ผู้ทรงไว้ซึ่งคุณอันวิเศษ ๑๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐ ประการ ๑ ขอนบไหว้พระรัตนตรัยทั้งสามประเสริฐ ผู้ทรงไว้ซึ่งคุณอันวิเศษ ๑๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐ ประการ ๑ ขอนบไหว้พระรัตนตรัยทั้งสามประเสริฐ ผู้ทรงไว้ซึ่งคุณอันวิเศษ ๑๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐ ประการ ๑ ขอนบไหว้พระรัตนตรัยทั้งสามประเสริฐ ผู้ทรงไว้ซึ่งคุณอันวิเศษ ๑๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐ ประการ ๑ ขอนบไหว้พระรัตนตรัยทั้งสามประเสริฐ ผู้ทรงไว้ซึ่งคุณอันวิเศษ ๑๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐ ประการ ๑ ขอนบไหว้พระรัตนตรัยทั้งสามประเสริฐ ผู้ทรงไว้ซึ่งคุณอันวิเศษ ๑๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐ ประการ ๑ ขอนบไหว้พระรัตนตรัยทั้งสามประเสริฐ ผู้ทรงไว้ซึ่งคุณอันวิเศษ ๑๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐ ประการ ๑ ขอนบไหว้พระรัตนตรัยทั้งสามประเสริฐ ผู้ทรงไว้ซึ่งคุณอันวิเศษ ๑๐๐ ประการ ๑ ขอนบไหว้พระรัตนตรัยทั้งสามประเสริฐ ผู้ทรงไว้ซึ่งคุณอันวิเศษ ๑๐๐๐ ประการ ๑ ขอนบไหว้พระรัตนตรัยทั้งสามประเสริฐ ผู้ทรงไว้ซึ่งคุณอันวิเศษ ๑๐๐ ประการ ๑ ขอนบไหว้พระรัตนตรัยทั้งสามประเสริฐ ผู้ทรงไว้ซึ่งคุณอันวิเศษ ๑๐๐๐ ประการ ๑ ขอนบไหว้พระรัตนตรัยทั้งสามประเสริฐ ผู้ทรงไว้ซึ่งคุณอันวิเศษ ๑๐๐ ประการ ๑ ขอนบไหว้พระรัตนตรัยทั้งสามประเสริฐ ผู้ทรงไว้ซึ่งคุณอันวิเศษ ๑๐๐๐ ประการ ๑ ขอนบไหว้พระรัตนตรัยทั้งสามประเสริฐ ผู้ทรงไว้ซึ่งคุณอันวิเศษ ๑๐๐ ประการ ๑ ขอนบไหว้พระรัตนตรัยทั้งสามประเสริฐ ผู้ทรงไว้ซึ่งคุณอันวิเศษ ๑๐๐๐ ประการ ๑ ขอนบไหว้พระรัตนตรัยทั้งสามประเสริฐ ผู้ทรงไว้ซึ่งคุณอันวิเศษ ๑๐๐ ประการ ๑ ขอนบไหว้พระรัตนตรัยทั้งสามประเสริฐ ผู้ทรงไว้ซึ่งคุณอันวิเศษ ๑๐๐๐ ประการ ๑ ขอนบไหว้พระรัตนตรัยทั้งสามประเสริฐ ผู้ทรงไว้ซึ่งคุณอันวิเศษ ๑๐๐ ประการ ๑ ขอนบไหว้พระรัตนตรัยทั้งสามประเสริฐ ผู้ทรงไว้ซึ่งคุณอันวิเศษ ๑๐๐๐ ประการ ๑ ขอนบไหว้พระรัตนตรัยทั้งสามประเสริฐ ผู้ทรงไว้ซึ่งคุณอันวิเศษ ๑๐๐ ประการ ๑ ขอนบไหว้พระรัตนตรัยทั้งสามประเสริฐ ผู้ทรงไว้ซึ่งคุณอันวิเศษ ๑๐๐๐ ประการ ๑ ขอนบไหว้พระรัตนตรัยทั้งสามประเสริฐ ผู้ทรงไว้ซึ่งคุณอันวิเศษ ๑๐๐ ประการ ๑ ขอนบไหว้พระรัตนตรัยทั้งสามประเสริฐ ผู้ทรงไว้ซึ่งคุณอันวิเศษ ๑๐๐๐ ประการ ๑ ขอนบไหว้พระรัตนตรัยทั้งสามประเสริฐ ผู้ทรงไว้ซึ่งคุณอันวิเศษ ๑๐๐ ประการ ๑ ขอนบไหว้พระรัตนตรัยทั้งสามประเสริฐ ผู้ทรงไว้ซึ่งคุณอันวิเศษ ๑๐๐๐ ประการ ๑ ขอนบไหว้พระรัตนตรัยทั้งสามประเสริฐ ผู้ทรงไว้ซึ่งคุณอันวิเศษ ๑๐๐ ประการ ๑ ขอนบไหว้พระรัตนตรัยทั้งสามประเสริฐ ผู้ทรงไว้ซึ่งคุณอันวิเศษ ๑๐๐๐ ประการ ๑ ขอนบไหว้พระรัตนตรัยทั้งสามประเสริฐ ผู้ทรงไว้ซึ่งคุณอันวิเศษ ๑๐๐ ประการ ๑ ขอนบไหว้พระรัตนตรัยทั้งสามประเสริฐ ผู้ทรงไว้ซึ่งคุณอันวิเศษ ๑๐๐๐ ประการ ๑ ขอนบไหว้พระรัตนตรัยทั้งสามประเสริฐ ผู้ทรงไว้ซึ่งคุณอันวิเศษ ๑๐๐ ประการ ๑ ขอนบไหว้พระรัตนตรัยทั้งสามประเสริฐ ผู้ทรงไว้ซึ่งคุณอันวิเศษ ๑๐๐๐ ประการ ๑ ขอนบไหว้พระรัตนตรัยทั้งสามประเสริฐ ผู้ทรงไว้ซึ่งคุณอันวิเศษ ๑๐๐ ประการ ๑ ขอนบไหว้พระรัตนตรัยทั้งสามประเสริฐ ผู้ทรงไว้ซึ่งคุณอันวิเศษ ๑๐๐๐ ประการ ๑ ขอนบไหว้พระรัตนตรัยทั้งสามประเสริฐ ผู้ทรงไว้ซึ่งคุณอันวิเศษ ๑๐

[illegible] ॥ ० ॥

[illegible]

[illegible] ॥ [illegible] ॥

[illegible]

[illegible] ॥ [illegible] ॥

[illegible]

[illegible] ॥ [illegible] ॥

[illegible]

[illegible] ॥ [illegible] ॥

๑๑๑๑ ศรีพนมรัก

ศรีพนมรัก ศรีพนมรัก ศรีพนมรัก

[illegible]

॥ [illegible] ॥

[illegible]

॥ [illegible] ॥

[illegible]

॥ [illegible] ॥

[illegible]

॥ [illegible] ॥

[illegible]

ทั้งทุกสหายสุขสมฤๅ ทั้งปฏิญญาทุกสกลทีทุขสมทุกข์ ทั้งปิยะสมิตรฤๅปฏิญญาทั้ง

॥ ॥

॥ ॥

॥ ॥

ศรีมหาบริสุทธิ์ : ตอนที่ ๑ ๑

ศรีมหาบริสุทธิ์ : ตอนที่ ๒ ๑

ศรีมหาบริสุทธิ์ : ตอนที่ ๓ ๑

ศรีมหาบริสุทธิ์ : ตอนที่ ๔ ๑

๑ เรื่องของช่างไม้

"ครั้งหนึ่งมีช่างไม้ผู้หนึ่งชื่อนายเกิด ได้รับจ้างให้ไปทำงานที่บ้านของเศรษฐีผู้มั่งคั่งแห่งหนึ่ง ช่างไม้ผู้นี้ทำงานด้วยความขยันขันแข็งและซื่อสัตย์ต่อเจ้านายเป็นอย่างดี ทุกวันเขาจะตื่นแต่เช้าตรู่ออกไปทำงานที่ป่าเพื่อตัดไม้มาทำเครื่องเรือนให้เศรษฐีใช้สอยอยู่เสมอ ด้วยความที่เขาเป็นคนซื่อสัตย์และขยันขันแข็งเช่นนี้ เศรษฐีจึงมีความไว้วางใจในตัวนายเกิดเป็นอย่างมาก ถึงขนาดมอบหมายให้ดูแลทรัพย์สินเงินทองและบ้านช่องทั้งหมดของตนเองได้"

๑ เรื่องของช่างไม้

"ครั้งหนึ่งมีช่างไม้ผู้หนึ่งชื่อนายเกิด ได้รับจ้างให้ไปทำงานที่บ้านของเศรษฐีผู้มั่งคั่งแห่งหนึ่ง ช่างไม้ผู้นี้ทำงานด้วยความขยันขันแข็งและซื่อสัตย์ต่อเจ้านายเป็นอย่างดี ทุกวันเขาจะตื่นแต่เช้าตรู่ออกไปทำงานที่ป่าเพื่อตัดไม้มาทำเครื่องเรือนให้เศรษฐีใช้สอยอยู่เสมอ ด้วยความที่เขาเป็นคนซื่อสัตย์และขยันขันแข็งเช่นนี้ เศรษฐีจึงมีความไว้วางใจในตัวนายเกิดเป็นอย่างมาก ถึงขนาดมอบหมายให้ดูแลทรัพย์สินเงินทองและบ้านช่องทั้งหมดของตนเองได้"

ปฐมปริจฉาทะ กัณฑ์ที่ ๑

๚ ลมหายใจเข้าออกเป็นปัจจัยแห่งกายและจิตเป็นไฉนเล่า ลมที่ปรากฏแก่ตนแห่งผู้ใดผู้หนึ่งในที่ใดที่หนึ่งเป็นต้นว่าที่ปลายจมูกเป็นต้นนี้

๑๖ เรื่องนางจันทา

"นางจันทาผู้ประเสริฐแห่งนครพาราณสี ได้ประสูติโอรสผู้มีบุญญาธิการยิ่งใหญ่ ชื่อว่าพระเจ้าพรหมทัตต์ ครั้นเจริญวัยขึ้นแล้วก็ได้ขึ้นครองราชสมบัติในนครพาราณสี ทรงมีพระเดชานุภาพมาก ทรงมีพระราชโอรสพระนามว่าพระเจ้าอุทัยภัทรราชกุมาร ซึ่งมีพระเดชานุภาพมากเช่นกัน ทั้งสองพระองค์ต่างก็ทรงมีพระทัยเลื่อมใสในพระรัตนตรัยเป็นอันมาก ทั้งสองพระองค์ต่างก็ทรงบำเพ็ญทานรักษาศีลเจริญภาวนาเป็นนิจมิได้ขาด ทั้งสองพระองค์ต่างก็ทรงมีพระทัยเมตตากรุณาต่อสัตว์ทั้งปวงเป็นอันมาก ทั้งสองพระองค์ต่างก็ทรงมีพระทัยเบิกบานยินดีในการบำเพ็ญกุศลทั้งปวงเป็นอันมาก ทั้งสองพระองค์ต่างก็ทรงมีพระทัยเลื่อมใสในการฟังธรรมเทศนาเป็นอันมาก ทั้งสองพระองค์ต่างก็ทรงมีพระทัยเลื่อมใสในการสดับตรับฟังพระสัทธรรมเป็นอันมาก ทั้งสองพระองค์ต่างก็ทรงมีพระทัยเลื่อมใสในการสดับตรับฟังพระสัทธรรมเป็นอันมากเช่นกัน ทั้งสองพระองค์ต่างก็ทรงมีพระทัยเลื่อมใสในการสดับตรับฟังพระสัทธรรมเป็นอันมากเช่นกันฉะนี้แล"

๑๗ เรื่องนางจันทา

"ครั้นนั้นพระเจ้าพรหมทัตต์ทรงมีพระราชประสงค์จะทรงสร้างพระราชวังแห่งใหม่ ทรงมีพระราชดำรัสสั่งให้ช่างทั้งปวงทำการสร้างพระราชวังแห่งใหม่ ช่างทั้งปวงทำการสร้างพระราชวังแห่งใหม่ตามพระราชดำรัสทุกประการ ครั้นเสร็จแล้วก็ได้ทูลเชิญเสด็จพระเจ้าพรหมทัตต์ให้ทรงเสด็จไปทอดพระเนตรพระราชวังแห่งใหม่ ครั้นพระเจ้าพรหมทัตต์ทรงเสด็จไปทอดพระเนตรพระราชวังแห่งใหม่ก็ทรงมีพระทัยเลื่อมใสในพระราชวังแห่งใหม่ยิ่งนัก ทรงมีพระราชดำรัสสั่งให้ช่างทั้งปวงทำการตกแต่งพระราชวังแห่งใหม่ให้งดงามยิ่งขึ้นไปอีกทันที ครั้นช่างทั้งปวงได้ทำการตกแต่งพระราชวังแห่งใหม่ให้งดงามยิ่งขึ้นไปอีกแล้ว ก็ได้ทูลเชิญเสด็จพระเจ้าพรหมทัตต์ให้ทรงเสด็จไปทอดพระเนตรพระราชวังแห่งใหม่ที่งดงามยิ่งขึ้นไปอีกทันที ครั้นพระเจ้าพรหมทัตต์ทรงเสด็จไปทอดพระเนตรพระราชวังแห่งใหม่ที่งดงามยิ่งขึ้นไปอีกแล้วก็ทรงมีพระทัยเลื่อมใสในพระราชวังแห่งใหม่ที่งดงามยิ่งขึ้นไปอีกยิ่งนัก ทรงมีพระราชดำรัสสั่งให้ช่างทั้งปวงทำการตกแต่งพระราชวังแห่งใหม่ให้งดงามยิ่งขึ้นไปอีกทันที ครั้นช่างทั้งปวงได้ทำการตกแต่งพระราชวังแห่งใหม่ให้งดงามยิ่งขึ้นไปอีกแล้ว

[illegible]

[illegible]

[illegible]

๑๖๗ เรียงภาษาไทย

«ฤๅเราจะเรียงคำภาษาไทยเป็นกี่ประการ จะมีผู้ใดรู้ทั่วถึงบ้างหรือไม่ ฤๅ

ฝูงเทพยดาทั้งปวงก็ดีมีใจยินดีนักหนา ครั้นเมื่อพระอาทิตย์ตกดินแล้วก็ดีมีใจยินดีนักหนา ทั้งนี้ก็ดีมีใจยินดีนักหนา ฝูงเทพยดาทั้งปวงก็ดีมีใจยินดีนักหนา ๚

ปฐมปริจเฉท ๚ ๚ ๚

๚ ๚ ๚

ઘણાં વર્ષો પહેલાં એક ગામમાં એક ખેડૂત રહેતો હતો. તેનાં ત્રણ દીકરાઓ હતાં. તેઓ ખેતરમાં કામ કરતાં હતાં. ખેડૂત ઘણો ગરીબ હતો. તેનાં ખેતરમાં ઘણાં વર્ષોથી કોઈ પાક ઉગતો નહોતો. તેનાં દીકરાઓ ખેતરમાં કામ કરતાં હતાં. તેઓ ખેતરમાં ખોદકામ કરતાં હતાં. ખોદકામ કરતાં તેઓને ખેતરમાં ઘણાં સોનાનાં સિક્કાઓ મળ્યાં. તેઓ ખુશ થયાં. તેઓ સોનાનાં સિક્કાઓ લઈને ઘરે ગયાં. તેઓ ઘરે જઈને તેમનાં પિતાને સોનાનાં સિક્કાઓ આપ્યાં. તેમનાં પિતાએ સોનાનાં સિક્કાઓ લઈને તેમનાં દીકરાઓને કહ્યું, "તમે ખેતરમાં ખોદકામ કરો. તમે ખેતરમાં ઘણાં સોનાનાં સિક્કાઓ શોધશો." તેમનાં દીકરાઓ ખેતરમાં ખોદકામ કરતાં હતાં. તેઓ ખેતરમાં ઘણાં સોનાનાં સિક્કાઓ શોધ

[illegible]

॥ [illegible] ॥

॥ [illegible] ॥

॥ [illegible] ॥

॥ [illegible] ॥

॥ ०७७५ ॥

॥ ०७७६ ॥

प्रमाणविषयः नवमः ॥

[illegible]

प्रमाणविषयः नवमः ॥

[illegible]

"ใช่ขอรับ" ชายหนุ่มตอบด้วยน้ำเสียงเรียบเฉย ใบหน้าของเขาซีดเผือดราวกับไม่มีเลือดฝาดอยู่ในร่างกายเลยแม้แต่น้อย ดวงตาคู่นั้นมองไปยังเงาของต้นไม้ที่ทอดยาวไปตามพื้นดินอย่างไร้จุดหมาย ราวกับว่าจิตวิญญาณส่วนหนึ่งของเขาได้ล่องลอยไปอยู่ที่อื่นเสียแล้ว "ท่านพี่ของข้าเคยเล่าให้ฟังเมื่อตอนข้าเป็นเด็กเล็ก" เขาพึมพำเสียงแผ่วเบาจนแทบฟังไม่ได้ศัพท์ "ว่าในป่าลึกแห่งนี้มีสิ่งหนึ่งซ่อนตัวอยู่ ไม่ใช่มนุษย์ ไม่ใช่สัตว์ป่า แต่เป็นสิ่งที่ดูดกลืนแสงสว่างทั้งปวงเข้าไปในตัวมันจนหมดสิ้น"

๑๖๓ เวียงปางคำ

"ท่านพี่ของข้าเคยเล่าให้ฟังเมื่อตอนข้าเป็นเด็กเล็ก" ชายหนุ่มพึมพำเสียงแผ่วเบาจนแทบฟังไม่ได้ศัพท์ ใบหน้าของเขาซีดเผือดราวกับไม่มีเลือดฝาดอยู่ในร่างกายเลยแม้แต่น้อย ดวงตาคู่นั้นมองไปยังเงาของต้นไม้ที่ทอดยาวไปตามพื้นดินอย่างไร้จุดหมาย ราวกับว่าจิตวิญญาณส่วนหนึ่งของเขาได้ล่องลอยไปอยู่ที่อื่นเสียแล้ว "ท่านพี่ของข้าเคยเล่าให้ฟังเมื่อตอนข้าเป็นเด็กเล็ก" เขาพึมพำเสียงแผ่วเบาจนแทบฟังไม่ได้ศัพท์ "ว่าในป่าลึกแห่งนี้มีสิ่งหนึ่งซ่อนตัวอยู่ ไม่ใช่มนุษย์ ไม่ใช่สัตว์ป่า แต่เป็นสิ่งที่ดูดกลืนแสงสว่างทั้งปวงเข้าไปในตัวมันจนหมดสิ้น" ใบหน้าของเขาซีดเผือดราวกับไม่มีเลือดฝาดอยู่ในร่างกายเลยแม้แต่น้อย ดวงตาคู่นั้นมองไปยังเงาของต้นไม้ที่ทอดยาวไปตามพื้นดินอย่างไร้จุดหมาย ราวกับว่าจิตวิญญาณส่วนหนึ่งของเขาได้ล่องลอยไปอยู่ที่อื่นเสียแล้ว "ท่านพี่ของข้าเคยเล่าให้ฟังเมื่อตอนข้าเป็นเด็กเล็ก" เขาพึมพำเสียงแผ่วเบาจนแทบฟังไม่ได้ศัพท์ "ว่าในป่าลึกแห่งนี้มีสิ่งหนึ่งซ่อนตัวอยู่ ไม่ใช่มนุษย์ ไม่ใช่สัตว์ป่า แต่เป็นสิ่งที่ดูดกลืนแสงสว่างทั้งปวงเข้าไปในตัวมันจนหมดสิ้น" ใบหน้าของเขาซีดเผือดราวกับไม่มีเลือดฝาดอยู่ในร่างกายเลยแม้แต่น้อย ดวงตาคู่นั้นมองไปยังเงาของต้นไม้ที่ทอดยาวไปตามพื้นดินอย่างไร้จุดหมาย ราวกับว่าจิตวิญญาณส่วนหนึ่งของเขาได้ล่องลอยไปอยู่ที่อื่นเสียแล้ว

॥ [illegible] ॥

[illegible] ॥

॥ [illegible] ॥

[illegible]

[illegible] ॥

[illegible] ॥

[illegible]

[illegible] ॥

[illegible]

[illegible] ॥

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ปัญหาอันเป็นที่ตั้งแห่งความเป็นไปแห่งอาสวะทั้งปวงเป็นไฉน ฯ ปัญหาอันเป็นที่ตั้งแห่งความเป็นไปแห่งอาสวะทั้งปวงนี้

ছাত্রছাত্রীদের উপস্থিতি ছিল চোখে পড়ার মতো। তাদের উৎসাহ ও উদ্যমের কোনো অভাব ছিল না। শিক্ষকরা সবাই নিজ নিজ বিষয়ে দক্ষ ও অভিজ্ঞ। তাঁদের পড়ানোর ধরন ছিল আকর্ষণীয়। তাঁরা ছাত্রছাত্রীদের সঙ্গে বন্ধুর মতো মিশতেন। তাঁদের আচরণে কোনো অহমিকা ছিল না। তাঁরা ছাত্রছাত্রীদের সমস্যা সমাধানে আন্তরিক ছিলেন। তাঁরা ছাত্রছাত্রীদের ভালো ফলাফলের জন্য সর্বদা সচেষ্ট ছিলেন। তাঁরা ছাত্রছাত্রীদের ভালো মানুষ হিসেবে গড়ে তুলতে সচেষ্ট ছিলেন। তাঁরা ছাত্রছাত্রীদের ভালো নাগরিক হিসেবে গড়ে তুলতে

॥ ॥

॥ ॥

॥ ॥

ที่บุคคลที่ควรสดับตรับฟังแล้ว ย่อมเป็นผู้ทรงจำธรรมเหล่านั้นไว้ ครั้นทรงจำธรรมเหล่านั้นไว้แล้ว ย่อมเข้าไปตรวจดูเนื้อความแห่งธรรมเหล่านั้นด้วยปัญญาอันยิ่ง ครั้นเข้าไปตรวจดูเนื้อความแห่งธรรมเหล่านั้นด้วยปัญญาอันยิ่งแล้ว ย่อมเกิดความพอใจในธรรมเหล่านั้น ครั้นเกิดความพอใจในธรรมเหล่านั้นแล้ว ย่อมตั้งความเพียรพยายามลงไปในธรรมเหล่านั้น ครั้นตั้งความเพียรพยายามลงไปในธรรมเหล่านั้นแล้ว ย่อมทำตามซึ่งสัจจะทั้งสี่ด้วยกายด้วยประการใด ย่อมแทงตลอดซึ่งสัจจะทั้งสี่ด้วยปัญญาด้วยประการนั้น ด้วยประการฉะนี้ ฯ

ปุคคลบัญญัติ : ๓๒๒ :

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็ในที่นี้ ใครเล่าชื่อว่าเป็นผู้ปฏิบัติเพื่อความเป็นพระโสดาบัน ใครเล่าชื่อว่าเป็นผู้ตั้งอยู่ในความเป็นพระโสดาบัน ใครเล่าชื่อว่าเป็นผู้ปฏิบัติเพื่อความเป็นพระสกิทาคามี ใครเล่าชื่อว่าเป็นผู้ตั้งอยู่ในความเป็นพระสกิทาคามี ใครเล่าชื่อว่าเป็นผู้ปฏิบัติเพื่อความเป็นพระอนาคามี ใครเล่าชื่อว่าเป็นผู้ตั้งอยู่ในความเป็นพระอนาคามี ใครเล่าชื่อว่าเป็นผู้ปฏิบัติเพื่อความเป็นพระอรหันต์ ใครเล่าชื่อว่าเป็นผู้ตั้งอยู่ในความเป็นพระอรหันต์ ด้วยประการฉะนี้ ฯ

ปุคคลบัญญัติ : ๓๒๓ ฯ

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็ในที่นี้ ใครเล่าชื่อว่าเป็นผู้ปฏิบัติเพื่อความเป็นพระโสดาบัน ใครเล่าชื่อว่าเป็นผู้ตั้งอยู่ในความเป็นพระโสดาบัน ใครเล่าชื่อว่าเป็นผู้ปฏิบัติเพื่อความเป็นพระสกิทาคามี ใครเล่าชื่อว่าเป็นผู้ตั้งอยู่ในความเป็นพระสกิทาคามี ใครเล่าชื่อว่าเป็นผู้ปฏิบัติเพื่อความเป็นพระอนาคามี ใครเล่าชื่อว่าเป็นผู้ตั้งอยู่ในความเป็นพระอนาคามี ใครเล่าชื่อว่าเป็นผู้ปฏิบัติเพื่อความเป็นพระอรหันต์ ใครเล่าชื่อว่าเป็นผู้ตั้งอยู่ในความเป็นพระอรหันต์ ด้วยประการฉะนี้ ฯ

ปุคคลบัญญัติ : ๓๒๔ ฯ

ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็ในที่นี้ ใครเล่าชื่อว่าเป็นผู้ปฏิบัติเพื่อความเป็นพระโสดาบัน ใครเล่าชื่อว่าเป็นผู้ตั้งอยู่ในความเป็นพระโสดาบัน ใครเล่าชื่อว่าเป็นผู้ปฏิบัติเพื่อความเป็นพระสกิทาคามี ใครเล่าชื่อว่าเป็นผู้ตั้งอยู่ในความเป็นพระสกิทาคามี ใครเล่าชื่อว่าเป็นผู้ปฏิบัติเพื่อความเป็นพระอนาคามี ใครเล่าชื่อว่าเป็นผู้ตั้งอยู่ในความเป็นพระอนาคามี ใครเล่าชื่อว่าเป็นผู้ปฏิบัติเพื่อความเป็นพระอรหันต์ ใครเล่าชื่อว่าเป็นผู้ตั้งอยู่ในความเป็นพระอรหันต์ ด้วยประการฉะนี้ ฯ

॥ ७०५७ : विनियुक्तयः ॥

॥ विनायकः सुमुखश्चैकदन्तः कपिलो गजकर्णकः । लम्बोदरो विकटश्च विघ्नराजो गणाधिपः ॥ धूम्रकेतुर्गणाध्यक्षो भालचन्द्रो गजाननः । द्वादशैतानि नामानि यः पठेच्छृणुयादपि ॥ विद्यारम्भे विवाहे च प्रवेशे निर्गमे तथा । संग्रामे संकटे चैव विघ्नस्तस्य न जायते ॥ शुक्लाम्बरधरं देवं शशिवर्णं चतुर्भुजम् । प्रसन्नवदनं ध्यायेत्सर्वविघ्नोपशान्तये ॥ अगजानननमहर्निशमेकदन्तमेकाक्षरं परशुहस्तमनन्तरूपम् । मायाविनं मदकरं मदनाशनं तं वन्दे गणेशमनिशं शिवपुत्रमीशम् ॥ यस्य स्मरणमात्रेण सिद्धिर्गच्छति वै ध्रुवम् । यस्य प्रसादमात्रेण सिद्धिर्गच्छति वै ध्रुवम् ।

[illegible]

[illegible] ๑๒๗๑ [illegible]

[illegible]

[illegible] ๑๒๗๒ [illegible]

[illegible]

[illegible] ๑๒๗๓ [illegible]

[illegible]

[illegible] ๑๒๗๔ [illegible]

[illegible]

ตามที่ข้าพเจ้าได้ทูลเกล้าฯ ถวายรายงานมาแล้วนั้น ข้าพเจ้าได้ทราบว่าเป็นเรื่องที่ทรงมีพระราชดำริที่จะทรงสร้างพระราชวังขึ้นที่ตำบลเขาวัง ซึ่งเป็นที่ตั้งเมืองเพชรบุรีเก่าแต่ก่อนนั้น ข้าพเจ้าเห็นว่าเป็นที่ดีมาก ด้วยเป็นที่ที่ตั้งอยู่ในเมืองเพชรบุรีเก่าแต่ก่อนนั้น ซึ่งเป็นที่ที่ตั้ง

ตามที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ข้าพระพุทธเจ้าทั้งปวงทำการสมโภชพระนครทั้งสิ้นนี้ ข้าพระพุทธเจ้าทั้งปวงก็ได้ทำการสมโภชพระนครทั้งสิ้นนี้ ตามที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้

๑ ๓๓๘ ศรีมหาราช

ตามที่ได้ทราบมาแล้วข้างต้นนั้น ในปีมะเมียนี้ได้เกิดมีเหตุการณ์ขึ้นในเมืองเชียงใหม่ ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่ทำให้ราษฎรเมืองเชียงใหม่ต้องเดือดร้อนเป็นอันมาก ด้วยเจ้าเมืองเชียงใหม่ได้ทำการกบฏขึ้นต่อต้านกรุงสยามอีกครั้งหนึ่ง ทั้งนี้ก็เนื่องด้วยเจ้าเมืองเชียงใหม่ได้ทราบข่าวว่าเจ้าเมืองลำปางได้ทำการกบฏขึ้นต่อต้านกรุงสยามเช่นกัน ดังนั้นเจ้าเมืองเชียงใหม่จึงได้ตัดสินใจที่จะทำการกบฏขึ้นต่อต้านกรุงสยามตามเจ้าเมืองลำปางด้วยอีกคนหนึ่ง ทั้งนี้ก็เพราะ

ตนนี้ ขอพระมหาบพิตรจงทรงพิจารณาเถิด ข้าพเจ้าขอถวายพระพรว่า ข้าพเจ้าเป็นผู้ที่ถูกเขาเรียกว่าเป็นผู้ที่ไม่ได้ทำบาปกรรมใดๆ ทั้งสิ้น

ตามที่ปรากฏในบัญชีแนบท้ายกฎกระทรวงนี้ ให้ใช้ได้ตลอดไปจนกว่าจะมีกฎกระทรวงกำหนดเขตท้องที่ตามมาตรา ๑๐ ของพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นขึ้นใหม่ ในเขตท้องที่ใด

พระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ปรึกษาเสนาบดีทั้งปวง ว่าด้วยเรื่องที่ราษฎรเข้าร้องทุกข์ถวายฎีกาเป็นอันมาก

[illegible]

[illegible]

[illegible]

๑๑๑๑

ปรมาจิมฺปุ: ๓๓๘๖ ॥

॥ มหาบุรสีทุรา: ศิลศีมหาสุมหาปรีกฺรุมหาสะหุรสาทีกาสิมฺปุมฺ ตฺรุปิ
ศาปีมหาสีสฺปุมฺปุ\ มหาสุมฺปุศาสฺปุศาปีทุกาทุฐมิมฺปุมหาสีมฺปุมฺปุศาสฺปุศาปีทุ
ศาสฺปีกฺรุมหาสะหุรสาทีกาสิมฺปุมฺปุมฺปุศาสฺปุศาทุรา\ ศาปุสฺปีศาทุรา:ศาปี
ทุฐา:ศาปีศาปรมาจิมฺปุมฺปุมฺปุมฺปุมหาศาปีมหาสุมฺปุศาสฺปุ॥ ศาสีมหาปรีกฺรุ
มหาสมฺปุปีมฺปุศาสฺปุทุศาสีทุยมฺปุศาสฺปุมฺปุศาทุรา:ทุรา:ทุรา:ทุรา:ทุรา:
ศาศาทุรา:ทุรา:\ ศาปุสฺปีศาศาปีศาปรมาจิมฺปุมหาศาปีมฺปุมฺปุศาสฺปุศาศาปุทุฐา
ปีปุทุรา:สฺปีกฺรุมหาสะหุรสาทุรา:สฺปีศาสฺปีศาสฺปุศาสฺปุ\ ทุรา:ศาปีมฺปุศาปีศาปรมาจิ
ศาปีมฺปุศาสฺปุ॥ ศาปีศาปีศาปรมาจิมฺปุมฺปุศาสฺปุ॥

ปรมาจิมฺปุ: ๓๓๓๗ ॥

॥ มหาบุรสีทุรา: ศิลศีมหาศาปีทุรปีศาปีทุศาทุฐมฺปีศาปีมฺปุ: มฺปุศาปี
มหาบุรสีสฺปุมฺปุศาปีศาปุมฺปุศาสฺปุ\ ศาปุสฺปีศาศาปุมฺปุศาปีศาปีศาปรมาจิมฺปุมฺปุศาสฺปุ
ศาทุรา:ศาสฺปุ\ ศาปีสฺปีศาปรมาจิมฺปุมฺปุศาปีศาศาทุรา:ศาปรมาศาปรมาจิมฺปุศาปุ
สฺปุ:ศาปี॥ ปีศาศาปีศาปรมาจิมฺปุมฺปุศาปีมฺปุศาปุมฺปุศาสฺปุ॥

ปรมาจิมฺปุ: ๓๓๓๘ ॥

॥ มหาบุรสีทุรา: ศิลศีมหาศาปีทุรปีศาศาปุมฺปีศาปีศาปีมฺปีมฺปีศาศา\ มหาศาปุ
ศาปีมฺปีมฺปุศาปีศาปรมาจิมฺปุมฺปุศาสฺปุ\ ทุรา:ศาศาปีศาปุมฺปีมฺปีมฺปีทุศา\ ศาปีศาปีศาปรมาจิ
สฺปุ:ศาปีศาปีสฺปีศาปรมาจิมฺปุมฺปุศาปุศาปุมฺปีมฺปีมฺปีทุศาปุศาทุรา:\ ศาปรมาศาปุ
ศาปรมาจิมฺปุมฺปุทุศาศาสฺปุ॥ ทุศาศาปรมาจิมฺปุศาปีมฺปุทุศาปุศาปุมฺปีศาปรมาจิ
ศาปุมฺปีศาศาปีมฺปุศาปุมฺปุศาสฺปุ\ ศาปีสฺปีศาปรมาจิมฺปุศาปุมฺปุศาสฺปุ॥ ศาปีศาปีศาปรมาจิ

ปรมาจิมฺปุ: ๓๓๓๙ ॥

॥ มหาบุรสีทุรา: ศิลศีมหาศาปีศาปีศาปรมาจิศาปีศาปีศาปรมาจิ\ มหาบุ
ศาปีศาปรมาจิศาทุรา:ทุรา:ทุรา:สฺปุ\ มหาปีศาปุศาปุ\ ศาปีทุรา:ทุรา:ศาปีศาปรมาจิมฺปุมฺปุศาสฺปุ
ศาปุมฺปีศาปรมาจิศาปุมฺปุศาปุมฺปุศาสฺปุศาปีศาปรมาจิศาปุมฺปุศาปุมฺปีศาปรมาจิ

ভাবনা ও ভক্তি দানের সমন্বয়ে মানুষের মধ্যে যে সংস্কৃতি গড়ে উঠেছিল তাকে বলা হয় বৈষ্ণব সংস্কৃতি। এই সংস্কৃতির মূল কথা হল সকল মানুষ সমান, কেউ ছোট নয়, কেউ বড় নয়। জাতি-ধর্ম-বর্ণ-লিঙ্গ-বয়স-পেশা নির্বিশেষে সকলের প্রতি ভালবাসা, সহমর্মিতা, সহানুভূতি, সহযোগিতা, সহিষ্ণুতা, সহাবস্থান, সহমর্মিতা

๑๑๓ ๑๑๓ ๑๑๓

ศุภมหาศักราช ๑๒๓๗ ๚

๚ ๑๒๓๗ ปีมะเมีย ศกนี้ เดือนเจ็ดขึ้นสี่ค่ำ วันพุธ ตรีนิบาตเดือนเจ็ด ขึ้นสี่ค่ำ ๑๑ ชั่วโมง ๑๑ นาที ๑๑ วินาที ๑๑ ปัจจุบันเวลาเที่ยงวันตรงเมืองลอนดอนเศษ

ตามที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ข้าพเจ้าเขียนเทศนาเรื่องพระราชพงศาวดารกรุงสยามนี้ ข้าพเจ้าได้ตรวจดูพระราชพงศาวดารเก่าที่มีอยู่ในหอพระสมุดวชิรญาณ ซึ่งเป็นพระราชพงศาวดารที่ได้ทรงชำระไว้ในรัชกาลที่ ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ๖ ๗ ๘ ๙ ๑๐ ๑๑ ๑๒ ๑๓ ๑๔ ๑๕ ๑๖ ๑๗ ๑๘ ๑๙ ๒๐ ๒๑ ๒๒ ๒๓ ๒๔ ๒๕ ๒๖ ๒๗ ๒๘ ๒๙ ๓๐ ๓๑ ๓๒ ๓๓ ๓๔ ๓๕ ๓๖ ๓๗ ๓๘ ๓๙ ๔๐ ๔๑ ๔๒ ๔๓ ๔๔ ๔๕ ๔๖ ๔๗ ๔๘ ๔๙ ๕๐ ๕๑ ๕๒ ๕๓ ๕๔ ๕๕ ๕๖ ๕๗ ๕๘ ๕๙ ๖๐ ๖๑ ๖๒ ๖๓ ๖๔ ๖๕ ๖๖ ๖๗ ๖๘ ๖๙ ๗๐ ๗๑ ๗๒ ๗๓ ๗๔ ๗๕ ๗๖ ๗๗ ๗๘ ๗๙ ๘๐ ๘๑ ๘๒ ๘๓ ๘๔ ๘๕ ๘๖ ๘๗ ๘๘ ๘๙ ๙๐ ๙๑ ๙๒ ๙๓ ๙๔ ๙๕ ๙๖ ๙๗ ๙๘ ๙๙ ๑๐๐ ๑๐๑ ๑๐๒ ๑๐๓ ๑๐๔ ๑๐๕ ๑๐๖ ๑๐๗ ๑๐๘ ๑๐๙ ๑๑๐ ๑๑๑ ๑๑๒ ๑๑๓ ๑๑๔ ๑๑๕ ๑๑๖ ๑๑๗ ๑๑๘ ๑๑๙ ๑๒๐ ๑๒๑ ๑๒๒ ๑๒๓ ๑๒๔ ๑๒๕ ๑๒๖ ๑๒๗ ๑๒๘ ๑๒๙ ๑๓๐ ๑๓๑ ๑๓๒ ๑๓๓ ๑๓๔ ๑๓๕ ๑๓๖ ๑๓๗ ๑๓๘ ๑๓๙ ๑๔๐ ๑๔๑ ๑๔๒ ๑๔๓ ๑๔๔ ๑๔๕ ๑๔๖ ๑๔๗ ๑๔๘ ๑๔๙ ๑๕๐ ๑๕๑ ๑๕๒ ๑๕๓ ๑๕๔ ๑๕๕ ๑๕๖ ๑๕๗ ๑๕๘ ๑๕๙ ๑๖๐ ๑๖๑ ๑๖๒ ๑๖๓ ๑๖๔ ๑๖๕ ๑๖๖ ๑๖๗ ๑๖๘ ๑๖๙ ๑๗๐ ๑๗๑ ๑๗๒ ๑๗๓ ๑๗๔ ๑๗๕ ๑๗๖ ๑๗๗ ๑๗๘ ๑๗๙ ๑๘๐ ๑๘๑ ๑๘๒ ๑๘๓ ๑๘๔ ๑๘๕ ๑๘๖ ๑๘๗ ๑๘๘ ๑๘๙ ๑๙๐ ๑๙๑ ๑๙๒ ๑๙๓ ๑๙๔ ๑๙๕ ๑๙๖ ๑๙๗ ๑๙๘ ๑๙๙ ๒๐๐ ๒๐๑ ๒๐๒ ๒๐๓ ๒๐๔ ๒๐๕ ๒๐๖ ๒๐๗ ๒๐๘ ๒๐๙ ๒๑๐ ๒๑๑ ๒๑๒ ๒๑๓ ๒๑๔ ๒๑๕ ๒๑๖ ๒๑๗ ๒๑๘ ๒๑๙ ๒๒๐ ๒๒๑ ๒๒๒ ๒๒๓ ๒๒๔ ๒๒๕ ๒๒๖ ๒๒๗ ๒๒๘ ๒๒๙ ๒๓๐ ๒๓๑ ๒๓๒ ๒๓๓ ๒๓๔ ๒๓๕ ๒๓๖ ๒๓๗ ๒๓๘ ๒๓๙ ๒๔๐ ๒๔๑ ๒๔๒ ๒๔๓ ๒๔๔ ๒๔๕ ๒๔๖ ๒๔๗ ๒๔๘ ๒๔๙ ๒๕๐ ๒๕๑ ๒๕๒ ๒๕๓ ๒๕๔ ๒๕๕ ๒๕๖ ๒๕๗ ๒๕๘ ๒๕๙ ๒๖๐ ๒๖๑ ๒๖๒ ๒๖๓ ๒๖๔ ๒๖๕ ๒๖๖ ๒๖๗ ๒๖๘ ๒๖๙ ๒๗๐ ๒๗๑ ๒๗๒ ๒๗๓ ๒๗๔ ๒๗๕ ๒๗๖ ๒๗๗ ๒๗๘ ๒๗๙ ๒๘๐ ๒๘๑ ๒๘๒ ๒๘๓ ๒๘๔ ๒๘๕ ๒๘๖ ๒๘๗ ๒๘๘ ๒๘๙ ๒๙๐ ๒๙๑ ๒๙๒ ๒๙๓ ๒๙๔ ๒๙๕ ๒๙๖ ๒๙๗ ๒๙๘ ๒๙๙ ๓๐๐ ๓๐๑ ๓๐๒ ๓๐๓ ๓๐๔ ๓๐๕ ๓๐๖ ๓๐๗ ๓๐๘ ๓๐๙ ๓๑๐ ๓๑๑ ๓๑๒ ๓๑๓ ๓๑๔ ๓๑๕ ๓๑๖ ๓๑๗ ๓๑๘ ๓๑๙ ๓๒๐ ๓๒๑ ๓๒๒ ๓๒๓ ๓๒๔ ๓๒๕ ๓๒๖ ๓๒๗ ๓๒๘ ๓๒๙ ๓๓๐ ๓๓๑ ๓๓๒ ๓๓๓ ๓๓๔ ๓๓๕ ๓๓๖ ๓๓๗ ๓๓๘ ๓๓๙ ๓๔๐ ๓๔๑ ๓๔๒ ๓๔๓ ๓๔๔ ๓๔๕ ๓๔๖ ๓๔๗ ๓๔๘ ๓๔๙ ๓๕๐ ๓๕๑ ๓๕๒ ๓๕๓ ๓๕๔ ๓๕๕ ๓๕๖ ๓๕๗ ๓๕๘ ๓๕๙ ๓๖๐ ๓๖๑ ๓๖๒ ๓๖๓ ๓๖๔ ๓๖๕ ๓๖๖ ๓๖๗ ๓๖๘ ๓๖๙ ๓๗๐ ๓๗๑ ๓๗๒ ๓๗๓ ๓๗๔ ๓๗๕ ๓๗๖ ๓๗๗ ๓๗๘ ๓๗๙ ๓๘๐ ๓๘๑ ๓๘๒ ๓๘๓ ๓๘๔ ๓๘๕ ๓๘๖ ๓๘๗ ๓๘๘ ๓๘๙ ๓๙๐ ๓๙๑ ๓๙๒ ๓๙๓ ๓๙๔ ๓๙๕ ๓๙๖ ๓๙๗ ๓๙๘ ๓๙๙ ๔๐๐ ๔๐๑ ๔๐๒ ๔๐๓ ๔๐๔ ๔๐๕ ๔๐๖ ๔๐๗ ๔๐๘ ๔๐๙ ๔๑๐ ๔๑๑ ๔๑๒ ๔๑๓ ๔๑๔ ๔๑๕ ๔๑๖ ๔๑๗ ๔๑๘ ๔๑๙ ๔๒๐ ๔๒๑ ๔๒๒ ๔๒๓ ๔๒๔ ๔๒๕ ๔๒๖ ๔๒๗ ๔๒๘ ๔๒๙ ๔๓๐ ๔๓๑ ๔๓๒ ๔๓๓ ๔๓๔ ๔๓๕ ๔๓๖ ๔๓๗ ๔๓๘ ๔๓๙ ๔๔๐ ๔๔๑ ๔๔๒ ๔๔๓ ๔๔๔ ๔๔๕ ๔๔๖ ๔๔๗ ๔๔๘ ๔๔๙ ๔๕๐ ๔๕๑ ๔๕๒ ๔๕๓ ๔๕๔ ๔๕๕ ๔๕๖ ๔๕๗ ๔๕๘ ๔๕๙ ๔๖๐ ๔๖๑ ๔๖๒ ๔๖๓ ๔๖๔ ๔๖๕ ๔๖๖ ๔๖๗ ๔๖๘ ๔๖๙ ๔๗๐ ๔๗๑ ๔๗๒ ๔๗๓ ๔๗๔ ๔๗๕ ๔๗๖ ๔๗๗ ๔๗๘ ๔๗๙ ๔๘๐ ๔๘๑ ๔๘๒ ๔๘๓ ๔๘๔ ๔๘๕ ๔๘๖ ๔๘๗ ๔๘๘ ๔๘๙ ๔๙๐ ๔๙๑ ๔๙๒ ๔๙๓ ๔๙๔ ๔๙๕ ๔๙๖ ๔๙๗ ๔๙๘ ๔๙๙ ๕๐๐ ๕๐๑ ๕๐๒ ๕๐๓ ๕๐๔ ๕๐๕ ๕๐๖ ๕๐๗ ๕๐๘ ๕๐๙ ๕๑๐ ๕๑๑ ๕๑๒ ๕๑๓ ๕๑๔ ๕๑๕ ๕๑๖ ๕๑๗ ๕๑๘ ๕๑๙ ๕๒๐ ๕๒๑ ๕๒๒ ๕๒๓ ๕๒๔ ๕๒๕ ๕๒๖ ๕๒๗ ๕๒๘ ๕๒๙ ๕๓๐ ๕๓๑ ๕๓๒ ๕๓๓ ๕๓๔ ๕๓๕ ๕๓๖ ๕๓๗ ๕๓๘ ๕๓๙ ๕๔๐ ๕๔๑ ๕๔๒ ๕๔๓ ๕๔๔ ๕๔๕ ๕๔๖ ๕๔๗ ๕๔๘ ๕๔๙ ๕๕๐ ๕๕๑ ๕๕๒ ๕๕๓ ๕๕๔ ๕๕๕ ๕๕๖ ๕๕๗ ๕๕๘ ๕๕๙ ๕๖๐ ๕๖๑ ๕๖๒ ๕๖๓ ๕๖๔ ๕๖๕ ๕๖๖ ๕๖๗ ๕๖๘ ๕๖๙ ๕๗๐ ๕๗๑ ๕๗๒ ๕๗๓ ๕๗๔ ๕๗๕ ๕๗๖ ๕๗๗ ๕๗๘ ๕๗๙ ๕๘๐ ๕๘๑ ๕๘๒ ๕๘๓ ๕๘๔ ๕๘๕ ๕๘๖ ๕๘๗ ๕๘๘ ๕๘๙ ๕๙๐ ๕๙๑ ๕๙๒ ๕๙๓ ๕๙๔ ๕๙๕ ๕๙๖ ๕๙๗ ๕๙๘ ๕๙๙ ๖๐๐ ๖๐๑ ๖๐๒ ๖๐๓ ๖๐๔ ๖๐๕ ๖๐๖ ๖๐๗ ๖๐๘ ๖๐๙ ๖๑๐ ๖๑๑ ๖๑๒ ๖๑๓ ๖๑๔ ๖๑๕ ๖๑๖ ๖๑๗ ๖๑๘ ๖๑๙ ๖๒๐ ๖๒๑ ๖๒๒ ๖๒๓ ๖๒๔ ๖๒๕ ๖๒๖ ๖๒๗ ๖๒๘ ๖๒๙ ๖๓๐ ๖๓๑ ๖๓๒ ๖๓๓ ๖๓๔ ๖๓๕ ๖๓๖ ๖๓๗ ๖๓๘ ๖๓๙ ๖๔๐ ๖๔๑ ๖๔๒ ๖๔๓ ๖๔๔ ๖๔๕ ๖๔๖ ๖๔๗ ๖๔๘ ๖๔๙ ๖๕๐ ๖๕๑ ๖๕๒ ๖๕๓ ๖๕๔ ๖๕๕ ๖๕๖ ๖๕๗ ๖๕๘ ๖๕๙ ๖๖๐ ๖๖๑ ๖๖๒ ๖๖๓ ๖๖๔ ๖๖๕ ๖๖๖ ๖๖๗ ๖๖๘ ๖๖๙ ๖๗๐ ๖๗๑ ๖๗๒ ๖๗๓ ๖๗๔ ๖๗๕ ๖๗๖ ๖๗๗ ๖๗๘ ๖๗๙ ๖๘๐ ๖๘๑ ๖๘๒ ๖๘๓ ๖๘๔ ๖๘๕ ๖๘๖ ๖๘๗ ๖๘๘ ๖๘๙ ๖๙๐ ๖๙๑ ๖๙๒ ๖๙๓ ๖๙๔ ๖๙๕ ๖๙๖ ๖๙๗ ๖๙๘ ๖๙๙ ๗๐๐ ๗๐๑ ๗๐๒ ๗๐๓ ๗๐๔ ๗๐๕ ๗๐๖ ๗๐๗ ๗๐๘ ๗๐๙ ๗๑๐ ๗๑๑ ๗๑๒ ๗๑๓ ๗๑๔ ๗๑๕ ๗๑๖ ๗๑๗ ๗๑๘ ๗๑๙ ๗๒๐ ๗๒๑ ๗๒๒ ๗๒๓ ๗๒๔ ๗๒๕ ๗๒๖ ๗๒๗ ๗๒๘ ๗๒๙ ๗๓๐ ๗๓๑ ๗๓๒ ๗๓๓ ๗๓๔ ๗๓๕ ๗๓๖ ๗๓๗ ๗๓๘ ๗๓๙ ๗๔๐ ๗๔๑ ๗๔๒ ๗๔๓ ๗๔๔ ๗๔๕ ๗๔๖ ๗๔๗ ๗๔๘ ๗๔๙ ๗๕๐ ๗๕๑ ๗๕๒ ๗๕๓ ๗๕๔ ๗๕๕ ๗๕๖ ๗๕๗ ๗๕๘ ๗๕๙ ๗๖๐ ๗๖๑ ๗๖๒ ๗๖๓ ๗๖๔ ๗๖๕ ๗๖๖ ๗๖๗ ๗๖๘ ๗๖๙ ๗๗๐ ๗๗๑ ๗๗๒ ๗๗๓ ๗๗๔ ๗๗๕ ๗๗๖ ๗๗๗ ๗๗๘ ๗๗๙ ๗๘๐ ๗๘๑ ๗๘๒ ๗๘๓ ๗๘๔ ๗๘๕ ๗๘๖ ๗๘๗ ๗๘๘ ๗๘๙ ๗๙๐ ๗๙๑ ๗๙๒ ๗๙๓ ๗๙๔ ๗๙๕ ๗๙๖ ๗๙๗ ๗๙๘ ๗๙๙ ๘๐๐ ๘๐๑ ๘๐๒ ๘๐๓ ๘๐๔ ๘๐๕ ๘๐๖ ๘๐๗ ๘๐๘ ๘๐๙ ๘๑๐ ๘๑๑ ๘๑๒ ๘๑๓ ๘๑๔ ๘๑๕ ๘๑๖ ๘๑๗ ๘๑๘ ๘๑๙ ๘๒๐ ๘๒๑ ๘๒๒ ๘๒๓ ๘๒๔ ๘๒๕ ๘๒๖ ๘๒๗ ๘๒๘ ๘๒๙ ๘๓๐ ๘๓๑ ๘๓๒ ๘๓๓ ๘๓๔ ๘๓๕ ๘๓๖ ๘๓๗ ๘๓๘ ๘๓๙ ๘๔๐ ๘๔๑ ๘๔๒ ๘๔๓ ๘๔๔ ๘๔๕ ๘๔๖ ๘๔๗ ๘๔๘ ๘๔๙ ๘๕๐ ๘๕๑ ๘๕๒ ๘๕๓ ๘๕๔ ๘๕๕ ๘๕๖ ๘๕๗ ๘๕๘ ๘๕๙ ๘๖๐ ๘๖๑ ๘๖๒ ๘๖๓ ๘๖๔ ๘๖๕ ๘๖๖ ๘๖๗ ๘๖๘ ๘๖๙ ๘๗๐ ๘๗๑ ๘๗๒ ๘๗๓ ๘๗๔ ๘๗๕ ๘๗๖ ๘๗๗ ๘๗๘ ๘๗๙ ๘๘๐ ๘๘๑ ๘๘๒ ๘๘๓ ๘๘๔ ๘๘๕ ๘๘๖ ๘๘๗ ๘๘๘ ๘๘๙ ๘๙๐ ๘๙๑ ๘๙๒ ๘๙๓ ๘๙๔ ๘๙๕ ๘๙๖ ๘๙๗ ๘๙๘ ๘๙๙ ๙๐๐ ๙๐๑ ๙๐๒ ๙๐๓ ๙๐๔ ๙๐๕ ๙๐๖ ๙๐๗ ๙๐๘ ๙๐๙ ๙๑๐ ๙๑๑ ๙๑๒ ๙๑๓ ๙๑๔ ๙๑๕ ๙๑๖ ๙๑๗ ๙๑๘ ๙๑๙ ๙๒๐ ๙๒๑ ๙๒๒ ๙๒๓ ๙๒๔ ๙๒๕ ๙๒๖ ๙๒๗ ๙๒๘ ๙๒๙ ๙๓๐ ๙๓๑ ๙๓๒ ๙๓๓ ๙๓๔ ๙๓๕ ๙๓๖ ๙๓๗ ๙๓๘ ๙๓๙ ๙๔๐ ๙๔๑ ๙๔๒ ๙๔๓ ๙๔๔ ๙๔๕ ๙๔๖ ๙๔๗ ๙๔๘ ๙๔๙ ๙๕๐ ๙๕๑ ๙๕๒ ๙๕๓ ๙๕๔ ๙๕๕ ๙๕๖ ๙๕๗ ๙๕๘ ๙๕๙ ๙๖๐ ๙๖๑ ๙๖๒ ๙๖๓ ๙๖๔ ๙๖๕ ๙๖๖ ๙๖๗ ๙๖๘ ๙๖๙ ๙๗๐ ๙๗๑ ๙๗๒ ๙๗๓ ๙๗๔ ๙๗๕ ๙๗๖ ๙๗๗ ๙๗๘ ๙๗๙ ๙๘๐ ๙๘๑ ๙๘๒ ๙๘๓ ๙๘๔ ๙๘๕ ๙๘๖ ๙๘๗ ๙๘๘ ๙๘๙ ๙๙๐ ๙๙๑ ๙๙๒ ๙๙๓ ๙๙๔ ๙๙๕ ๙๙๖ ๙๙๗ ๙๙๘ ๙๙๙ ๑๐๐๐ ๑๐๐๑ ๑๐๐๒ ๑๐๐๓ ๑๐๐๔ ๑๐๐๕ ๑๐๐๖ ๑๐๐๗ ๑๐๐๘ ๑๐๐๙ ๑๐๑๐ ๑๐๑๑ ๑๐๑๒ ๑๐๑๓ ๑๐๑๔ ๑๐๑๕ ๑๐๑๖ ๑๐๑๗ ๑๐๑๘ ๑๐๑๙ ๑๐๒๐ ๑๐๒๑ ๑๐๒๒ ๑๐๒๓ ๑๐๒๔ ๑๐๒๕ ๑๐๒๖ ๑๐๒๗ ๑๐๒๘ ๑๐๒๙ ๑๐๓๐ ๑๐๓๑ ๑๐๓๒ ๑๐๓๓ ๑๐๓๔ ๑๐๓๕ ๑๐๓๖ ๑๐๓๗ ๑๐๓๘ ๑๐๓๙ ๑๐๔๐ ๑๐๔๑ ๑๐๔๒ ๑๐๔๓ ๑๐๔๔ ๑๐๔๕ ๑๐๔๖ ๑๐๔๗ ๑๐๔๘ ๑๐๔๙ ๑๐๕๐ ๑๐๕๑ ๑๐๕๒ ๑๐๕๓ ๑๐๕๔ ๑๐๕๕ ๑๐๕๖ ๑๐๕๗ ๑๐๕๘ ๑๐๕๙ ๑๐๖๐ ๑๐๖๑ ๑๐๖๒ ๑๐๖๓ ๑๐๖๔ ๑๐๖๕ ๑๐๖๖ ๑๐๖๗ ๑๐๖๘ ๑๐๖๙ ๑๐๗๐ ๑๐๗๑ ๑๐๗๒ ๑๐๗๓ ๑๐๗๔ ๑๐๗๕ ๑๐๗๖ ๑๐๗๗ ๑๐๗๘ ๑๐๗๙ ๑๐๘๐ ๑๐๘๑ ๑๐๘๒ ๑๐๘๓ ๑๐๘๔ ๑๐๘๕ ๑๐๘๖ ๑๐๘๗ ๑๐๘๘ ๑๐๘๙ ๑๐๙๐ ๑๐๙๑ ๑๐๙๒ ๑๐๙๓ ๑๐๙๔ ๑๐๙๕ ๑๐๙๖ ๑๐๙๗ ๑๐๙๘ ๑๐๙๙ ๑๑๐๐ ๑๑๐๑ ๑๑๐๒ ๑๑๐๓ ๑๑๐๔ ๑๑๐๕ ๑๑๐๖ ๑๑๐๗ ๑๑๐๘ ๑๑๐๙ ๑๑๑๐ ๑๑๑๑ ๑๑๑๒ ๑๑๑๓ ๑๑๑๔ ๑๑๑๕ ๑๑๑๖ ๑๑๑๗ ๑๑๑๘ ๑๑๑๙ ๑๑๒๐ ๑๑๒๑ ๑๑๒๒ ๑๑๒๓ ๑๑๒๔ ๑๑๒๕ ๑๑๒๖ ๑๑๒๗ ๑๑๒๘ ๑๑๒๙ ๑๑๓๐ ๑๑๓๑ ๑๑๓๒ ๑๑๓๓ ๑๑๓๔ ๑๑๓๕ ๑๑๓๖ ๑๑๓๗ ๑๑๓๘ ๑๑๓๙ ๑๑๔๐ ๑๑๔๑ ๑๑๔๒ ๑๑๔๓ ๑๑๔๔ ๑๑๔๕ ๑๑๔๖ ๑๑๔๗ ๑๑๔๘ ๑๑๔๙ ๑๑๕๐ ๑๑๕๑ ๑๑๕๒ ๑๑๕๓ ๑๑๕๔ ๑๑๕๕ ๑๑๕๖ ๑๑๕๗ ๑๑๕๘ ๑๑๕๙ ๑๑๖๐ ๑๑๖๑ ๑๑๖๒ ๑๑๖๓ ๑๑๖๔ ๑๑๖๕ ๑๑๖๖ ๑๑๖๗ ๑๑๖๘ ๑๑๖๙ ๑๑๗๐ ๑๑๗๑ ๑๑๗๒ ๑๑๗๓ ๑๑๗๔ ๑๑๗๕ ๑๑๗๖ ๑๑๗๗ ๑๑๗๘ ๑๑๗๙ ๑๑๘๐ ๑๑๘๑ ๑๑๘๒ ๑๑๘๓ ๑๑๘๔ ๑๑๘๕ ๑๑๘๖ ๑๑๘๗ ๑๑๘๘ ๑๑๘๙ ๑๑๙๐ ๑๑๙๑ ๑๑๙๒ ๑๑๙๓ ๑๑๙๔ ๑๑๙๕ ๑๑๙๖ ๑๑๙๗ ๑๑๙๘ ๑๑๙๙ ๑๒๐๐ ๑๒๐๑ ๑๒๐๒ ๑๒๐๓ ๑๒๐๔ ๑๒๐๕ ๑๒๐๖ ๑๒๐๗ ๑๒๐๘ ๑๒๐๙ ๑๒๑๐ ๑๒๑๑ ๑๒๑๒ ๑๒๑๓ ๑๒๑๔ ๑๒๑๕ ๑๒๑๖ ๑๒๑๗ ๑๒๑๘ ๑๒๑๙ ๑๒๒๐ ๑๒๒๑ ๑๒๒๒ ๑๒๒๓ ๑๒๒๔ ๑๒๒๕ ๑๒๒๖ ๑๒๒๗ ๑๒๒๘ ๑๒๒๙ ๑๒๓๐ ๑๒๓๑ ๑๒๓๒ ๑๒๓๓ ๑๒๓๔ ๑๒๓๕ ๑๒๓๖ ๑๒๓๗ ๑๒๓๘ ๑๒๓๙ ๑๒๔๐ ๑๒๔๑ ๑๒๔๒ ๑๒๔๓ ๑๒๔๔ ๑๒๔๕ ๑๒๔๖ ๑๒๔๗ ๑๒๔๘ ๑๒๔๙ ๑๒๕๐ ๑๒๕๑ ๑๒๕๒ ๑๒๕๓ ๑๒๕๔ ๑๒๕๕ ๑๒๕๖ ๑๒๕๗ ๑๒๕๘ ๑๒๕๙ ๑๒๖๐ ๑๒๖๑ ๑๒๖๒ ๑๒๖๓ ๑๒๖๔ ๑๒๖๕ ๑๒๖๖ ๑๒๖๗ ๑๒๖๘ ๑๒๖๙ ๑๒๗๐ ๑๒๗๑ ๑๒๗๒ ๑๒๗๓ ๑๒๗๔ ๑๒๗๕ ๑๒๗๖ ๑๒๗๗ ๑๒๗๘ ๑๒๗๙ ๑๒๘๐ ๑๒๘๑ ๑๒๘๒ ๑๒๘๓ ๑๒๘๔ ๑๒๘๕ ๑๒๘๖ ๑๒๘๗ ๑๒๘๘ ๑๒๘๙ ๑๒๙๐ ๑๒๙๑ ๑๒๙๒ ๑๒๙๓ ๑๒๙๔ ๑๒๙๕ ๑๒๙๖ ๑๒๙๗ ๑๒๙๘ ๑๒๙๙ ๑๓๐๐ ๑๓๐๑ ๑๓๐๒ ๑๓๐๓ ๑๓๐๔ ๑๓๐๕ ๑๓๐๖ ๑๓๐๗ ๑๓๐๘ ๑๓๐๙ ๑๓๑๐ ๑๓๑๑ ๑๓๑๒ ๑๓๑๓ ๑๓๑๔ ๑๓๑๕ ๑๓๑๖ ๑๓๑๗ ๑๓๑๘ ๑๓๑๙ ๑๓๒๐ ๑๓๒๑ ๑๓๒๒ ๑๓๒๓ ๑๓๒๔ ๑๓๒๕ ๑๓๒๖ ๑๓๒๗ ๑๓๒๘ ๑๓๒๙ ๑๓๓๐ ๑๓๓๑ ๑๓๓๒ ๑๓๓๓ ๑๓๓๔ ๑๓๓๕ ๑๓๓๖ ๑๓๓๗ ๑๓๓๘ ๑๓๓๙ ๑๓๔๐ ๑๓๔๑ ๑๓๔๒ ๑๓๔๓ ๑๓๔๔ ๑๓๔๕ ๑๓๔๖ ๑๓๔๗ ๑๓๔๘ ๑๓๔๙ ๑๓๕๐ ๑๓๕๑ ๑๓๕๒ ๑๓๕๓ ๑๓๕๔ ๑๓๕๕ ๑๓๕๖ ๑๓๕๗ ๑๓๕๘ ๑๓๕๙ ๑๓๖๐ ๑๓๖๑ ๑๓๖๒ ๑๓๖๓ ๑๓๖๔ ๑๓๖๕ ๑๓๖๖ ๑๓๖๗ ๑๓๖๘ ๑๓๖๙ ๑๓๗๐ ๑๓๗๑ ๑๓๗๒ ๑๓๗๓ ๑๓๗๔ ๑๓๗๕ ๑๓๗๖ ๑๓๗๗ ๑๓๗๘ ๑๓๗๙ ๑๓๘๐ ๑๓๘๑ ๑๓๘๒ ๑๓๘๓ ๑๓๘๔ ๑๓๘๕ ๑๓๘๖ ๑๓๘๗ ๑๓๘๘ ๑๓๘๙ ๑๓๙๐ ๑๓๙๑ ๑๓๙๒ ๑๓๙๓ ๑๓๙๔ ๑๓๙๕ ๑๓๙๖ ๑๓๙๗ ๑๓๙๘ ๑๓๙๙ ๑๔๐๐ ๑๔๐๑ ๑๔๐๒ ๑๔๐๓ ๑๔๐๔ ๑๔๐๕ ๑๔๐๖ ๑๔๐๗ ๑๔๐๘ ๑๔๐๙ ๑๔๑๐ ๑๔๑๑ ๑๔๑๒ ๑๔๑๓ ๑๔๑๔ ๑๔๑๕ ๑๔๑๖ ๑๔๑๗ ๑๔๑๘ ๑๔๑๙ ๑๔๒๐ ๑๔๒๑ ๑๔๒๒ ๑๔๒๓ ๑๔๒๔ ๑๔๒๕ ๑๔๒๖ ๑๔๒๗ ๑๔๒๘ ๑๔๒๙ ๑๔๓๐ ๑๔๓๑ ๑๔๓๒ ๑๔๓๓ ๑๔๓๔ ๑๔๓๕ ๑๔๓๖ ๑๔๓๗ ๑๔๓๘ ๑๔๓๙ ๑๔๔๐ ๑๔๔๑ ๑๔๔๒ ๑๔๔๓ ๑๔๔๔ ๑๔๔๕ ๑๔๔๖ ๑๔๔๗ ๑๔๔๘ ๑๔๔๙ ๑๔๕๐ ๑๔๕๑ ๑๔๕๒ ๑๔๕๓ ๑๔๕๔ ๑๔๕๕ ๑๔๕๖ ๑๔๕๗ ๑๔๕๘ ๑๔๕๙ ๑๔๖๐ ๑๔๖๑ ๑๔๖๒ ๑๔๖๓ ๑๔๖๔ ๑๔๖๕ ๑๔๖๖ ๑๔๖๗ ๑๔๖๘ ๑๔๖๙ ๑๔๗๐ ๑๔๗๑ ๑๔๗๒ ๑๔๗๓ ๑๔๗๔ ๑๔๗๕ ๑๔๗๖ ๑๔๗๗ ๑๔๗๘ ๑๔๗๙ ๑๔๘๐ ๑๔๘๑ ๑๔๘๒ ๑๔๘๓ ๑๔๘๔ ๑๔๘๕ ๑๔๘๖ ๑๔๘๗ ๑๔๘๘ ๑๔๘๙ ๑๔๙๐ ๑๔๙๑ ๑๔๙๒ ๑๔๙๓ ๑๔๙๔ ๑๔๙๕ ๑๔๙๖ ๑๔๙๗ ๑๔๙๘ ๑๔๙๙ ๑๕๐๐ ๑๕๐๑ ๑๕๐๒ ๑๕๐๓ ๑๕๐๔ ๑๕๐๕ ๑๕๐๖ ๑๕๐๗ ๑๕๐๘ ๑๕๐๙ ๑๕๑๐ ๑๕๑๑ ๑๕๑๒ ๑๕๑๓ ๑๕๑๔ ๑๕๑๕ ๑๕๑๖ ๑๕๑๗ ๑๕๑๘ ๑๕๑๙ ๑๕๒๐ ๑๕๒๑ ๑๕๒๒ ๑๕๒๓ ๑๕๒๔ ๑๕๒๕ ๑๕๒๖ ๑๕๒๗ ๑๕๒๘ ๑๕๒๙ ๑๕๓๐ ๑๕๓๑ ๑๕๓๒ ๑๕๓๓ ๑๕๓๔ ๑๕๓๕ ๑๕๓๖ ๑๕๓๗ ๑๕๓๘ ๑๕๓๙ ๑๕๔๐ ๑๕๔๑ ๑๕๔๒ ๑๕๔๓ ๑๕๔๔ ๑๕๔๕ ๑๕๔๖ ๑๕๔๗ ๑๕๔๘ ๑๕๔๙ ๑๕๕๐ ๑๕๕๑ ๑๕๕๒ ๑๕๕๓ ๑๕๕๔ ๑๕๕๕ ๑๕๕๖ ๑๕๕๗ ๑๕๕๘ ๑๕๕๙ ๑๕๖๐ ๑๕๖๑ ๑๕๖๒ ๑๕๖๓ ๑๕๖๔ ๑๕๖๕ ๑๕๖๖ ๑๕๖๗ ๑๕๖๘ ๑๕๖๙ ๑๕๗๐ ๑๕๗๑ ๑๕๗๒ ๑๕๗๓ ๑๕๗๔ ๑๕๗๕ ๑๕๗๖ ๑๕๗๗ ๑๕๗๘ ๑๕๗๙ ๑๕๘๐ ๑๕๘๑ ๑๕๘๒ ๑๕๘๓ ๑๕๘๔ ๑๕๘๕ ๑๕๘๖ ๑๕๘๗ ๑๕๘๘ ๑๕๘๙ ๑๕๙๐ ๑๕๙๑ ๑๕๙๒ ๑๕๙๓ ๑๕๙๔ ๑๕๙๕ ๑๕๙๖ ๑๕๙๗ ๑๕๙๘ ๑๕๙๙ ๑๖๐๐ ๑๖๐๑ ๑๖๐๒ ๑๖๐๓ ๑๖๐๔ ๑๖๐๕ ๑๖๐๖ ๑๖๐๗ ๑๖๐๘ ๑๖๐๙ ๑๖๑๐ ๑๖๑๑ ๑๖๑๒ ๑๖๑๓ ๑๖๑๔ ๑๖๑๕ ๑๖๑๖ ๑๖๑๗ ๑๖๑๘ ๑๖๑๙ ๑๖๒๐ ๑๖๒๑ ๑๖๒๒ ๑๖๒๓ ๑๖๒๔ ๑๖๒๕ ๑๖๒๖ ๑๖๒๗ ๑๖๒๘ ๑๖๒๙ ๑๖๓๐ ๑๖๓๑ ๑๖๓๒ ๑๖๓๓ ๑๖๓๔ ๑๖๓๕ ๑๖๓๖ ๑๖๓๗ ๑๖๓๘ ๑๖๓๙ ๑๖๔๐ ๑๖๔๑ ๑๖๔๒ ๑๖๔๓ ๑๖๔๔ ๑๖๔๕ ๑๖๔๖ ๑๖๔๗ ๑๖๔๘ ๑๖๔๙ ๑๖๕๐ ๑๖๕๑ ๑๖๕๒ ๑๖๕๓ ๑๖๕๔ ๑๖๕๕ ๑๖๕๖ ๑๖๕๗ ๑๖๕๘ ๑๖๕๙ ๑๖๖๐ ๑๖๖๑ ๑๖๖๒ ๑๖๖๓ ๑๖๖๔ ๑๖๖๕ ๑๖๖๖ ๑๖๖๗ ๑๖๖๘ ๑๖๖๙ ๑๖๗๐ ๑๖๗๑ ๑๖๗๒ ๑๖๗๓ ๑๖๗๔ ๑๖๗๕ ๑๖๗๖ ๑๖๗๗ ๑๖๗๘ ๑๖๗๙ ๑๖๘๐ ๑๖๘๑ ๑๖๘๒ ๑๖๘๓ ๑๖๘๔ ๑๖๘๕ ๑๖๘๖ ๑๖๘๗ ๑๖๘๘ ๑๖๘๙ ๑๖๙๐ ๑๖๙๑ ๑๖๙๒ ๑๖๙๓ ๑๖๙๔ ๑๖๙๕ ๑๖๙๖ ๑๖๙๗ ๑๖๙๘ ๑๖๙๙ ๑๗๐๐ ๑๗๐๑ ๑๗๐๒ ๑๗๐๓ ๑๗๐๔ ๑๗๐๕ ๑๗๐๖ ๑๗๐๗ ๑๗๐๘ ๑๗๐๙ ๑๗๑๐ ๑๗๑๑ ๑๗๑๒ ๑๗๑๓ ๑๗๑๔ ๑๗๑๕ ๑๗๑๖ ๑๗๑๗ ๑๗๑๘ ๑๗๑๙ ๑๗๒๐ ๑๗๒๑ ๑๗๒๒ ๑๗๒๓ ๑๗๒๔ ๑๗๒๕ ๑๗๒๖ ๑๗๒๗ ๑๗๒๘ ๑๗๒๙ ๑๗๓๐ ๑๗๓๑ ๑๗๓๒ ๑๗๓๓ ๑๗๓๔ ๑๗๓๕ ๑๗๓๖ ๑๗๓๗ ๑๗๓๘ ๑๗๓๙ ๑๗๔๐ ๑๗๔๑ ๑๗๔๒ ๑๗๔๓ ๑๗๔๔ ๑๗๔๕ ๑๗๔๖ ๑๗๔๗ ๑๗๔๘ ๑๗๔๙ ๑๗๕๐ ๑๗๕๑ ๑๗๕๒ ๑๗๕๓ ๑๗๕๔ ๑๗๕๕ ๑๗๕๖ ๑๗๕๗ ๑๗๕๘ ๑๗๕๙ ๑๗๖๐ ๑๗๖๑ ๑๗๖๒ ๑๗๖๓ ๑๗๖๔ ๑๗๖๕ ๑๗๖๖ ๑๗๖๗ ๑๗๖๘ ๑๗๖๙ ๑๗๗๐ ๑๗๗๑ ๑๗๗๒ ๑๗๗๓ ๑๗๗๔ ๑๗๗๕ ๑๗๗๖ ๑๗๗๗ ๑๗๗๘ ๑๗๗๙ ๑๗๘๐ ๑๗๘๑ ๑๗๘๒ ๑๗๘๓ ๑๗๘๔ ๑๗๘๕ ๑๗๘๖ ๑๗๘๗ ๑๗๘๘ ๑๗๘๙ ๑๗๙๐ ๑๗๙๑ ๑๗๙๒ ๑๗๙๓ ๑๗๙๔ ๑๗๙๕ ๑๗๙๖ ๑๗๙๗ ๑๗๙๘ ๑๗๙๙ ๑

ตามความเห็นของข้าพเจ้าแล้วนี้ ได้ทำนายไว้ว่าเมื่อเดือนยี่ปีมะแมนี้ ข้าศึกจะยกมาตีเมืองเหนือ

౫౦౧౬ పిల్లిపుణ్యం

"మరేమి కాదు నువ్వు నా కుక్కపిల్లకు గాయం చేశావు. దీనికి నువ్వు పరిహారం చెల్లించాలి." అన్నాడు ఆ పెద్దాయన. "ఇదిగో ఈ పిల్లి పుణ్యం తీసుకుని నువ్వు ఇక్కడ నుండి వెళ్ళిపో." అన్నాడు ఆ

ตามที่ท่านทราบแล้ว ท่านผู้ฟังทั้งหลายก็ย่อมทราบว่าเราได้ทำการสอบสวนเรื่องนี้ด้วยความเคารพ ตั้งใจฟังทุกคนทุกประการ ท่าน

ฝูงสาวใช้ทั้งหลายเห็นเจ้าหญิงเสด็จมาก็ตื่นขึ้นพร้อมกันเข้าไปเฝ้าเจ้าหญิงเสด็จมาถึงที่ประทับ ฝ่ายเจ้าหญิงเห็นฝูงสาวใช้ทั้งหลายตื่นขึ้นพร้อมกันเข้าไปเฝ้าเจ้าหญิงเสด็จมาถึงที่ประทับ เจ้าหญิงจึงตรัสแก่ฝูงสาวใช้ทั้งหลายว่า ดูกรนางสาวใช้ทั้งหลายเราฝันไปว่าเราได้ไปเที่ยวเล่นในป่าใหญ่ป่าหนึ่งมีต้นไม้ใหญ่ต้นหนึ่งมีดอกบานสะพรั่งงามยิ่งนัก

ประกาศิษฐ์ : ๒๓๘ ๑

[illegible]

ประกาศิษฐ์ : ๒๓๙ ๑

[illegible]

ประกาศิษฐ์ : ๒๔๐ ๑

[illegible]

ประกาศิษฐ์ : ๒๔๑ ๑

[illegible]

ตามที่ท่านทั้งหลายได้ทราบมาแล้วนั้น ข้าพเจ้าได้ทำการสืบสวนเรื่องราวของนายเอกชัยมาโดยตลอด ปรากฏว่าเป็นเรื่องที่ค่อนข้างซับซ้อนพอสมควร ข้าพเจ้าจึงขอเรียกพยานปากแรกขึ้นให้การต่อศาลเพื่อเป็นประโยชน์แก่การพิจารณาคดีนี้ ขอเชิญครับ

ปากที่ ๑ นายสมชาย ใจดี

"ผมชื่อสมชาย ใจดี ครับ ผมเป็นเพื่อนสนิทของนายเอกชัยมานานกว่าสิบปีแล้ว ผมรู้จักนิสัยใจคอของเขาดีพอสมควร เขาเป็นคนที่ค่อนข้างเก็บตัวและไม่ค่อยพูดจาเท่าไรนัก ผมไม่เชื่อว่าเขาจะกระทำการฆ่าคนตายได้ลงคอ ผมมั่นใจว่าเขาถูกใส่ร้ายป้ายสีอย่างแน่นอนครับ"

ปากที่ ๒ นางสาวมาลี ดอกไม้

"ดิฉันชื่อมาลี ดอกไม้ ค่ะ ดิฉันเป็นเพื่อนบ้านของนายเอกชัยมาตั้งแต่เล็กแล้วค่ะ ดิฉันเห็นเขาเติบโตขึ้นมาอย่างดีตลอดมา ดิฉันไม่เชื่อเลยค่ะว่าเขาจะทำเรื่องเลวร้ายขนาดนี้ได้ ดิฉันขอยืนยันในฐานะเพื่อนบ้านที่ดีคนหนึ่งค่ะ"

ปากที่ ๓ ร.ต.อ. ชาญวิทย์ มั่นคง

"ผมชื่อ ร.ต.อ. ชาญวิทย์ มั่นคง ครับ ผมเป็นพนักงานสอบสวนที่รับผิดชอบคดีนี้โดยตรง ผมขอชี้แจงข้อเท็จจริงที่ปรากฏในสำนวนการสอบสวนว่า ผู้ต้องหาให้การปฏิเสธข้อกล่าวหาทั้งสิ้น ส่วนพยานหลักฐานที่ตรวจพบนั้นมีเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ไม่สามารถชี้ชัดลงไปได้ว่าใครคือผู้กระทำผิดที่แท้จริง ผมขอเรียนต่อศาลตามตรงครับ"

"ভালো লাগছে না। ভীষণ ভয় করছে। একটা অন্ধকার ঘরে আমি একা। আমার চারপাশে অসংখ্য মানুষ। তারা সবাই আমাকে দেখছে। আমার দিকে তাকিয়ে আছে। আমার ভেতরটা ভেঙে যাচ্ছে। আমি কিছু করতে পারছি না। আমার হাত-পা বাঁধা। আমার মুখ বন্ধ। আমি চিৎকার করতে চাইছি। কিন্তু পারছি না। আমার গলা দিয়ে শব্দ বেরোচ্ছে না। আমি মরে যাচ্ছি। আমি মরে যাচ্ছি।"

"আমি কিছু বুঝতে পারছি না। আমার মাথা ঘুরছে। আমার বুকে ব্যথা। আমার শ্বাস বন্ধ হয়ে আসছে। আমি কি সত্যি মরে যাচ্ছি? আমি কি সত্যি মরে যাচ্ছি? আমার কি কোনো উপায় নেই? আমার কি কোনো উপায় নেই? আমি কি বাঁচতে পারব না? আমি কি বাঁচতে পারব না? আমার কি কোনো উপায় নেই? আমার কি কোনো উপায় নেই?"

"আমি কিছু বুঝতে পারছি না। আমার মাথা ঘুরছে। আমার বুকে ব্যথা। আমার শ্বাস বন্ধ হয়ে আসছে। আমি কি সত্যি মরে যাচ্ছি? আমি কি সত্যি মরে যাচ্ছি? আমার কি কোনো উপায় নেই? আমার কি কোনো উপায় নেই? আমি কি বাঁচতে পারব না? আমি কি বাঁচতে পারব না? আমার কি কোনো উপায় নেই? আমার কি কোনো উপায় নেই?"

"ঠিক আছে। ঠিক আছে। আমি তোমাকে বাঁচাব। আমি তোমাকে বাঁচাব। আমি তোমাকে বাঁচাব। আমি তোমাকে বাঁচাব।"

"তোমার কি কোনো উপায় নেই? আমার কি কোনো উপায় নেই? আমি কি বাঁচতে পারব না? আমি কি বাঁচতে পারব না? আমার কি কোনো উপায় নেই? আমার কি কোনো উপায় নেই?"

"আমি তোমাকে বাঁচাব। আমি তোমাকে বাঁচাব। আমি তোমাকে বাঁচাব। আমি তোমাকে বাঁচাব।"

"আমি কিছু বুঝতে পারছি না। আমার মাথা ঘুরছে। আমার বুকে ব্যথা। আমার শ্বাস বন্ধ হয়ে আসছে। আমি কি সত্যি মরে যাচ্ছি? আমি কি সত্যি মরে যাচ্ছি? আমার কি কোনো উপায় নেই? আমার কি কোনো উপায় নেই? আমি কি বাঁচতে পারব না? আমি কি বাঁচতে পারব না? আমার কি কোনো উপায় নেই? আমার কি কোনো উপায় নেই?"

ભ્રમનાશિની : દ્વિતીય ॥

ભ્રમ એટલે શું? ભ્રમ એટલે જ્યારે કોઈ વસ્તુ જેવી હોય તેવી ન દેખાતાં બીજી જેવી દેખાય તે.

ตามที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ข้าพเจ้าเขียนเทศนาเรื่องพระเจ้าอนิรุทธ์ ซึ่งเป็นเรื่องที่ทรงพระนิพนธ์ไว้ในหนังสือเทศนาเรื่องต่างๆ

ঘেমন। "ঠুমরার বোল খুমরা বনিবে গুণেমন। পুঁজিয়া নাম খুঁজিব। রূপের রসেতে মজিব। ভাবের ভাবেতে ভাবিব। ভাবের ভাবেতে ভাবিব। ভাবের ভাবেতে ভাব

๑๑๑๑

॥ सप्तमोऽध्यायः समाप्तः ॥

॥ अथाष्टमोऽध्यायः ॥

॥ अथ नवमोऽध्यायः ॥

॥ अथ दशमोऽध्यायः ॥

॥ अथ एकादशोऽध्यायः ॥

" สาธุชนทั้งหลาย ฟังธรรมเทศนาของพระพุทธเจ้าเถิด "

" ดูกรภิกษุทั้งหลาย ก็ในกาลนี้ ตถาคตเกิดขึ้นในโลกแล้ว เป็นพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าผู้ประเสริฐ ผู้ทรงเห็นแจ้งในสัจจธรรมทั้งปวงโดยชอบ ผู้ทรงเป็นที่พึ่งแห่งสัตวโลกทั้งปวง ผู้ทรงเป็นที่ระลึกถึงแห่งสัตวโลกทั้งปวง ผู้ทรงเป็นที่ไหว้ที่บูชาแห่งสัตวโลกทั้งปวง ผู้ทรงเป็นที่ตั้งแห่งความเลื่อมใสแห่งสัตวโลกทั้งปวง ผู้ทรงเป็นที่ตั้งแห่งความเคารพแห่งสัตวโลกทั้งปวง ผู้ทรงเป็นที่ตั้งแห่งความนอบน้อมแห่งสัตวโลกทั้งปวง ผู้ทรงเป็นที่ตั้งแห่งความเชื่อมั่นแห่งสัตวโลกทั้งปวง ผู้ทรงเป็นที่ตั้งแห่งความเชื่อถือแห่งสัตวโลกทั้งปวง ผู้ทรงเป็นที่ตั้งแห่งความเชื่อฟังแห่งสัตวโลกทั้งปวง ผู้ทรงเป็นที่ตั้งแห่งความเชื่อตาม

๑ ๓ ๕ ๗ ๙

ปราจิณฐิติวรรค ๑๐๑๑

๑ ๑ ๑

๑๒๕๖ ๑๒๕๗ ๑๒๕๘ ๑๒๕๙ ๑๒๕๑๐ ๑๒๕๑๑ ๑๒๕๑๒ ๑๒๕๑๓ ๑๒๕๑๔ ๑๒๕๑๕ ๑๒๕๑๖ ๑๒๕๑๗ ๑๒๕๑๘ ๑๒๕๑๙ ๑๒๕๒๐ ๑๒๕๒๑ ๑๒๕๒๒ ๑๒๕๒๓ ๑๒๕๒๔ ๑๒๕๒๕ ๑๒๕๒๖ ๑๒๕๒๗ ๑๒๕๒๘ ๑๒๕๒๙ ๑๒๕๓๐ ๑๒๕๓๑ ๑๒๕๓๒ ๑๒๕๓๓ ๑๒๕๓๔ ๑๒๕๓๕ ๑๒๕๓๖ ๑๒๕๓๗ ๑๒๕๓๘ ๑๒๕๓๙ ๑๒๕๔๐ ๑๒๕๔๑ ๑๒๕๔๒ ๑๒๕๔๓ ๑๒๕๔๔ ๑๒๕๔๕ ๑๒๕๔๖ ๑๒๕๔๗ ๑๒๕๔๘ ๑๒๕๔๙ ๑๒๕๕๐ ๑๒๕๕๑ ๑๒๕๕๒ ๑๒๕๕๓ ๑๒๕๕๔ ๑๒๕๕๕ ๑๒๕๕๖ ๑๒๕๕๗ ๑๒๕๕๘ ๑๒๕๕๙ ๑๒๕๖๐ ๑๒๕๖๑ ๑๒๕๖๒ ๑๒๕๖๓ ๑๒๕๖๔ ๑๒๕๖๕ ๑๒๕๖๖ ๑๒๕๖๗ ๑๒๕๖๘ ๑๒๕๖๙ ๑๒๕๗๐ ๑๒๕๗๑ ๑๒๕๗๒ ๑๒๕๗๓ ๑๒๕๗๔ ๑๒๕๗๕ ๑๒๕๗๖ ๑๒๕๗๗ ๑๒๕๗๘ ๑๒๕๗๙ ๑๒๕๘๐ ๑๒๕๘๑ ๑๒๕๘๒ ๑๒๕๘๓ ๑๒๕๘๔ ๑๒๕๘๕ ๑๒๕๘๖ ๑๒๕๘๗ ๑๒๕๘๘ ๑๒๕๘๙ ๑๒๕๙๐ ๑๒๕๙๑ ๑๒๕๙๒ ๑๒๕๙๓ ๑๒๕๙๔ ๑๒๕๙๕ ๑๒๕๙๖ ๑๒๕๙๗ ๑๒๕๙๘ ๑๒๕๙๙ ๑๒๖๐๐ ๑๒๖๐๑ ๑๒๖๐๒ ๑๒๖๐๓ ๑๒๖๐๔ ๑๒๖๐๕ ๑๒๖๐๖ ๑๒๖๐๗ ๑๒๖๐๘ ๑๒๖๐๙ ๑๒๖๑๐ ๑๒๖๑๑ ๑๒๖๑๒ ๑๒๖๑๓ ๑๒๖๑๔ ๑๒๖๑๕ ๑๒๖๑๖ ๑๒๖๑๗ ๑๒๖๑๘ ๑๒๖๑๙ ๑๒๖๒๐ ๑๒๖๒๑ ๑๒๖๒๒ ๑๒๖๒๓ ๑๒๖๒๔ ๑๒๖๒๕ ๑๒๖๒๖ ๑๒๖๒๗ ๑๒๖๒๘ ๑๒๖๒๙ ๑๒๖๓๐ ๑๒๖๓๑ ๑๒๖๓๒ ๑๒๖๓๓ ๑๒๖๓๔ ๑๒๖๓๕ ๑๒๖๓๖ ๑๒๖๓๗ ๑๒๖๓๘ ๑๒๖๓๙ ๑๒๖๔๐ ๑๒๖๔๑ ๑๒๖๔๒ ๑๒๖๔๓ ๑๒๖๔๔ ๑๒๖๔๕ ๑๒๖๔๖ ๑๒๖๔๗ ๑๒๖๔๘ ๑๒๖๔๙ ๑๒๖๕๐ ๑๒๖๕๑ ๑๒๖๕๒ ๑๒๖๕๓ ๑๒๖๕๔ ๑๒๖๕๕ ๑๒๖๕๖ ๑๒๖๕๗ ๑๒๖๕๘ ๑๒๖๕๙ ๑๒๖๖๐ ๑๒๖๖๑ ๑๒๖๖๒ ๑๒๖๖๓ ๑๒๖๖๔ ๑๒๖๖๕ ๑๒๖๖๖ ๑๒๖๖๗ ๑๒๖๖๘ ๑๒๖๖๙ ๑๒๖๗๐ ๑๒๖๗๑ ๑๒๖๗๒ ๑๒๖๗๓ ๑๒๖๗๔ ๑๒๖๗๕ ๑๒๖๗๖ ๑๒๖๗๗ ๑๒๖๗๘ ๑๒๖๗๙ ๑๒๖๘๐ ๑๒๖๘๑ ๑๒๖๘๒ ๑๒๖๘๓ ๑๒๖๘๔ ๑๒๖๘๕ ๑๒๖๘๖ ๑๒๖๘๗ ๑๒๖๘๘ ๑๒๖๘๙ ๑๒๖๙๐ ๑๒๖๙๑ ๑๒๖๙๒ ๑๒๖๙๓ ๑๒๖๙๔ ๑๒๖๙๕ ๑๒๖๙๖ ๑๒๖๙๗ ๑๒๖๙๘ ๑๒๖๙๙ ๑๒๗๐๐ ๑๒๗๐๑ ๑๒๗๐๒ ๑๒๗๐๓ ๑๒๗๐๔ ๑๒๗๐๕ ๑๒๗๐๖ ๑๒๗๐๗ ๑๒๗๐๘ ๑๒๗๐๙ ๑๒๗๑๐ ๑๒๗๑๑ ๑๒๗๑๒ ๑๒๗๑๓ ๑๒๗๑๔ ๑๒๗๑๕ ๑๒๗๑๖ ๑๒๗๑๗ ๑๒๗๑๘ ๑๒๗๑๙ ๑๒๗๒๐ ๑๒๗๒๑ ๑๒๗๒๒ ๑๒๗๒๓ ๑๒๗๒๔ ๑๒๗๒๕ ๑๒๗๒๖ ๑๒๗๒๗ ๑๒๗๒๘ ๑๒๗๒๙ ๑๒๗๓๐ ๑๒๗๓๑ ๑๒๗๓๒ ๑๒๗๓๓ ๑๒๗๓๔ ๑๒๗๓๕ ๑๒๗๓๖ ๑๒๗๓๗ ๑๒๗๓๘ ๑๒๗๓๙ ๑๒๗๔๐ ๑๒๗๔๑ ๑๒๗๔๒ ๑๒๗๔๓ ๑๒๗๔๔ ๑๒๗๔๕ ๑๒๗๔๖ ๑๒๗๔๗ ๑๒๗๔๘ ๑๒๗๔๙ ๑๒๗๕๐ ๑๒๗๕๑ ๑๒๗๕๒ ๑๒๗๕๓ ๑๒๗๕๔ ๑๒๗๕๕ ๑๒๗๕๖ ๑๒๗๕๗ ๑๒๗๕๘ ๑๒๗๕๙ ๑๒๗๖๐ ๑๒๗๖๑ ๑๒๗๖๒ ๑๒๗๖๓ ๑๒๗๖๔ ๑๒๗๖๕ ๑๒๗๖๖ ๑๒๗๖๗ ๑๒๗๖๘ ๑๒๗๖๙ ๑๒๗๗๐ ๑๒๗๗๑ ๑๒๗๗๒ ๑๒๗๗๓ ๑๒๗๗๔ ๑๒๗๗๕ ๑๒๗๗๖ ๑๒๗๗๗ ๑๒๗๗๘ ๑๒๗๗๙ ๑๒๗๘๐ ๑๒๗๘๑ ๑๒๗๘๒ ๑๒๗๘๓ ๑๒๗๘๔ ๑๒๗๘๕ ๑๒๗๘๖ ๑๒๗๘๗ ๑๒๗๘๘ ๑๒๗๘๙ ๑๒๗๙๐ ๑๒๗๙๑ ๑๒๗๙๒ ๑๒๗๙๓ ๑๒๗๙๔ ๑๒๗๙๕ ๑๒๗๙๖ ๑๒๗๙๗ ๑๒๗๙๘ ๑๒๗๙๙ ๑๒๘๐๐ ๑๒๘๐๑ ๑๒๘๐๒ ๑๒๘๐๓ ๑๒๘๐๔ ๑๒๘๐๕ ๑๒๘๐๖ ๑๒๘๐๗ ๑๒๘๐๘ ๑๒๘๐๙ ๑๒๘๑๐ ๑๒๘๑๑ ๑๒๘๑๒ ๑๒๘๑๓ ๑๒๘๑๔ ๑๒๘๑๕ ๑๒๘๑๖ ๑๒๘๑๗ ๑๒๘๑๘ ๑๒๘๑๙ ๑๒๘๒๐ ๑๒๘๒๑ ๑๒๘๒๒ ๑๒๘๒๓ ๑๒๘๒๔ ๑๒๘๒๕ ๑๒๘๒๖ ๑๒๘๒๗ ๑๒๘๒๘ ๑๒๘๒๙ ๑๒๘๓๐ ๑๒๘๓๑ ๑๒๘๓๒ ๑๒๘๓๓ ๑๒๘๓๔ ๑๒๘๓๕ ๑๒๘๓๖ ๑๒๘๓๗ ๑๒๘๓๘ ๑๒๘๓๙ ๑๒๘๔๐ ๑๒๘๔๑ ๑๒๘๔๒ ๑๒๘๔๓ ๑๒๘๔๔ ๑๒๘๔๕ ๑๒๘๔๖ ๑๒๘๔๗ ๑๒๘๔๘ ๑๒๘๔๙ ๑๒๘๕๐ ๑๒๘๕๑ ๑๒๘๕๒ ๑๒๘๕๓ ๑๒๘๕๔ ๑๒๘๕๕ ๑๒๘๕๖ ๑๒๘๕๗ ๑๒๘๕๘ ๑๒๘๕๙ ๑๒๘๖๐ ๑๒๘๖๑ ๑๒๘๖๒ ๑๒๘๖๓ ๑๒๘๖๔ ๑๒๘๖๕ ๑๒๘๖๖ ๑๒๘๖๗ ๑๒๘๖๘ ๑๒๘๖๙ ๑๒๘๗๐ ๑๒๘๗๑ ๑๒๘๗๒ ๑๒๘๗๓ ๑๒๘๗๔ ๑๒๘๗๕ ๑๒๘๗๖ ๑๒๘๗๗ ๑๒๘๗๘ ๑๒๘๗๙ ๑๒๘๘๐ ๑๒๘๘๑ ๑๒๘๘๒ ๑๒๘๘๓ ๑๒๘๘๔ ๑๒๘๘๕ ๑๒๘๘๖ ๑๒๘๘๗ ๑๒๘๘๘ ๑๒๘๘๙ ๑๒๘๙๐ ๑๒๘๙๑ ๑๒๘๙๒ ๑๒๘๙๓ ๑๒๘๙๔ ๑๒๘๙๕ ๑๒๘๙๖ ๑๒๘๙๗ ๑๒๘๙๘ ๑๒๘๙๙ ๑๒๙๐๐ ๑๒๙๐๑ ๑๒๙๐๒ ๑๒๙๐๓ ๑๒๙๐๔ ๑๒๙๐๕ ๑๒๙๐๖ ๑๒๙๐๗ ๑๒๙๐๘ ๑๒๙๐๙ ๑๒๙๑๐ ๑๒๙๑๑ ๑๒๙๑๒ ๑๒๙๑๓ ๑๒๙๑๔ ๑๒๙๑๕ ๑๒๙๑๖ ๑๒๙๑๗ ๑๒๙๑๘ ๑๒๙๑๙ ๑๒๙๒๐ ๑๒๙๒๑ ๑๒๙๒๒ ๑๒๙๒๓ ๑๒๙๒๔ ๑๒๙๒๕ ๑๒๙๒๖ ๑๒๙๒๗ ๑๒๙๒๘ ๑๒๙๒๙ ๑๒๙๓๐ ๑๒๙๓๑ ๑๒๙๓๒ ๑๒๙๓๓ ๑๒๙๓๔ ๑๒๙๓๕ ๑๒๙๓๖ ๑๒๙๓๗ ๑๒๙๓๘ ๑๒๙๓๙ ๑๒๙๔๐ ๑๒๙๔๑ ๑๒๙๔๒ ๑๒๙๔๓ ๑๒๙๔๔ ๑๒๙๔๕ ๑๒๙๔๖ ๑๒๙๔๗ ๑๒๙๔๘ ๑๒๙๔๙ ๑๒๙๕๐ ๑๒๙๕๑ ๑๒๙๕๒ ๑๒๙๕๓ ๑๒๙๕๔ ๑๒๙๕๕ ๑๒๙๕๖ ๑๒๙๕๗ ๑๒๙๕๘ ๑๒๙๕๙ ๑๒๙๖๐ ๑๒๙๖๑ ๑๒๙๖๒ ๑๒๙๖๓ ๑๒๙๖๔ ๑๒๙๖๕ ๑๒๙๖๖ ๑๒๙๖๗ ๑๒๙๖๘ ๑๒๙๖๙ ๑๒๙๗๐ ๑๒๙๗๑ ๑๒๙๗๒ ๑๒๙๗๓ ๑๒๙๗๔ ๑๒๙๗๕ ๑๒๙๗๖ ๑๒๙๗๗ ๑๒๙๗๘ ๑๒๙๗๙ ๑๒๙๘๐ ๑๒๙๘๑ ๑๒๙๘๒ ๑๒๙๘๓ ๑๒๙๘๔ ๑๒๙๘๕ ๑๒๙๘๖ ๑๒๙๘๗ ๑๒๙๘๘ ๑๒๙๘๙ ๑๒๙๙๐ ๑๒๙๙๑ ๑๒๙๙๒ ๑๒๙๙๓ ๑๒๙๙๔ ๑๒๙๙๕ ๑๒๙๙๖ ๑๒๙๙๗ ๑๒๙๙๘ ๑๒๙๙๙ ๑๓๐๐๐ ๑๓๐๐๑ ๑๓๐๐๒ ๑๓๐๐๓ ๑๓๐๐๔ ๑๓๐๐๕ ๑๓๐๐๖ ๑๓๐๐๗ ๑๓๐๐๘ ๑๓๐๐๙ ๑๓๐๑๐ ๑๓๐๑๑ ๑๓๐๑๒ ๑๓๐๑๓ ๑๓๐๑๔ ๑๓๐๑๕ ๑๓๐๑๖ ๑๓๐๑๗ ๑๓๐๑๘ ๑๓๐๑๙ ๑๓๐๒๐ ๑๓๐๒๑ ๑๓๐๒๒ ๑๓๐๒๓ ๑๓๐๒๔ ๑๓๐๒๕ ๑๓๐๒๖ ๑๓๐๒๗ ๑๓๐๒๘ ๑๓๐๒๙ ๑๓๐๓๐ ๑๓๐๓๑ ๑๓๐๓๒ ๑๓๐๓๓ ๑๓๐๓๔ ๑๓๐๓๕ ๑๓๐๓๖ ๑๓๐๓๗ ๑๓๐๓๘ ๑๓๐๓๙ ๑๓๐๔๐ ๑๓๐๔๑ ๑๓๐๔๒ ๑๓๐๔๓ ๑๓๐๔๔ ๑๓๐๔๕ ๑๓๐๔๖ ๑๓๐๔๗ ๑๓๐๔๘ ๑๓๐๔๙ ๑๓๐๕๐ ๑๓๐๕๑ ๑๓๐๕๒ ๑๓๐๕๓ ๑๓๐๕๔ ๑๓๐๕๕ ๑๓๐๕๖ ๑๓๐๕๗ ๑๓๐๕๘ ๑๓๐๕๙ ๑๓๐๖๐ ๑๓๐๖๑ ๑๓๐๖๒ ๑๓๐๖๓ ๑๓๐๖๔ ๑๓๐๖๕ ๑๓๐๖๖ ๑๓๐๖๗ ๑๓๐๖๘ ๑๓๐๖๙ ๑๓๐๗๐ ๑๓๐๗๑ ๑๓๐๗๒ ๑๓๐๗๓ ๑๓๐๗๔ ๑๓๐๗๕ ๑๓๐๗๖ ๑๓๐๗๗ ๑๓๐๗๘ ๑๓๐๗๙ ๑๓๐๘๐ ๑๓๐๘๑ ๑๓๐๘๒ ๑๓๐๘๓ ๑๓๐๘๔ ๑๓๐๘๕ ๑๓๐๘๖ ๑๓๐๘๗ ๑๓๐๘๘ ๑๓๐๘๙ ๑๓๐๙๐ ๑๓๐๙๑ ๑๓๐๙๒ ๑๓๐๙๓ ๑๓๐๙๔ ๑๓๐๙๕ ๑๓๐๙๖ ๑๓๐๙๗ ๑๓๐๙๘ ๑๓๐๙๙ ๑๓๑๐๐ ๑๓๑๐๑ ๑๓๑๐๒ ๑๓๑๐๓ ๑๓๑๐๔ ๑๓๑๐๕ ๑๓๑๐๖ ๑๓๑๐๗ ๑๓๑๐๘ ๑๓๑๐๙ ๑๓๑๑๐ ๑๓๑๑๑ ๑๓๑๑๒ ๑๓๑๑๓ ๑๓๑๑๔ ๑๓๑๑๕ ๑๓๑๑๖ ๑๓๑๑๗ ๑๓๑๑๘ ๑๓๑๑๙ ๑๓๑๒๐ ๑๓๑๒๑ ๑๓๑๒๒ ๑๓๑๒๓ ๑๓๑๒๔ ๑๓๑๒๕ ๑๓๑๒๖ ๑๓๑๒๗ ๑๓๑๒๘ ๑๓๑๒๙ ๑๓๑๓๐ ๑๓๑๓๑ ๑๓๑๓๒ ๑๓๑๓๓ ๑๓๑๓๔ ๑๓๑๓๕ ๑๓๑๓๖ ๑๓๑๓๗ ๑๓๑๓๘ ๑๓๑๓๙ ๑๓๑๔๐ ๑๓๑๔๑ ๑๓๑๔๒ ๑๓๑๔๓ ๑๓๑๔๔ ๑๓๑๔๕ ๑๓๑๔๖ ๑๓๑๔๗ ๑๓๑๔๘ ๑๓๑๔๙ ๑๓๑๕๐ ๑๓๑๕๑ ๑๓๑๕๒ ๑๓๑๕๓ ๑๓๑๕๔ ๑๓๑๕๕ ๑๓๑๕๖ ๑๓๑๕๗ ๑๓๑๕๘ ๑๓๑๕๙ ๑๓๑๖๐ ๑๓๑๖๑ ๑๓๑๖๒ ๑๓๑๖๓ ๑๓๑๖๔ ๑๓๑๖๕ ๑๓๑๖๖ ๑๓๑๖๗ ๑๓๑๖๘ ๑๓๑๖๙ ๑๓๑๗๐ ๑๓๑๗๑ ๑๓๑๗๒ ๑๓๑๗๓ ๑๓๑๗๔ ๑๓๑๗๕ ๑๓๑๗๖ ๑๓๑๗๗ ๑๓๑๗๘ ๑๓๑๗๙ ๑๓๑๘๐ ๑๓๑๘๑ ๑๓๑๘๒ ๑๓๑๘๓ ๑๓๑๘๔ ๑๓๑๘๕ ๑๓๑๘๖ ๑๓๑๘๗ ๑๓๑๘๘ ๑๓๑๘๙ ๑๓๑๙๐ ๑๓๑๙๑ ๑๓๑๙๒ ๑๓๑๙๓ ๑๓๑๙๔ ๑๓๑๙๕ ๑๓๑๙๖ ๑๓๑๙๗ ๑๓๑๙๘ ๑๓๑๙๙ ๑๓๒๐๐ ๑๓๒๐๑ ๑๓๒๐๒ ๑๓๒๐๓ ๑๓๒๐๔ ๑๓๒๐๕ ๑๓๒๐๖ ๑๓๒๐๗ ๑๓๒๐๘ ๑๓๒๐๙ ๑๓๒๑๐ ๑๓๒๑๑ ๑๓๒๑๒ ๑๓๒๑๓ ๑๓๒๑๔ ๑๓๒๑๕ ๑๓๒๑๖ ๑๓๒๑๗ ๑๓๒๑๘ ๑๓๒๑๙ ๑๓๒๒๐ ๑๓๒๒๑ ๑๓๒๒๒ ๑๓๒๒๓ ๑๓๒๒๔ ๑๓๒๒๕ ๑๓๒๒๖ ๑๓๒๒๗ ๑๓๒๒๘ ๑๓๒๒๙ ๑๓๒๓๐ ๑๓๒๓๑ ๑๓๒๓๒ ๑๓๒๓๓ ๑๓๒๓๔ ๑๓๒๓๕ ๑๓๒๓๖ ๑๓๒๓๗ ๑๓๒๓๘ ๑๓๒๓๙ ๑๓๒๔๐ ๑๓๒๔๑ ๑๓๒๔๒ ๑๓๒๔๓ ๑๓๒๔๔ ๑๓๒๔๕ ๑๓๒๔๖ ๑๓๒๔๗ ๑๓๒๔๘ ๑๓๒๔๙ ๑๓๒๕๐ ๑๓๒๕๑ ๑๓๒๕๒ ๑๓๒๕๓ ๑๓๒๕๔ ๑๓๒๕๕ ๑๓๒๕๖ ๑๓๒๕๗ ๑๓๒๕๘ ๑๓๒๕๙ ๑๓๒๖๐ ๑๓๒๖๑ ๑๓๒๖๒ ๑๓๒๖๓ ๑๓๒๖๔ ๑๓๒๖๕ ๑๓๒๖๖ ๑๓๒๖๗ ๑๓๒๖๘ ๑๓๒๖๙ ๑๓๒๗๐ ๑๓๒๗๑ ๑๓๒๗๒ ๑๓๒๗๓ ๑๓๒๗๔ ๑๓๒๗๕ ๑๓๒๗๖ ๑๓๒๗๗ ๑๓๒๗๘ ๑๓๒๗๙ ๑๓๒๘๐ ๑๓๒๘๑ ๑๓๒๘๒ ๑๓๒๘๓ ๑๓๒๘๔ ๑๓๒๘๕ ๑๓๒๘๖ ๑๓๒๘๗ ๑๓๒๘๘ ๑๓๒๘๙ ๑๓๒๙๐ ๑๓๒๙๑ ๑๓๒๙๒ ๑๓๒๙๓ ๑๓๒๙๔ ๑๓๒๙๕ ๑๓๒๙๖ ๑๓๒๙๗ ๑๓๒๙๘ ๑๓๒๙๙ ๑๓๓๐๐ ๑๓๓๐๑ ๑๓๓๐๒ ๑๓๓๐๓ ๑๓๓๐๔ ๑๓๓๐๕ ๑๓๓๐๖ ๑๓๓๐๗ ๑๓๓๐๘ ๑๓๓๐๙ ๑๓๓๑๐ ๑๓๓๑๑ ๑๓๓๑๒ ๑๓๓๑๓ ๑๓๓๑๔ ๑๓๓๑๕ ๑๓๓๑๖ ๑๓๓๑๗ ๑๓๓๑๘ ๑๓๓๑๙ ๑๓๓๒๐ ๑๓๓๒๑ ๑๓๓๒๒ ๑๓๓๒๓ ๑๓๓๒๔ ๑๓๓๒๕ ๑๓๓๒๖ ๑๓๓๒๗ ๑๓๓๒๘ ๑๓๓๒๙ ๑๓๓๓๐ ๑๓๓๓๑ ๑๓๓๓๒ ๑๓๓๓๓ ๑๓๓๓๔ ๑๓๓๓๕ ๑๓๓๓๖ ๑๓๓๓๗ ๑๓๓๓๘ ๑๓๓๓๙ ๑๓๓๔๐ ๑๓๓๔๑ ๑๓๓๔๒ ๑๓๓๔๓ ๑๓๓๔๔ ๑๓๓๔๕ ๑๓๓๔๖ ๑๓๓๔๗ ๑๓๓๔๘ ๑๓๓๔๙ ๑๓๓๕๐ ๑๓๓๕๑ ๑๓๓๕๒ ๑๓๓๕๓ ๑๓๓๕๔ ๑๓๓๕๕ ๑๓๓๕๖ ๑๓๓๕๗ ๑๓๓๕๘ ๑๓๓๕๙ ๑๓๓๖๐ ๑๓๓๖๑ ๑๓๓๖๒ ๑๓๓๖๓ ๑๓๓๖๔ ๑๓๓๖๕ ๑๓๓๖๖ ๑๓๓๖๗ ๑๓๓๖๘ ๑๓๓๖๙ ๑๓๓๗๐ ๑๓๓๗๑ ๑๓๓๗๒ ๑๓๓๗๓ ๑๓๓๗๔ ๑๓๓๗๕ ๑๓๓๗๖ ๑๓๓๗๗ ๑๓๓๗๘ ๑๓๓๗๙ ๑๓๓๘๐ ๑๓๓๘๑ ๑๓๓๘๒ ๑๓๓๘๓ ๑๓๓๘๔ ๑๓๓๘๕ ๑๓๓๘๖ ๑๓๓๘๗ ๑๓๓๘๘ ๑๓๓๘๙ ๑๓๓๙๐ ๑๓๓๙๑ ๑๓๓๙๒ ๑๓๓๙๓ ๑๓๓๙๔ ๑๓๓๙๕ ๑๓๓๙๖ ๑๓๓๙๗ ๑๓๓๙๘ ๑๓๓๙๙ ๑๓๔๐๐ ๑๓๔๐๑ ๑๓๔๐๒ ๑๓๔๐๓ ๑๓๔๐๔ ๑๓๔๐๕ ๑๓๔๐๖ ๑๓๔๐๗ ๑๓๔๐๘ ๑๓๔๐๙ ๑๓๔๑๐ ๑๓๔๑๑ ๑๓๔๑๒ ๑๓๔๑๓ ๑๓๔๑๔ ๑๓๔๑๕ ๑๓๔๑๖ ๑๓๔๑๗ ๑๓๔๑๘ ๑๓๔๑๙ ๑๓๔๒๐ ๑๓๔๒๑ ๑๓๔๒๒ ๑๓๔๒๓ ๑๓๔๒๔ ๑๓๔๒๕ ๑๓๔๒๖ ๑๓๔๒๗ ๑๓๔๒๘ ๑๓๔๒๙ ๑๓๔๓๐ ๑๓๔๓๑ ๑๓๔๓๒ ๑๓๔๓๓ ๑๓๔๓๔ ๑๓๔๓๕ ๑๓๔๓๖ ๑๓๔๓๗ ๑๓๔๓๘ ๑๓๔๓๙ ๑๓๔๔๐ ๑๓๔๔๑ ๑๓๔๔๒ ๑๓๔๔๓ ๑๓๔๔๔ ๑๓๔๔๕ ๑๓๔๔๖ ๑๓๔๔๗ ๑๓๔๔๘ ๑๓๔๔๙ ๑๓๔๕๐ ๑๓๔๕๑ ๑๓๔๕๒ ๑๓๔๕๓ ๑๓๔๕๔ ๑๓๔๕๕ ๑๓๔๕๖ ๑๓๔๕๗ ๑๓๔๕๘ ๑๓๔๕๙ ๑๓๔๖๐ ๑๓๔๖๑ ๑๓๔๖๒ ๑๓๔๖๓ ๑๓๔๖๔ ๑๓๔๖๕ ๑๓๔๖๖ ๑๓๔๖๗ ๑๓๔๖๘ ๑๓๔๖๙ ๑๓๔๗๐ ๑๓๔๗๑ ๑๓๔๗๒ ๑๓๔๗๓ ๑๓๔๗๔ ๑๓๔๗๕ ๑๓๔๗๖ ๑๓๔๗๗ ๑๓๔๗๘ ๑๓๔๗๙ ๑๓๔๘๐ ๑๓๔๘๑ ๑๓๔๘๒ ๑๓๔๘๓ ๑๓๔๘๔ ๑๓๔๘๕ ๑๓๔๘๖ ๑๓๔๘๗ ๑๓๔๘๘ ๑๓๔๘๙ ๑๓๔๙๐ ๑๓๔๙๑ ๑๓๔๙๒ ๑๓๔๙๓ ๑๓๔๙๔ ๑๓๔๙๕ ๑๓๔๙๖ ๑๓๔๙๗ ๑๓๔๙๘ ๑๓๔๙๙ ๑๓๕๐๐ ๑๓๕๐๑ ๑๓๕๐๒ ๑๓๕๐๓ ๑๓๕๐๔ ๑๓๕๐๕ ๑๓๕๐๖ ๑๓๕๐๗ ๑๓๕๐๘ ๑๓๕๐๙ ๑๓๕๑๐ ๑๓๕๑๑ ๑๓๕๑๒ ๑๓๕๑๓ ๑๓๕๑๔ ๑๓๕๑๕ ๑๓๕๑๖ ๑๓๕๑๗ ๑๓๕๑๘ ๑๓๕๑๙ ๑๓๕๒๐ ๑๓๕๒๑ ๑๓๕๒๒ ๑๓๕๒๓ ๑๓๕๒๔ ๑๓๕๒๕ ๑๓๕๒๖ ๑๓๕๒๗ ๑๓๕๒๘ ๑๓๕๒๙ ๑๓๕๓๐ ๑๓๕๓๑ ๑๓๕๓๒ ๑๓๕๓๓ ๑๓๕๓๔ ๑๓๕๓๕ ๑๓๕๓๖ ๑๓๕๓๗ ๑๓๕๓๘ ๑๓๕๓๙ ๑๓๕๔๐ ๑๓๕๔๑ ๑๓๕๔๒ ๑๓๕๔๓ ๑๓๕๔๔ ๑๓๕๔๕ ๑๓๕๔๖ ๑๓๕๔๗ ๑๓๕๔๘ ๑๓๕๔๙ ๑๓๕๕๐ ๑๓๕๕๑ ๑๓๕๕๒ ๑๓๕๕๓ ๑๓๕๕๔ ๑๓๕๕๕ ๑๓๕๕๖ ๑๓๕๕๗ ๑๓๕๕๘ ๑๓๕๕๙ ๑๓๕๖๐ ๑๓๕๖๑ ๑๓๕๖๒ ๑๓๕๖๓ ๑๓๕๖๔ ๑๓๕๖๕ ๑๓๕๖๖ ๑๓๕๖๗ ๑๓๕๖๘ ๑๓๕๖๙ ๑๓๕๗๐ ๑๓๕๗๑ ๑๓๕๗๒ ๑๓๕๗๓ ๑๓๕๗๔ ๑๓๕๗๕ ๑๓๕๗๖ ๑๓๕๗๗ ๑๓๕๗๘ ๑๓๕๗๙ ๑๓๕๘๐ ๑๓๕๘๑ ๑๓๕๘๒ ๑๓๕๘๓ ๑๓๕๘๔ ๑๓๕๘๕ ๑๓๕๘๖ ๑๓๕๘๗ ๑๓๕๘๘ ๑๓๕๘๙ ๑๓๕๙๐ ๑๓๕๙๑ ๑๓๕๙๒ ๑๓๕๙๓ ๑๓๕๙๔ ๑๓๕๙๕ ๑๓๕๙๖ ๑๓๕๙๗ ๑๓๕๙๘ ๑๓๕๙๙ ๑๓๖๐๐ ๑๓๖๐๑ ๑๓๖๐๒ ๑๓๖๐๓ ๑๓๖๐๔ ๑๓๖๐๕ ๑๓๖๐๖ ๑๓๖๐๗ ๑๓๖๐๘ ๑๓๖๐๙ ๑๓๖๑๐ ๑๓๖๑๑ ๑๓๖๑๒ ๑๓๖๑๓ ๑๓๖๑๔ ๑๓๖๑๕ ๑๓๖๑๖ ๑๓๖๑๗ ๑๓๖๑๘ ๑๓๖๑๙ ๑๓๖๒๐ ๑๓๖๒๑ ๑๓๖๒๒ ๑๓๖๒๓ ๑๓๖๒๔ ๑๓๖๒๕ ๑๓๖๒๖ ๑๓๖๒๗ ๑๓๖๒๘ ๑๓๖๒๙ ๑๓๖๓๐ ๑๓๖๓๑ ๑๓๖๓๒ ๑๓๖๓๓ ๑๓๖๓๔ ๑๓๖๓๕ ๑๓๖๓๖ ๑๓๖๓๗ ๑๓๖๓๘ ๑๓๖๓๙ ๑๓๖๔๐ ๑๓๖๔๑ ๑๓๖๔๒ ๑๓๖๔๓ ๑๓๖๔๔ ๑๓๖๔๕ ๑๓๖๔๖ ๑๓๖๔๗ ๑๓๖๔๘ ๑๓๖๔๙ ๑๓๖๕๐ ๑๓๖๕๑ ๑๓๖๕๒ ๑๓๖๕๓ ๑๓๖๕๔ ๑๓๖๕๕ ๑๓๖๕๖ ๑๓๖๕๗ ๑๓๖๕๘ ๑๓๖๕๙ ๑๓๖๖๐ ๑๓๖๖๑ ๑๓๖๖๒ ๑๓๖๖๓ ๑๓๖๖๔ ๑๓๖๖๕ ๑๓๖๖๖ ๑๓๖๖๗ ๑๓๖๖๘ ๑๓๖๖๙ ๑๓๖๗๐ ๑๓๖๗๑ ๑๓๖๗๒ ๑๓๖๗๓ ๑๓๖๗๔ ๑๓๖๗๕ ๑๓๖๗๖ ๑๓๖๗๗ ๑๓๖๗๘ ๑๓๖๗๙ ๑๓๖๘๐ ๑๓๖๘๑ ๑๓๖๘๒ ๑๓๖๘๓ ๑๓๖๘๔ ๑๓๖๘๕ ๑๓๖๘๖ ๑๓๖๘๗ ๑๓๖๘๘ ๑๓๖๘๙ ๑๓๖๙๐ ๑๓๖๙๑ ๑๓๖๙๒ ๑๓๖๙๓ ๑๓๖๙๔ ๑๓๖๙๕ ๑๓๖๙๖ ๑๓๖๙๗ ๑๓๖๙๘ ๑๓๖๙๙ ๑๓๗๐๐ ๑๓๗๐๑ ๑๓๗๐๒ ๑๓๗๐๓ ๑๓๗๐๔ ๑๓๗๐๕ ๑๓๗๐๖ ๑๓๗๐๗ ๑๓๗๐๘ ๑๓๗๐๙ ๑๓๗๑๐ ๑๓๗๑๑ ๑๓๗๑๒ ๑๓๗๑๓ ๑๓๗๑๔ ๑๓๗๑๕ ๑๓๗๑๖ ๑๓๗๑๗ ๑๓๗๑๘ ๑๓๗๑๙ ๑๓๗๒๐ ๑๓๗๒๑ ๑๓๗๒๒ ๑๓๗๒๓ ๑๓๗๒๔ ๑๓๗๒๕ ๑๓๗๒๖ ๑๓๗๒๗ ๑๓๗๒๘ ๑๓๗๒๙ ๑๓๗๓๐ ๑๓๗๓๑ ๑๓๗๓๒ ๑๓๗๓๓ ๑๓๗๓๔ ๑๓๗๓๕ ๑๓๗๓๖ ๑๓๗๓๗ ๑๓๗๓๘ ๑๓๗๓๙ ๑๓๗๔๐ ๑๓๗๔๑ ๑๓๗๔๒ ๑๓๗๔๓ ๑๓๗๔๔ ๑๓๗๔๕ ๑๓๗๔๖ ๑๓๗๔๗ ๑๓๗๔๘ ๑๓๗๔๙ ๑๓๗๕๐ ๑๓๗๕๑ ๑๓๗๕๒ ๑๓๗๕๓ ๑๓๗๕๔ ๑๓๗๕๕ ๑๓๗๕๖ ๑๓๗๕๗ ๑๓๗๕๘ ๑๓๗๕๙ ๑๓๗๖๐ ๑๓๗๖๑ ๑๓๗๖๒ ๑๓๗๖๓ ๑๓๗๖๔ ๑๓๗๖๕ ๑๓๗๖๖ ๑๓๗๖๗ ๑๓๗๖๘ ๑๓๗๖๙ ๑๓๗๗๐ ๑๓๗๗๑ ๑๓๗๗๒ ๑๓๗๗๓ ๑๓๗๗๔ ๑๓๗๗๕ ๑๓๗๗๖ ๑๓๗๗๗ ๑๓๗๗๘ ๑๓๗๗๙ ๑๓๗๘๐ ๑๓๗๘๑ ๑๓๗๘๒ ๑๓๗๘๓ ๑๓๗๘๔ ๑๓๗๘๕ ๑๓๗๘๖ ๑๓๗๘๗ ๑๓๗๘๘ ๑๓๗๘๙ ๑๓๗๙๐ ๑๓๗๙๑ ๑๓๗๙๒ ๑๓๗๙๓ ๑๓๗๙๔ ๑๓๗๙๕ ๑๓๗๙๖ ๑๓๗๙๗ ๑๓๗๙๘ ๑๓๗๙๙ ๑๓๘๐๐ ๑๓๘๐๑ ๑๓๘๐๒ ๑๓๘๐๓ ๑๓๘๐๔ ๑๓๘๐๕ ๑๓๘๐๖ ๑๓๘๐๗ ๑๓๘๐๘ ๑๓๘๐๙ ๑๓๘๑๐ ๑๓๘๑๑ ๑๓๘๑๒ ๑๓๘๑๓ ๑๓๘๑๔ ๑๓๘๑๕ ๑๓๘๑๖ ๑๓๘๑๗ ๑๓๘๑๘ ๑๓๘๑๙ ๑๓๘๒๐ ๑๓๘๒๑ ๑๓๘๒๒ ๑๓๘๒๓ ๑๓๘๒๔ ๑๓๘๒๕ ๑๓๘๒๖ ๑๓๘๒๗ ๑๓๘๒๘ ๑๓๘๒๙ ๑๓๘๓๐ ๑๓๘๓๑ ๑๓๘๓๒ ๑๓๘๓๓ ๑๓๘๓๔ ๑๓๘๓๕ ๑๓๘๓๖ ๑

พระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำริว่าเมื่อพระราชพิธีพระบรมศพสมเด็จพระปิยมหาราชเสด็จออกพระเมรุมาศ ณ ท้องสนามหลวงแล้ว ก็ควรจะมีการพระราชทานเพลิงพระบรมศพสมเด็จพระปิยมหาราชเสด็จออกพระเมรุมาศ ณ ท้องสนามหลวงแล้ว ก็ควรจะมีการพระราชทานเพลิงพระบรมศพ

พระเจ้าอยู่หัวทรงพระราชดำริว่า ถ้าจะมีการพระราชทานเพลิงพระบรมศพสมเด็จพระปิยมหาราชเสด็จออกพระเมรุมาศ ณ ท้องสนามหลวงแล้ว ก็ควรจะมีการพระราชทานเพลิงพระบรมศพสมเด็จพระปิยมหาราชเสด็จออกพระเมรุมาศ ณ ท้องสนามหลวงแล้ว ก็ควรจะมีการพระราชทานเพลิงพระบรมศพ

ᠬᠣᠯᠪᠣᠭᠣᠳᠤ ᠬᠣᠯᠪᠣᠭᠣᠳᠤ ᠬᠣᠯᠪᠣᠭᠣᠳᠤ

ประกาศกรมศิลปากร เรื่อง

"ตามที่ได้มีการขึ้นทะเบียนโบราณสถานไว้ในบัญชีโบราณสถานแล้ว ตามประกาศกรมศิลปากร ลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๔๗๙ ซึ่งมีโบราณสถานที่ขึ้นทะเบียนไว้ในท้องที่จังหวัดพิษณุโลกหลายแห่ง ซึ่งมีชื่อโบราณสถานและที่ตั้งโบราณสถานดังต่อไปนี้ ๑. วัดพระศรีมหาธาตุ ๒. วัดนางพญา ๓. วัดจุฬามณี ๔. วัดอรัญญิก ๕. วัดใหญ่ชัยมงคล ๖. วัดเจดีย์ยอดทอง ๗. วัดนเรศวรมหาราช ๘. วัดโพธิ์ทอง ๙. วัดวัดโบสถ์ ๑๐. วัดท่าสอ ๑๑. วัดท่าโพธิ์ ๑๒. วัดท่าทอง ๑๓. วัดท่าเรือ ๑๔. วัดท่าหมื่นราม ๑๕. วัดท่าหลวง ๑๖. วัดท่าอิฐ ๑๗. วัดท่าแฝด ๑๘. วัดท่าแฝดใต้ ๑๙. วัดท่าแฝดเหนือ ๒๐. วัดท่าแฝดกลาง ๒๑. วัดท่าแฝดตก ๒๒. วัดท่าแฝดออก ๒๓. วัดท่าแฝดใต้ ๒๔. วัดท่าแฝดเหนือ ๒๕. วัดท่าแฝดกลาง ๒๖. วัดท่าแฝดตก ๒๗. วัดท่าแฝดออก ๒๘. วัดท่าแฝดใต้ ๒๙. วัดท่าแฝดเหนือ ๓๐. วัดท่าแฝดกลาง ๓๑. วัดท่าแฝดตก ๓๒. วัดท่าแฝดออก ๓๓. วัดท่าแฝดใต้ ๓๔. วัดท่าแฝดเหนือ ๓๕. วัดท่าแฝดกลาง ๓๖. วัดท่าแฝดตก ๓๗. วัดท่าแฝดออก

ประมวลกฎหมาย ๑๑๓

๑๑๓ ผู้ใดมีเหตุอันควรเชื่อว่าบุคคลใดกระทำผิดอาญาแผ่นดินซึ่งมีกำหนดโทษจำคุกตั้งแต่สามปีขึ้นไปนั้นอยู่ในที่ใดที่หนึ่ง ท่านว่าผู้นั้นมีอำนาจที่จะเข้าค้นบ้านหรือที่อื่นซึ่งมิใช่เป็นที่ประชุมชนตามที่ตนเห็นสมควรได้ ถ้าเป็นที่ประชุมชนก็ต้องมีหมายค้นของศาลเท่านั้น ถ้าเป็นที่ซึ่งมีเหตุอันควรเชื่อว่าบุคคลใดซึ่งกระทำผิดอาญาแผ่นดินซึ่งมีกำหนดโทษจำคุกตั้งแต่สามปีขึ้นไปนั้นซ่อนตัวอยู่ในที่ใดที่หนึ่ง ท่านว่าผู้นั้นมีอำนาจที่จะเข้าค้นบ้านหรือที่อื่นซึ่งมิใช่เป็นที่ประชุมชนตามที่ตนเห็นสมควรได้ ถ้าเป็นที่ประชุมชนก็ต้องมีหมายค้นของศาลเท่านั้น

ประมวลกฎหมาย ๑๑๔

๑๑๔ ผู้ใดมีเหตุอันควรเชื่อว่าบุคคลใดกระทำผิดอาญาแผ่นดินซึ่งมีกำหนดโทษจำคุกตั้งแต่สามปีขึ้นไปนั้นอยู่ในที่ใดที่หนึ่ง ท่านว่าผู้นั้นมีอำนาจที่จะเข้าค้นบ้านหรือที่อื่นซึ่งมิใช่เป็นที่ประชุมชนตามที่ตนเห็นสมควรได้ ถ้าเป็นที่ประชุมชนก็ต้องมีหมายค้นของศาลเท่านั้น ถ้าเป็นที่ซึ่งมีเหตุอันควรเชื่อว่าบุคคลใดซึ่งกระทำผิดอาญาแผ่นดินซึ่งมีกำหนดโทษจำคุกตั้งแต่สามปีขึ้นไปนั้นซ่อนตัวอยู่ในที่ใดที่หนึ่ง ท่านว่าผู้นั้นมีอำนาจที่จะเข้าค้นบ้านหรือที่อื่นซึ่งมิใช่เป็นที่ประชุมชนตามที่ตนเห็นสมควรได้ ถ้าเป็นที่ประชุมชนก็ต้องมีหมายค้นของศาลเท่านั้น

ประมวลกฎหมาย ๑๑๕

๑๑๕ ผู้ใดมีเหตุอันควรเชื่อว่าบุคคลใดกระทำผิดอาญาแผ่นดินซึ่งมีกำหนดโทษจำคุกตั้งแต่สามปีขึ้นไปนั้นอยู่ในที่ใดที่หนึ่ง ท่านว่าผู้นั้นมีอำนาจที่จะเข้าค้นบ้านหรือที่อื่นซึ่งมิใช่เป็นที่ประชุมชนตามที่ตนเห็นสมควรได้ ถ้าเป็นที่ประชุมชนก็ต้องมีหมายค้นของศาลเท่านั้น ถ้าเป็นที่ซึ่งมีเหตุอันควรเชื่อว่าบุคคลใดซึ่งกระทำผิดอาญาแผ่นดินซึ่งมีกำหนดโทษจำคุกตั้งแต่สามปีขึ้นไปนั้นซ่อนตัวอยู่ในที่ใดที่หนึ่ง ท่านว่าผู้นั้นมีอำนาจที่จะเข้าค้นบ้านหรือที่อื่นซึ่งมิใช่เป็นที่ประชุมชนตามที่ตนเห็นสมควรได้ ถ้าเป็นที่ประชุมชนก็ต้องมีหมายค้นของศาลเท่านั้น

ตามความที่ข้าพเจ้าได้ทราบมาจากผู้เฒ่าผู้แก่ในหมู่บ้านนี้ว่า ในสมัยก่อนนั้นมีเศรษฐีคนหนึ่งชื่อว่าเศรษฐีกุมารกัสสปะ ท่านเศรษฐีนี้มีทรัพย์สินเงินทองมากมายนับไม่ถ้วน ท่านมีบุตรชายคนเดียว

ปีระกาศิลปะวัฒนธรรมแห่งชาติ ๑๐๐๑ ๑๐๐๑ ๑๐๐๑

ปรากฏในพระไตรปิฎกว่าพระเจ้าอชาตศัตรูเสด็จไปเฝ้าพระพุทธเจ้าที่ป่าไม้ไผ่ ครั้นเสด็จถึงที่ประทับแล้วทรงทูลถามปัญหาเรื่องผลแห่งสมณะ ๑๐ ประการ ๑๐ ปัญหา ๑๐ ปัญหานี้ทรงทูลถามพระพุทธเจ้าเพื่อทดสอบพระปรีชาญาณของพระพุทธเจ้าว่าจริงหรือไม่ ปัญหาเรื่องผลแห่งสมณะ ๑๐ ประการ

ปัญหาที่ ๑๐๗ : ปัญหาเรื่องการเกิดของพระอรหันต์ทั้งหลายในปัจจุบันกาลนี้ ปัญหาว่าพระอรหันต์ทั้งหลายในปัจจุบันกาลนี้ย่อมเกิดขึ้นได้ด้วยเหตุอันใดหรือไม่ ข้าพเจ้าขอถวายวิสัชนาว่า ดูกรมหาบพิตรผู้ประเสริฐ ก็ในเรื่องนี้

พระเจ้าอยู่หัวทรงเห็นว่าเป็นการสมควรที่จะให้ตั้งกรมขึ้นสำหรับการทั้งปวงซึ่งเกี่ยวด้วยการเรือนจำ ทั้งการที่ราษฎรต้องโทษทั้งปวงซึ่งมีอยู่ในเรือนจำ ทั้งการที่ราษฎรซึ่งมีความทุกข์ร้อนต่างๆ

ปีกขึ้นเหนือเมฆ ดังนี้ ท่านผู้ใดมีความเพียรเป็นเครื่องเผาผลาญกิเลสทั้งปวงได้ ท่านผู้นั้นย่อมเข้าถึงซึ่งพระนิพพานอันเป็นที่ดับทุกข์ทั้งปวงได้ ฉะนี้แล ฯ

ปฐมปัณณาสก์ ฉัตตวรรค ๑

๑ ทุติยปัณณาสก์ ฉัตตวรรค ๑

๑ ๑๑๑๑ ๑๑๑๑ ๑๑๑

||| ||||||||| |||||||||

||||||||

[illegible]

॥ [illegible] ॥

[illegible]

॥ [illegible] ॥

[illegible]

॥ [illegible] ॥

[illegible]

॥ [illegible] ॥

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ตามที่ได้ทราบแล้วนั้น ก็ได้ทราบว่าเมื่อวันที่ ๑๐ เดือนมีนาคม ๒๔๖๐ ได้มีพระราชดำริให้ตั้งกรมพิเศษขึ้นกรมหนึ่ง ให้ชื่อว่ากรมพิเศษ ๑ ให้ตั้งเจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์ เป็นเสนาบดีก

๑๑๓๓ : ตอนที่ ๑๑๓๓ ๑๑๓๓ ๑๑๓๓

๑๓๓๗ เรื่องราวของพระ

๑๓๓๗ ปีมะเมีย ฉศก ๑๑ ฯ ๑๑ ฯ ๑๑ ฯ

ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานที่ได้รับมอบหมายตามวรรคสาม ให้ผู้ถูกกล่าวหาแจ้งให้ทราบถึงการที่ตนมีสิทธิที่จะไม่ให้ถ้อยคำที่อาจเป็นโทษแก่ตนเองก่อนการสอบถามข้อเท็จจริงด้วยก็ได้ ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ให้ถ้อยคำที่อาจเป็นโทษแก่ตนเองตามที่ได้แจ้งให้ทราบดังกล่าว ให้ถือว่าเป็นการปฏิบัติตามวรรคสามแล้ว

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาให้ถ้อยคำที่อาจเป็นโทษแก่ตนเองตามที่ได้แจ้งให้ทราบดังกล่าว ให้เจ้าพนักงานที่ได้รับมอบหมายตามวรรคสามบันทึกถ้อยคำดังกล่าวไว้ด้วย ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาให้ถ้อยคำที่อาจเป็นโทษแก่ตนเองตามที่ได้แจ้งให้ทราบดังกล่าว ให้ถือว่าเป็นการปฏิบัติตามวรรคสามแล้ว

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาให้ถ้อยคำที่อาจเป็นโทษแก่ตนเองตามที่ได้แจ้งให้ทราบดังกล่าว ให้เจ้าพนักงานที่ได้รับมอบหมายตามวรรคสามบันทึกถ้อยคำดังกล่าวไว้ด้วย ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาให้ถ้อยคำที่อาจเป็นโทษแก่ตนเองตามที่ได้แจ้งให้ทราบดังกล่าว ให้ถือว่าเป็นการปฏิบัติตามวรรคสามแล้ว

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาให้ถ้อยคำที่อาจเป็นโทษแก่ตนเองตามที่ได้แจ้งให้ทราบดังกล่าว ให้เจ้าพนักงานที่ได้รับมอบหมายตามวรรคสามบันทึกถ้อยคำดังกล่าวไว้ด้วย ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาให้ถ้อยคำที่อาจเป็นโทษแก่ตนเองตามที่ได้แจ้งให้ทราบดังกล่าว ให้ถือว่าเป็นการปฏิบัติตามวรรคสามแล้ว

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาให้ถ้อยคำที่อาจเป็นโทษแก่ตนเองตามที่ได้แจ้งให้ทราบดังกล่าว ให้เจ้าพนักงานที่ได้รับมอบหมายตามวรรคสามบันทึกถ้อยคำดังกล่าวไว้ด้วย ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาให้ถ้อยคำที่อาจเป็นโทษแก่ตนเองตามที่ได้แจ้งให้ทราบดังกล่าว ให้ถือว่าเป็นการปฏิบัติตามวรรคสามแล้ว

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาให้ถ้อยคำที่อาจเป็นโทษแก่ตนเองตามที่ได้แจ้งให้ทราบดังกล่าว ให้เจ้าพนักงานที่ได้รับมอบหมายตามวรรคสามบันทึกถ้อยคำดังกล่าวไว้ด้วย ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาให้ถ้อยคำที่อาจเป็นโทษแก่ตนเองตามที่ได้แจ้งให้ทราบดังกล่าว ให้ถือว่าเป็นการปฏิบัติตามวรรคสามแล้ว

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาให้ถ้อยคำที่อาจเป็นโทษแก่ตนเองตามที่ได้แจ้งให้ทราบดังกล่าว ให้เจ้าพนักงานที่ได้รับมอบหมายตามวรรคสามบันทึกถ้อยคำดังกล่าวไว้ด้วย ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาให้ถ้อยคำที่อาจเป็นโทษแก่ตนเองตามที่ได้แจ้งให้ทราบดังกล่าว ให้ถือว่าเป็นการปฏิบัติตามวรรคสามแล้ว

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาให้ถ้อยคำที่อาจเป็นโทษแก่ตนเองตามที่ได้แจ้งให้ทราบดังกล่าว ให้เจ้าพนักงานที่ได้รับมอบหมายตามวรรคสามบันทึกถ้อยคำดังกล่าวไว้ด้วย ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาให้ถ้อยคำที่อาจเป็นโทษแก่ตนเองตามที่ได้แจ้งให้ทราบดังกล่าว ให้ถือว่าเป็นการปฏิบัติตามวรรคสามแล้ว

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาให้ถ้อยคำที่อาจเป็นโทษแก่ตนเองตามที่ได้แจ้งให้ทราบดังกล่าว ให้เจ้าพนักงานที่ได้รับมอบหมายตามวรรคสามบันทึกถ้อยคำดังกล่าวไว้ด้วย ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาให้ถ้อยคำที่อาจเป็นโทษแก่ตนเองตามที่ได้แจ้งให้ทราบดังกล่าว ให้ถือว่าเป็นการปฏิบัติตามวรรคสามแล้ว

๑๓๒๒ ปีมะแม ศักราช ๑๑๕๓ ๑๑๕๔ ๑๑๕๕ ๑๑๕๖ ๑๑๕๗ ๑๑๕๘ ๑๑๕๙ ๑๑๕๑๐ ๑๑๕๑๑ ๑๑๕๑๒ ๑๑๕๑๓ ๑๑๕๑๔ ๑๑๕๑๕ ๑๑๕๑๖ ๑๑๕๑๗ ๑๑๕๑๘ ๑๑๕๑๙ ๑๑๕๒๐ ๑๑๕๒๑ ๑๑๕๒๒ ๑๑๕๒๓ ๑๑๕๒๔ ๑๑๕๒๕ ๑๑๕๒๖ ๑๑๕๒๗ ๑๑๕๒๘ ๑๑๕๒๙ ๑๑๕๓๐ ๑๑๕๓๑ ๑๑๕๓๒ ๑๑๕๓๓ ๑๑๕๓๔ ๑๑๕๓๕ ๑๑๕๓๖ ๑๑๕๓๗ ๑๑๕๓๘ ๑๑๕๓๙ ๑๑๕๔๐ ๑๑๕๔๑ ๑๑๕๔๒ ๑๑๕๔๓ ๑๑๕๔๔ ๑๑๕๔๕ ๑๑๕๔๖ ๑๑๕๔๗ ๑๑๕๔๘ ๑๑๕๔๙ ๑๑๕๕๐ ๑๑๕๕๑ ๑๑๕๕๒ ๑๑๕๕๓ ๑๑๕๕๔ ๑๑๕๕๕ ๑๑๕๕๖ ๑๑๕๕๗ ๑๑๕๕๘ ๑๑๕๕๙ ๑๑๕๖๐ ๑๑๕๖๑ ๑๑๕๖๒ ๑๑๕๖๓ ๑๑๕๖๔ ๑๑๕๖๕ ๑๑๕๖๖ ๑๑๕๖๗ ๑๑๕๖๘ ๑๑๕๖๙ ๑๑๕๗๐ ๑๑๕๗๑ ๑๑๕๗๒ ๑๑๕๗๓ ๑๑๕๗๔ ๑๑๕๗๕ ๑๑๕๗๖ ๑๑๕๗๗ ๑๑๕๗๘ ๑๑๕๗๙ ๑๑๕๘๐ ๑๑๕๘๑ ๑๑๕๘๒ ๑๑๕๘๓ ๑๑๕๘๔ ๑๑๕๘๕ ๑๑๕๘๖ ๑๑๕๘๗ ๑๑๕๘๘ ๑๑๕๘๙ ๑๑๕๙๐ ๑๑๕๙๑ ๑๑๕๙๒ ๑๑๕๙๓ ๑๑๕๙๔ ๑๑๕๙๕ ๑๑๕๙๖ ๑๑๕๙๗ ๑๑๕๙๘ ๑๑๕๙๙ ๑๑๕๑๐๐ ๑๑๕๑๐๑ ๑๑๕๑๐๒ ๑๑๕๑๐๓ ๑๑๕๑๐๔ ๑๑๕๑๐๕ ๑๑๕๑๐๖ ๑๑๕๑๐๗ ๑๑๕๑๐๘ ๑๑๕๑๐๙ ๑๑๕๑๑๐ ๑๑๕๑๑๑ ๑๑๕๑๑๒ ๑๑๕๑๑๓ ๑๑๕๑๑๔ ๑๑๕๑๑๕ ๑๑๕๑๑๖ ๑๑๕๑๑๗ ๑๑๕๑๑๘ ๑๑๕๑๑๙ ๑๑๕๑๒๐ ๑๑๕๑๒๑ ๑๑๕๑๒๒ ๑๑๕๑๒๓ ๑๑๕๑๒๔ ๑๑๕๑๒๕ ๑๑๕๑๒๖ ๑๑๕๑๒๗ ๑๑๕๑๒๘ ๑๑๕๑๒๙ ๑๑๕๑๓๐ ๑๑๕๑๓๑ ๑๑๕๑๓๒ ๑๑๕๑๓๓ ๑๑๕๑๓๔ ๑๑๕๑๓๕ ๑๑๕๑๓๖ ๑๑๕๑๓๗ ๑๑๕๑๓๘ ๑๑๕๑๓๙ ๑๑๕๑๔๐ ๑๑๕๑๔๑ ๑๑๕๑๔๒ ๑๑๕๑๔๓ ๑๑๕๑๔๔ ๑๑๕๑๔๕ ๑๑๕๑๔๖ ๑๑๕๑๔๗ ๑๑๕๑๔๘ ๑๑๕๑๔๙ ๑๑๕๑๕๐ ๑๑๕๑๕๑ ๑๑๕๑๕๒ ๑๑๕๑๕๓ ๑๑๕๑๕๔ ๑๑๕๑๕๕ ๑๑๕๑๕๖ ๑๑๕๑๕๗ ๑๑๕๑๕๘ ๑๑๕๑๕๙ ๑๑๕๑๖๐ ๑๑๕๑๖๑ ๑๑๕๑๖๒ ๑๑๕๑๖๓ ๑๑๕๑๖๔ ๑๑๕๑๖๕ ๑๑๕๑๖๖ ๑๑๕๑๖๗ ๑๑๕๑๖๘ ๑๑๕๑๖๙ ๑๑๕๑๗๐ ๑๑๕๑๗๑ ๑๑๕๑๗๒ ๑๑๕๑๗๓ ๑๑๕๑๗๔ ๑๑๕๑๗๕ ๑๑๕๑๗๖ ๑๑๕๑๗๗ ๑๑๕๑๗๘ ๑๑๕๑๗๙ ๑๑๕๑๘๐ ๑๑๕๑๘๑ ๑๑๕๑๘๒ ๑๑๕๑๘๓ ๑๑๕๑๘๔ ๑๑๕๑๘๕ ๑๑๕๑๘๖ ๑๑๕๑๘๗ ๑๑๕๑๘๘ ๑๑๕๑๘๙ ๑๑๕๑๙๐ ๑๑๕๑๙๑ ๑๑๕๑๙๒ ๑๑๕๑๙๓ ๑๑๕๑๙๔ ๑๑๕๑๙๕ ๑๑๕๑๙๖ ๑๑๕๑๙๗ ๑๑๕๑๙๘ ๑๑๕๑๙๙ ๑๑๕๒๐๐ ๑๑๕๒๐๑ ๑๑๕๒๐๒ ๑๑๕๒๐๓ ๑๑๕๒๐๔ ๑๑๕๒๐๕ ๑๑๕๒๐๖ ๑๑๕๒๐๗ ๑๑๕๒๐๘ ๑๑๕๒๐๙ ๑๑๕๒๑๐ ๑๑๕๒๑๑ ๑๑๕๒๑๒ ๑๑๕๒๑๓ ๑๑๕๒๑๔ ๑๑๕๒๑๕ ๑๑๕๒๑๖ ๑๑๕๒๑๗ ๑๑๕๒๑๘ ๑๑๕๒๑๙ ๑๑๕๒๒๐ ๑๑๕๒๒๑ ๑๑๕๒๒๒ ๑๑๕๒๒๓ ๑๑๕๒๒๔ ๑๑๕๒๒๕ ๑๑๕๒๒๖ ๑๑๕๒๒๗ ๑๑๕๒๒๘ ๑๑๕๒๒๙ ๑๑๕๒๓๐ ๑๑๕๒๓๑ ๑๑๕๒๓๒ ๑๑๕๒๓๓ ๑๑๕๒๓๔ ๑๑๕๒๓๕ ๑๑๕๒๓๖ ๑๑๕๒๓๗ ๑๑๕๒๓๘ ๑๑๕๒๓๙ ๑๑๕๒๔๐ ๑๑๕๒๔๑ ๑๑๕๒๔๒ ๑๑๕๒๔๓ ๑๑๕๒๔๔ ๑๑๕๒๔๕ ๑๑๕๒๔๖ ๑๑๕๒๔๗ ๑๑๕๒๔๘ ๑๑๕๒๔๙ ๑๑๕๒๕๐ ๑๑๕๒๕๑ ๑๑๕๒๕๒ ๑๑๕๒๕๓ ๑๑๕๒๕๔ ๑๑๕๒๕๕ ๑๑๕๒๕๖ ๑๑๕๒๕๗ ๑๑๕๒๕๘ ๑๑๕๒๕๙ ๑๑๕๒๖๐ ๑๑๕๒๖๑ ๑๑๕๒๖๒ ๑๑๕๒๖๓ ๑๑๕๒๖๔ ๑๑๕๒๖๕ ๑๑๕๒๖๖ ๑๑๕๒๖๗ ๑๑๕๒๖๘ ๑๑๕๒๖๙ ๑๑๕๒๗๐ ๑๑๕๒๗๑ ๑๑๕๒๗๒ ๑๑๕๒๗๓ ๑๑๕๒๗๔ ๑๑๕๒๗๕ ๑๑๕๒๗๖ ๑๑๕๒๗๗ ๑๑๕๒๗๘ ๑๑๕๒๗๙ ๑๑๕๒๘๐ ๑๑๕๒๘๑ ๑๑๕๒๘๒ ๑๑๕๒๘๓ ๑๑๕๒๘๔ ๑๑๕๒๘๕ ๑๑๕๒๘๖ ๑๑๕๒๘๗ ๑๑๕๒๘๘ ๑๑๕๒๘๙ ๑๑๕๒๙๐ ๑๑๕๒๙๑ ๑๑๕๒๙๒ ๑๑๕๒๙๓ ๑๑๕๒๙๔ ๑๑๕๒๙๕ ๑๑๕๒๙๖ ๑๑๕๒๙๗ ๑๑๕๒๙๘ ๑๑๕๒๙๙ ๑๑๕๓๐๐ ๑๑๕๓๐๑ ๑๑๕๓๐๒ ๑๑๕๓๐๓ ๑๑๕๓๐๔ ๑๑๕๓๐๕ ๑๑๕๓๐๖ ๑๑๕๓๐๗ ๑๑๕๓๐๘ ๑๑๕๓๐๙ ๑๑๕๓๑๐ ๑๑๕๓๑๑ ๑๑๕๓๑๒ ๑๑๕๓๑๓ ๑๑๕๓๑๔ ๑๑๕๓๑๕ ๑๑๕๓๑๖ ๑๑๕๓๑๗ ๑๑๕๓๑๘ ๑๑๕๓๑๙ ๑๑๕๓๒๐ ๑๑๕๓๒๑ ๑๑๕๓๒๒ ๑๑๕๓๒๓ ๑๑๕๓๒๔ ๑๑๕๓๒๕ ๑๑๕๓๒๖ ๑๑๕๓๒๗ ๑๑๕๓๒๘ ๑๑๕๓๒๙ ๑๑๕๓๓๐ ๑๑๕๓๓๑ ๑๑๕๓๓๒ ๑๑๕๓๓๓ ๑๑๕๓๓๔ ๑๑๕๓๓๕ ๑๑๕๓๓๖ ๑๑๕๓๓๗ ๑๑๕๓๓๘ ๑๑๕๓๓๙ ๑๑๕๓๔๐ ๑๑๕๓๔๑ ๑๑๕๓๔๒ ๑๑๕๓๔๓ ๑๑๕๓๔๔ ๑๑๕๓๔๕ ๑๑๕๓๔๖ ๑๑๕๓๔๗ ๑๑๕๓๔๘ ๑๑๕๓๔๙ ๑๑๕๓๕๐ ๑๑๕๓๕๑ ๑๑๕๓๕๒ ๑๑๕๓๕๓ ๑๑๕๓๕๔ ๑๑๕๓๕๕ ๑๑๕๓๕๖ ๑๑๕๓๕๗ ๑๑๕๓๕๘ ๑๑๕๓๕๙ ๑๑๕๓๖๐ ๑๑๕๓๖๑ ๑๑๕๓๖๒ ๑๑๕๓๖๓ ๑๑๕๓๖๔ ๑๑๕๓๖๕ ๑๑๕๓๖๖ ๑๑๕๓๖๗ ๑๑๕๓๖๘ ๑๑๕๓๖๙ ๑๑๕๓๗๐ ๑๑๕๓๗๑ ๑๑๕๓๗๒ ๑๑๕๓๗๓ ๑๑๕๓๗๔ ๑๑๕๓๗๕ ๑๑๕๓๗๖ ๑๑๕๓๗๗ ๑๑๕๓๗๘ ๑๑๕๓๗๙ ๑๑๕๓๘๐ ๑๑๕๓๘๑ ๑๑๕๓๘๒ ๑๑๕๓๘๓ ๑๑๕๓๘๔ ๑๑๕๓๘๕ ๑๑๕๓๘๖ ๑๑๕๓๘๗ ๑๑๕๓๘๘ ๑๑๕๓๘๙ ๑๑๕๓๙๐ ๑๑๕๓๙๑ ๑๑๕๓๙๒ ๑๑๕๓๙๓ ๑๑๕๓๙๔ ๑๑๕๓๙๕ ๑๑๕๓๙๖ ๑๑๕๓๙๗ ๑๑๕๓๙๘ ๑๑๕๓๙๙ ๑๑๕๔๐๐ ๑๑๕๔๐๑ ๑๑๕๔๐๒ ๑๑๕๔๐๓ ๑๑๕๔๐๔ ๑๑๕๔๐๕ ๑๑๕๔๐๖ ๑๑๕๔๐๗ ๑๑๕๔๐๘ ๑๑๕๔๐๙ ๑๑๕๔๑๐ ๑๑๕๔๑๑ ๑๑๕๔๑๒ ๑๑๕๔๑๓ ๑๑๕๔๑๔ ๑๑๕๔๑๕ ๑๑๕๔๑๖ ๑๑๕๔๑๗ ๑๑๕๔๑๘ ๑๑๕๔๑๙ ๑๑๕๔๒๐ ๑๑๕๔๒๑ ๑๑๕๔๒๒ ๑๑๕๔๒๓ ๑๑๕๔๒๔ ๑๑๕๔๒๕ ๑๑๕๔๒๖ ๑๑๕๔๒๗ ๑๑๕๔๒๘ ๑๑๕๔๒๙ ๑๑๕๔๓๐ ๑๑๕๔๓๑ ๑๑๕๔๓๒ ๑๑๕๔๓๓ ๑๑๕๔๓๔ ๑๑๕๔๓๕ ๑๑๕๔๓๖ ๑๑๕๔๓๗ ๑๑๕๔๓๘ ๑๑๕๔๓๙ ๑๑๕๔๔๐ ๑๑๕๔๔๑ ๑๑๕๔๔๒ ๑๑๕๔๔๓ ๑๑๕๔๔๔ ๑๑๕๔๔๕ ๑๑๕๔๔๖ ๑๑๕๔๔๗ ๑๑๕๔๔๘ ๑๑๕๔๔๙ ๑๑๕๔๕๐ ๑๑๕๔๕๑ ๑๑๕๔๕๒ ๑๑๕๔๕๓ ๑๑๕๔๕๔ ๑๑๕๔๕๕ ๑๑๕๔๕๖ ๑๑๕๔๕๗ ๑๑๕๔๕๘ ๑๑๕๔๕๙ ๑๑๕๔๖๐ ๑๑๕๔๖๑ ๑๑๕๔๖๒ ๑๑๕๔๖๓ ๑๑๕๔๖๔ ๑๑๕๔๖๕ ๑๑๕๔๖๖ ๑๑๕๔๖๗ ๑๑๕๔๖๘ ๑๑๕๔๖๙ ๑๑๕๔๗๐ ๑๑๕๔๗๑ ๑๑๕๔๗๒ ๑๑๕๔๗๓ ๑๑๕๔๗๔ ๑๑๕๔๗๕ ๑๑๕๔๗๖ ๑๑๕๔๗๗ ๑๑๕๔๗๘ ๑๑๕๔๗๙ ๑๑๕๔๘๐ ๑๑๕๔๘๑ ๑๑๕๔๘๒ ๑๑๕๔๘๓ ๑๑๕๔๘๔ ๑๑๕๔๘๕ ๑๑๕๔๘๖ ๑๑๕๔๘๗ ๑๑๕๔๘๘ ๑๑๕๔๘๙ ๑๑๕๔๙๐ ๑๑๕๔๙๑ ๑๑๕๔๙๒ ๑๑๕๔๙๓ ๑๑๕๔๙๔ ๑๑๕๔๙๕ ๑๑๕๔๙๖ ๑๑๕๔๙๗ ๑๑๕๔๙๘ ๑๑๕๔๙๙ ๑๑๕๕๐๐ ๑๑๕๕๐๑ ๑๑๕๕๐๒ ๑๑๕๕๐๓ ๑๑๕๕๐๔ ๑๑๕๕๐๕ ๑๑๕๕๐๖ ๑๑๕๕๐๗ ๑๑๕๕๐๘ ๑๑๕๕๐๙ ๑๑๕๕๑๐ ๑๑๕๕๑๑ ๑๑๕๕๑๒ ๑๑๕๕๑๓ ๑๑๕๕๑๔ ๑๑๕๕๑๕ ๑๑๕๕๑๖ ๑๑๕๕๑๗ ๑๑๕๕๑๘ ๑๑๕๕๑๙ ๑๑๕๕๒๐ ๑๑๕๕๒๑ ๑๑๕๕๒๒ ๑๑๕๕๒๓ ๑๑๕๕๒๔ ๑๑๕๕๒๕ ๑๑๕๕๒๖ ๑๑๕๕๒๗ ๑๑๕๕๒๘ ๑๑๕๕๒๙ ๑๑๕๕๓๐ ๑๑๕๕๓๑ ๑๑๕๕๓๒ ๑๑๕๕๓๓ ๑๑๕๕๓๔ ๑๑๕๕๓๕ ๑๑๕๕๓๖ ๑๑๕๕๓๗ ๑๑๕๕๓๘ ๑๑๕๕๓๙ ๑๑๕๕๔๐ ๑๑๕๕๔๑ ๑๑๕๕๔๒ ๑๑๕๕๔๓ ๑๑๕๕๔๔ ๑๑๕๕๔๕ ๑๑๕๕๔๖ ๑๑๕๕๔๗ ๑๑๕๕๔๘ ๑๑๕๕๔๙ ๑๑๕๕๕๐ ๑๑๕๕๕๑ ๑๑๕๕๕๒ ๑๑๕๕๕๓ ๑๑๕๕๕๔ ๑๑๕๕๕๕ ๑๑๕๕๕๖ ๑๑๕๕๕๗ ๑๑๕๕๕๘ ๑๑๕๕๕๙ ๑๑๕๕๖๐ ๑๑๕๕๖๑ ๑๑๕๕๖๒ ๑๑๕๕๖๓ ๑๑๕๕๖๔ ๑๑๕๕๖๕ ๑๑๕๕๖๖ ๑๑๕๕๖๗ ๑๑๕๕๖๘ ๑๑๕๕๖๙ ๑๑๕๕๗๐ ๑๑๕๕๗๑ ๑๑๕๕๗๒ ๑๑๕๕๗๓ ๑๑๕๕๗๔ ๑๑๕๕๗๕ ๑๑๕๕๗๖ ๑๑๕๕๗๗ ๑๑๕๕๗๘ ๑๑๕๕๗๙ ๑๑๕๕๘๐ ๑๑๕๕๘๑ ๑๑๕๕๘๒ ๑๑๕๕๘๓ ๑๑๕๕๘๔ ๑๑๕๕๘๕ ๑๑๕๕๘๖ ๑๑๕๕๘๗ ๑๑๕๕๘๘ ๑๑๕๕๘๙ ๑๑๕๕๙๐ ๑๑๕๕๙๑ ๑๑๕๕๙๒ ๑๑๕๕๙๓ ๑๑๕๕๙๔ ๑๑๕๕๙๕ ๑๑๕๕๙๖ ๑๑๕๕๙๗ ๑๑๕๕๙๘ ๑๑๕๕๙๙ ๑๑๕๖๐๐ ๑๑๕๖๐๑ ๑๑๕๖๐๒ ๑๑๕๖๐๓ ๑๑๕๖๐๔ ๑๑๕๖๐๕ ๑๑๕๖๐๖ ๑๑๕๖๐๗ ๑๑๕๖๐๘ ๑๑๕๖๐๙ ๑๑๕๖๑๐ ๑๑๕๖๑๑ ๑๑๕๖๑๒ ๑๑๕๖๑๓ ๑๑๕๖๑๔ ๑๑๕๖๑๕ ๑๑๕๖๑๖ ๑๑๕๖๑๗ ๑๑๕๖๑๘ ๑๑๕๖๑๙ ๑๑๕๖๒๐ ๑๑๕๖๒๑ ๑๑๕๖๒๒ ๑๑๕๖๒๓ ๑๑๕๖๒๔ ๑๑๕๖๒๕ ๑๑๕๖๒๖ ๑๑๕๖๒๗ ๑๑๕๖๒๘ ๑๑๕๖๒๙ ๑๑๕๖๓๐ ๑๑๕๖๓๑ ๑๑๕๖๓๒ ๑๑๕๖๓๓ ๑๑๕๖๓๔ ๑๑๕๖๓๕ ๑๑๕๖๓๖ ๑๑๕๖๓๗ ๑๑๕๖๓๘ ๑๑๕๖๓๙ ๑๑๕๖๔๐ ๑๑๕๖๔๑ ๑๑๕๖๔๒ ๑๑๕๖๔๓ ๑๑๕๖๔๔ ๑๑๕๖๔๕ ๑๑๕๖๔๖ ๑๑๕๖๔๗ ๑๑๕๖๔๘ ๑๑๕๖๔๙ ๑๑๕๖๕๐ ๑๑๕๖๕๑ ๑๑๕๖๕๒ ๑๑๕๖๕๓ ๑๑๕๖๕๔ ๑๑๕๖๕๕ ๑๑๕๖๕๖ ๑๑๕๖๕๗ ๑๑๕๖๕๘ ๑๑๕๖๕๙ ๑๑๕๖๖๐ ๑๑๕๖๖๑ ๑๑๕๖๖๒ ๑๑๕๖๖๓ ๑๑๕๖๖๔ ๑๑๕๖๖๕ ๑๑๕๖๖๖ ๑๑๕๖๖๗ ๑๑๕๖๖๘ ๑๑๕๖๖๙ ๑๑๕๖๗๐ ๑๑๕๖๗๑ ๑๑๕๖๗๒ ๑๑๕๖๗๓ ๑๑๕๖๗๔ ๑๑๕๖๗๕ ๑๑๕๖๗๖ ๑๑๕๖๗๗ ๑๑๕๖๗๘ ๑๑๕๖๗๙ ๑๑๕๖๘๐ ๑๑๕๖๘๑ ๑๑๕๖๘๒ ๑๑๕๖๘๓ ๑๑๕๖๘๔ ๑๑๕๖๘๕ ๑๑๕๖๘๖ ๑๑๕๖๘๗ ๑๑๕๖๘๘ ๑๑๕๖๘๙ ๑๑๕๖๙๐ ๑๑๕๖๙๑ ๑๑๕๖๙๒ ๑๑๕๖๙๓ ๑๑๕๖๙๔ ๑๑๕๖๙๕ ๑๑๕๖๙๖ ๑๑๕๖๙๗ ๑๑๕๖๙๘ ๑๑๕๖๙๙ ๑๑๕๗๐๐ ๑๑๕๗๐๑ ๑๑๕๗๐๒ ๑๑๕๗๐๓ ๑๑๕๗๐๔ ๑๑๕๗๐๕ ๑๑๕๗๐๖ ๑๑๕๗๐๗ ๑๑๕๗๐๘ ๑๑๕๗๐๙ ๑๑๕๗๑๐ ๑๑๕๗๑๑ ๑๑๕๗๑๒ ๑๑๕๗๑๓ ๑๑๕๗๑๔ ๑๑๕๗๑๕ ๑๑๕๗๑๖ ๑๑๕๗๑๗ ๑๑๕๗๑๘ ๑๑๕๗๑๙ ๑๑๕๗๒๐ ๑๑๕๗๒๑ ๑๑๕๗๒๒ ๑๑๕๗๒๓ ๑๑๕๗๒๔ ๑๑๕๗๒๕ ๑๑๕๗๒๖ ๑๑๕๗๒๗ ๑๑๕๗๒๘ ๑๑๕๗๒๙ ๑๑๕๗๓๐ ๑๑๕๗๓๑ ๑๑๕๗๓๒ ๑๑๕๗๓๓ ๑๑๕๗๓๔ ๑๑๕๗๓๕ ๑๑๕๗๓๖ ๑๑๕๗๓๗ ๑๑๕๗๓๘ ๑๑๕๗๓๙ ๑๑๕๗๔๐ ๑๑๕๗๔๑ ๑๑๕๗๔๒ ๑๑๕๗๔๓ ๑๑๕๗๔๔ ๑๑๕๗๔๕ ๑๑๕๗๔๖ ๑๑๕๗๔๗ ๑๑๕๗๔๘ ๑๑๕๗๔๙ ๑๑๕๗๕๐ ๑๑๕๗๕๑ ๑๑๕๗๕๒ ๑๑๕๗๕๓ ๑๑๕๗๕๔ ๑๑๕๗๕๕ ๑๑๕๗๕๖ ๑๑๕๗๕๗ ๑๑๕๗๕๘ ๑๑๕๗๕๙ ๑๑๕๗๖๐ ๑๑๕๗๖๑ ๑๑๕๗๖๒ ๑๑๕๗๖๓ ๑๑๕๗๖๔ ๑๑๕๗๖๕ ๑๑๕๗๖๖ ๑๑๕๗๖๗ ๑๑๕๗๖๘ ๑๑๕๗๖๙ ๑๑๕๗๗๐ ๑๑๕๗๗๑ ๑๑๕๗๗๒ ๑๑๕๗๗๓ ๑๑๕๗๗๔ ๑๑๕๗๗๕ ๑๑๕๗๗๖ ๑๑๕๗๗๗ ๑๑๕๗๗๘ ๑๑๕๗๗๙ ๑๑๕๗๘๐ ๑๑๕๗๘๑ ๑๑๕๗๘๒ ๑๑๕๗๘๓ ๑๑๕๗๘๔ ๑๑๕๗๘๕ ๑๑๕๗๘๖ ๑๑๕๗๘๗ ๑๑๕๗๘๘ ๑๑๕๗๘๙ ๑๑๕๗๙๐ ๑๑๕๗๙๑ ๑๑๕๗๙๒ ๑๑๕๗๙๓ ๑๑๕๗๙๔ ๑๑๕๗๙๕ ๑๑๕๗๙๖ ๑๑๕๗๙๗ ๑๑๕๗๙๘ ๑๑๕๗๙๙ ๑๑๕๘๐๐ ๑๑๕๘๐๑ ๑๑๕๘๐๒ ๑๑๕๘๐๓ ๑๑๕๘๐๔ ๑๑๕๘๐๕ ๑๑๕๘๐๖ ๑๑๕๘๐๗ ๑๑๕๘๐๘ ๑๑๕๘๐๙ ๑๑๕๘๑๐ ๑๑๕๘๑๑ ๑๑๕๘๑๒ ๑๑๕๘๑๓ ๑๑๕๘๑๔ ๑๑๕๘๑๕ ๑๑๕๘๑๖ ๑๑๕๘๑๗ ๑๑๕๘๑๘ ๑๑๕๘๑๙ ๑๑๕๘๒๐ ๑๑๕๘๒๑ ๑๑๕๘๒๒ ๑๑๕๘๒๓ ๑๑๕๘๒๔ ๑๑๕๘๒๕ ๑๑๕๘๒๖ ๑๑๕๘๒๗ ๑๑๕๘๒๘ ๑๑๕๘๒๙ ๑๑๕๘๓๐ ๑๑๕๘๓๑ ๑๑๕๘๓๒ ๑๑๕๘๓๓ ๑๑๕๘๓๔ ๑๑๕๘๓๕ ๑๑๕๘๓๖ ๑๑๕๘๓๗ ๑๑๕๘๓๘ ๑๑๕๘๓๙ ๑๑๕๘๔๐ ๑๑๕๘๔๑ ๑๑๕๘๔๒ ๑๑๕๘๔๓ ๑๑๕๘๔๔ ๑๑๕๘๔๕ ๑๑๕๘๔๖ ๑๑๕๘๔๗ ๑๑๕๘๔๘ ๑๑๕๘๔๙ ๑๑๕๘๕๐ ๑๑๕๘๕๑ ๑๑๕๘๕๒ ๑๑๕๘๕๓ ๑๑๕๘๕๔ ๑๑๕๘๕๕ ๑๑๕๘๕๖ ๑๑๕๘๕๗ ๑๑๕๘๕๘ ๑๑๕๘๕๙ ๑๑๕๘๖๐ ๑๑๕๘๖๑ ๑๑๕๘๖๒ ๑๑๕๘๖๓ ๑๑๕๘๖๔ ๑๑๕๘๖๕ ๑๑๕๘๖๖ ๑๑๕๘๖๗ ๑๑๕๘๖๘ ๑๑๕๘๖๙ ๑๑๕๘๗๐ ๑๑๕๘๗๑ ๑๑๕๘๗๒ ๑๑๕๘๗๓ ๑๑๕๘๗๔ ๑๑๕๘๗๕ ๑๑๕๘๗๖ ๑๑๕๘๗๗ ๑๑๕๘๗๘ ๑๑๕๘๗๙ ๑๑๕๘๘๐ ๑๑๕๘๘๑ ๑๑๕๘๘๒ ๑๑๕๘๘๓ ๑๑๕๘๘๔ ๑๑๕๘๘๕ ๑๑๕๘๘๖ ๑๑๕๘๘๗ ๑๑๕๘๘๘ ๑๑๕๘๘๙ ๑๑๕๘๙๐ ๑๑๕๘๙๑ ๑๑๕๘๙๒ ๑๑๕๘๙๓ ๑๑๕๘๙๔ ๑๑๕๘๙๕ ๑๑๕๘๙๖ ๑๑๕๘๙๗ ๑๑๕๘๙๘ ๑๑๕๘๙๙ ๑๑๕๙๐๐ ๑๑๕๙๐๑ ๑๑๕๙๐๒ ๑๑๕๙๐๓ ๑๑๕๙๐๔ ๑๑๕๙๐๕ ๑๑๕๙๐๖ ๑๑๕๙๐๗ ๑๑๕๙๐๘ ๑๑๕๙๐๙ ๑๑๕๙๑๐ ๑๑๕๙๑๑ ๑๑๕๙๑๒ ๑๑๕๙๑๓ ๑๑๕๙๑๔ ๑๑๕๙๑๕ ๑๑๕๙๑๖ ๑๑๕๙๑๗ ๑๑๕๙๑๘ ๑๑๕๙๑๙ ๑๑๕๙๒๐ ๑๑๕๙๒๑ ๑๑๕๙๒๒ ๑๑๕๙๒๓ ๑๑๕๙๒๔ ๑๑๕๙๒๕ ๑๑๕๙๒๖ ๑๑๕๙๒๗ ๑๑๕๙๒๘ ๑๑๕๙๒๙ ๑๑๕๙๓๐ ๑๑๕๙๓๑ ๑๑๕๙๓๒ ๑๑๕๙๓๓ ๑๑๕๙๓๔ ๑๑๕๙๓๕ ๑๑๕๙๓๖ ๑๑๕๙๓๗ ๑๑๕๙๓๘ ๑๑๕๙๓๙ ๑๑๕๙๔๐ ๑๑๕๙๔๑ ๑๑๕๙๔๒ ๑๑๕๙๔๓ ๑๑๕๙๔๔ ๑๑๕๙๔๕ ๑๑๕๙๔๖ ๑๑๕๙๔๗ ๑๑๕๙๔๘ ๑๑๕๙๔๙ ๑๑๕๙๕๐ ๑๑๕๙๕๑ ๑๑๕๙๕๒ ๑๑๕๙๕๓ ๑๑๕๙๕๔ ๑๑๕๙๕๕ ๑๑๕๙๕๖ ๑๑๕๙๕๗ ๑๑๕๙๕๘ ๑๑๕๙๕๙ ๑๑๕๙๖๐ ๑๑๕๙๖๑ ๑๑๕๙๖๒ ๑๑๕๙๖๓ ๑๑๕๙๖๔ ๑๑๕๙๖๕ ๑๑๕๙๖๖ ๑๑๕๙๖๗ ๑๑๕๙๖๘ ๑๑๕๙๖๙ ๑๑๕๙๗๐ ๑๑๕๙๗๑ ๑๑๕๙๗๒ ๑๑๕๙๗๓ ๑๑๕๙๗๔ ๑๑๕๙๗๕ ๑๑๕๙๗๖ ๑๑๕๙๗๗ ๑๑๕๙๗๘ ๑๑๕๙๗๙ ๑๑๕๙๘๐ ๑๑๕๙๘๑ ๑๑๕๙๘๒ ๑๑๕๙๘๓ ๑๑๕๙๘๔ ๑๑๕๙๘๕ ๑๑๕๙๘๖ ๑๑๕๙๘๗ ๑๑๕๙๘๘ ๑๑๕๙๘๙ ๑๑๕๙๙๐ ๑๑๕๙๙๑ ๑๑๕๙๙๒ ๑๑๕๙๙๓ ๑๑๕๙๙๔ ๑๑๕๙๙๕ ๑๑๕๙๙๖ ๑๑๕๙๙๗ ๑๑๕๙๙๘ ๑๑๕๙๙๙ ๑๑๕๑๐๐๐ ๑๑๕๑๐๐๑ ๑๑๕๑๐๐๒ ๑๑๕๑๐๐๓ ๑๑๕๑๐๐๔ ๑๑๕๑๐๐๕ ๑๑๕๑๐๐๖ ๑๑๕๑๐๐๗ ๑๑๕๑๐๐๘ ๑๑๕๑๐๐๙ ๑๑๕๑๐๑๐ ๑๑๕๑๐๑๑ ๑๑๕๑๐๑๒ ๑๑๕๑๐๑๓ ๑๑๕๑๐๑๔ ๑๑๕๑๐๑๕ ๑๑๕๑๐๑๖ ๑๑๕๑๐๑๗ ๑๑๕๑๐๑๘ ๑๑๕๑๐๑๙ ๑๑๕๑๐๒๐ ๑๑๕๑๐๒๑ ๑๑๕๑๐๒๒ ๑๑๕๑๐๒๓ ๑๑๕๑๐๒๔ ๑๑๕๑๐๒๕ ๑๑๕๑๐๒๖ ๑๑๕๑๐๒๗ ๑๑๕๑๐๒๘ ๑๑๕๑๐๒๙ ๑๑๕๑๐๓๐ ๑๑๕๑๐๓๑ ๑๑๕๑๐๓๒ ๑๑๕๑๐๓๓ ๑๑๕๑๐๓๔ ๑๑๕๑๐๓๕ ๑๑๕๑๐๓๖ ๑๑๕๑๐๓๗ ๑๑๕๑๐๓๘ ๑๑๕๑๐๓๙ ๑๑๕๑๐๔๐ ๑๑๕๑๐๔๑ ๑๑๕๑๐๔๒ ๑๑๕๑๐๔๓ ๑๑๕๑๐๔๔ ๑๑๕๑๐๔๕ ๑๑๕๑๐๔๖ ๑๑๕๑๐๔๗ ๑๑๕๑๐๔๘ ๑๑๕๑๐๔๙ ๑๑๕๑๐๕๐ ๑๑๕๑๐๕๑ ๑๑๕๑๐๕๒ ๑๑๕๑๐๕๓ ๑๑๕๑๐๕๔ ๑๑๕๑๐๕๕ ๑๑๕๑๐๕๖ ๑๑๕๑๐๕๗ ๑๑๕๑๐๕๘ ๑๑๕๑๐๕๙ ๑๑๕๑๐๖๐ ๑๑๕๑๐๖๑ ๑๑๕๑๐๖๒ ๑๑๕๑๐๖๓ ๑๑๕๑๐๖๔ ๑๑๕๑๐๖๕ ๑๑๕๑๐๖๖ ๑๑๕๑๐๖๗ ๑๑๕๑๐๖๘ ๑๑๕๑๐๖๙ ๑๑๕๑๐๗๐ ๑๑๕๑๐๗๑ ๑๑๕๑๐๗๒ ๑๑๕๑๐๗๓ ๑๑๕๑๐๗๔ ๑๑๕๑๐๗๕ ๑๑๕๑๐๗๖ ๑๑๕๑๐๗๗ ๑๑๕๑๐๗๘ ๑๑๕๑๐๗๙ ๑๑๕๑๐๘๐ ๑๑๕๑๐๘๑ ๑๑๕๑๐๘๒ ๑๑๕๑๐๘๓ ๑๑๕๑๐๘๔ ๑๑๕๑๐๘๕ ๑๑๕๑๐๘๖ ๑๑๕๑๐๘๗ ๑๑๕๑๐๘๘ ๑๑๕๑๐๘๙ ๑๑๕๑๐๙๐ ๑๑๕๑๐๙๑ ๑๑๕๑๐๙๒ ๑๑๕๑๐๙๓ ๑๑๕๑๐๙๔ ๑๑๕๑๐๙๕ ๑๑๕๑๐๙๖ ๑๑๕๑๐๙๗ ๑๑๕๑๐๙๘ ๑๑๕๑๐๙๙ ๑๑๕๑๑๐๐ ๑๑๕๑๑๐๑ ๑๑๕๑๑๐๒ ๑๑๕๑๑๐๓ ๑๑๕๑๑๐๔ ๑๑๕๑๑๐๕ ๑๑๕๑๑๐๖ ๑๑๕๑๑๐๗ ๑๑๕๑๑๐๘ ๑๑๕๑๑๐๙ ๑๑๕๑๑๑๐ ๑๑๕๑๑๑๑ ๑๑๕๑๑๑๒ ๑๑๕๑๑๑๓ ๑๑๕๑๑๑๔ ๑๑๕๑๑๑๕ ๑๑๕๑๑๑๖ ๑๑๕๑๑๑๗ ๑๑๕๑๑๑๘ ๑๑๕๑๑๑๙ ๑๑๕๑๑๒๐ ๑๑๕๑๑๒๑ ๑๑๕๑๑๒๒ ๑๑๕๑๑๒๓ ๑๑๕๑๑๒๔ ๑๑๕๑๑๒๕ ๑๑๕๑๑๒๖ ๑๑๕๑๑๒๗ ๑๑๕๑๑๒๘ ๑๑๕๑๑๒๙ ๑๑๕๑๑๓๐ ๑๑๕๑๑๓๑ ๑๑๕๑๑๓๒ ๑๑๕๑๑๓๓ ๑๑๕๑๑๓๔ ๑๑๕๑๑๓๕ ๑๑๕๑๑๓๖

ગુજરાતી : ધોરણ ૧૧

૧. ગદ્યપદ્ય સંચય ૧૧ ગુજરાતી ધોરણ ૧૧ ગુજરાતી ધોરણ ૧૧ ગુજરાતી ધોરણ

ஆனால் ஒரு நாள் அவர்கள் ஒரு ஊருக்கு வந்தார்கள். அவர்கள் ஒரு ஊருக்கு வந்தார்கள். அவர்கள் ஒரு ஊருக்கு வந்தார்கள். அவர்கள் ஒரு ஊருக்கு வந்தார்கள். அவர்கள் ஒரு ஊருக்கு வந்தார்கள். அவர்கள் ஒரு ஊருக்கு வந்தார்கள். அவர்கள் ஒரு ஊருக்கு வந்தார்கள். அவர்கள் ஒரு ஊருக்கு வந்தார்கள். அவர்கள் ஒரு ஊருக்கு வந்தார்கள். அவர்கள் ஒரு ஊருக்கு வந்தார்கள்.

ஆனால் ஒரு நாள் ௧

அவர்கள் ஒரு ஊருக்கு வந்தார்கள். அவர்கள் ஒரு ஊருக்கு வந்தார்கள். அவர்கள் ஒரு ஊருக்கு வந்தார்கள். அவர்கள் ஒரு ஊருக்கு வந்தார்கள். அவர்கள் ஒரு ஊருக்கு வந்தார்கள். அவர்கள் ஒரு ஊருக்கு வந்தார்கள். அவர்கள் ஒரு ஊருக்கு வந்தார்கள். அவர்கள் ஒரு ஊருக்கு வந்தார்கள். அவர்கள் ஒரு ஊருக்கு வந்தார்கள். அவர்கள் ஒரு ஊருக்கு வந்தார்கள்.

ஆனால் ஒரு நாள் ௨

அவர்கள் ஒரு ஊருக்கு வந்தார்கள். அவர்கள் ஒரு ஊருக்கு வந்தார்கள். அவர்கள் ஒரு ஊருக்கு வந்தார்கள். அவர்கள் ஒரு ஊருக்கு வந்தார்கள். அவர்கள் ஒரு ஊருக்கு வந்தார்கள். அவர்கள் ஒரு ஊருக்கு வந்தார்கள். அவர்கள் ஒரு ஊருக்கு வந்தார்கள். அவர்கள் ஒரு ஊருக்கு வந்தார்கள். அவர்கள் ஒரு ஊருக்கு வந்தார்கள். அவர்கள் ஒரு ஊருக்கு வந்தார்கள்.

ஆனால் ஒரு நாள் ௩

அவர்கள் ஒரு ஊருக்கு வந்தார்கள். அவர்கள் ஒரு ஊருக்கு வந்தார்கள். அவர்கள் ஒரு ஊருக்கு வந்தார்கள். அவர்கள் ஒரு ஊருக்கு வந்தார்கள். அவர்கள் ஒரு ஊருக்கு வந்தார்கள். அவர்கள் ஒரு ஊருக்கு வந்தார்கள். அவர்கள் ஒரு ஊருக்கு வந்தார்கள். அவர்கள் ஒரு ஊருக்கு வந்தார்கள். அவர்கள் ஒரு ஊருக்கு வந்தார்கள். அவர்கள் ஒரு ஊருக்கு வந்தார்கள்.

[illegible]

॥ [illegible] ॥

[illegible] ॥

[illegible] ॥ [illegible] ॥ [illegible] ॥ [

ᨾᨿᨾᨿᨾᨿ

ตลอดเวลาที่ท่านเสด็จไปเที่ยวตามที่ต่างๆ ในเมืองไทยนี้ ท่านก็ได้ทรงทำนุบำรุงพระพุทธศาสนาเป็นอันมาก ตลอดเวลาที่ท่านเสด็จไปเที่ยวตามที่ต่างๆ ในเมืองไทยนี้ ท่านก็ได้ทรงทำนุบำรุงพระพุทธศาสนาเป็นอันมาก"

ประกาศที่ ๑๐๑๖

"ด้วยเมื่อวันที่ ๑๐ เดือนมีนาคม ๒๔๗๙ ตรงกับวันขึ้น ๑๐ ค่ำ เดือนมีนาคม ปีมะเมีย ๒๔๗๙ ได้มีพระราชพิธีทรงผนวชเป็นพระภิกษุสามเณรที่วัดบวรนิเวศวิหาร ในพระบรมมหาราชวัง

॥ मण्डल : द्वितीयस्य ॥

॥ ऋषिः वसुः ॥ देवता पवमानः सोमः ॥ छन्दः गायत्री ॥

पवस्व दक्षसाधनो देवेभ्यः पीतये हरे । मत्सरो मदिरो मदः ॥१॥ पवस्व वृत्रहन्तमोऽभि भारं न वाजसाते । द्युम्नेन दुष्टरो भव ॥२॥ पवस्व दक्षसाधनो देवेभ्यः शूष्यं मदः । मत्सरो वृष्णे धृषत् ॥३॥ पवस्व वृत्रहन्तमो जहि शत्रुमन्त्रिणम् । उरु ग्राहिं वि धूनुहि ॥४॥ पवस्व शूरसातये वसो दक्षाय नो हरे । इन्द्रं गच्छ तदा वह ॥५॥ पवस्व वृत्रहन्तमो जहि शत्रुमनागसः । उरु ज्योतिर्जनाय कम् ॥६॥ पवस्व वृत्रहन्तमो जनयन्त्सूर्यं दिवि । सीदन्योनिं वनेष्वा ॥७॥ पवस्व वृत्रहन्तमो जनयन्नप्सु वर्धनः । अस्मभ्यं गातुवित्तमः ॥८॥ पवस्व वृत्रहन्तमो जनयन्नप्सु दुष्टरः । अग्नेर्भ्रातरदीदयः ॥९॥ पवस्व वृत्रहन्तमो जनयन्नप्सु जागृविः । पदं यत्ते जरायवे ॥१०॥ पवस्व वृत्रहन्तमो जनयन्नप्सु वर्धनः । अस्मभ्यं गातुवित्तमः ॥११॥ पवस्व वृत्रहन्तमो जनयन्नप्सु दुष्टरः । अग्नेर्भ्रातरदीदयः ॥१२॥ पवस्व वृत्रहन्तमो जनयन्नप्सु जागृविः । पदं यत्ते जरायवे ॥१३॥

॥ मण्डल : द्वितीयस्य ॥

॥ ऋषिः वसुः ॥ देवता पवमानः सोमः ॥ छन्दः गायत्री ॥

पवस्व वृत्रहन्तमो जनयन्नप्सु वर्धनः । अस्मभ्यं गातुवित्तमः ॥१४॥ पवस्व वृत्रहन्तमो जनयन्नप्सु दुष्टरः । अग्नेर्भ्रातरदीदयः ॥१५॥ पवस्व वृत्रहन्तमो जनयन्नप्सु जागृविः । पदं यत्ते जरायवे ॥१६॥ पवस्व वृत्रहन्तमो जनयन्नप्सु वर्धनः । अस्मभ्यं गातुवित्तमः ॥१७॥ पवस्व वृत्रहन्तमो जनयन्नप्सु दुष्टरः । अग्नेर्भ्रातरदीदयः ॥१८॥ पवस्व वृत्रहन्तमो जनयन्नप्सु जागृविः । पदं यत्ते जरायवे ॥१९॥ पवस्व वृत्रहन्तमो जनयन्नप्सु वर्धनः । अस्मभ्यं गातुवित्तमः ॥२०॥ पवस्व वृत्रहन्तमो जनयन्नप्सु दुष्टरः । अग्नेर्भ्रातरदीदयः ॥२१॥ पवस्व वृत्रहन्तमो जनयन्नप्सु जागृविः । पदं यत्ते जरायवे ॥२२॥

๑๓๒๒๑๑๑

๑๒๔๕ : ปีกาลกรรณี

"ปีกาลกรรณีนี้ชื่อว่าเป็นผู้ไม่ประมาทในกรรมทั้งปวง

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ตามที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ข้าพเจ้าเขียนหนังสือเรื่องพระราชพงศาวดารกรุงรัตนโกสินทรนี้ ข้าพเจ้าได้ทำตามพระราชประสงค์ ตั้งแต่ต้นจนปลายเป็นเวลาสี่ปีเศษ ครั้นเมื่อวันที่ ๑๓ เดือนมีนาคม ร.ศ. ๑๑๕ ข้าพเจ้าได้ทูลเกล้าฯ ถวายต้นฉบับเรื่องพระราชพงศาวดารนี้ ตั้งแต่ต้นจนปลายเป็นเล่มสมุดสำเร็จบริบูรณ์

ตรงนี้ก็ไม่ได้ยินเสียงอะไรเลยนอกจากเสียงลมพัดเท่านั้น ทั้งสองจึงตกใจ ตาเฒ่าจึงพูดขึ้นว่า "ไม่ใช่ลมพัดดอกหรือ" ตาเฒ่าจึงพูดขึ้นว่า "ไม่ใช่ลมพัดดอก ลมที่พัดมาเช่นนี้ต้องมีเสียงดังเป็นแน่ ลมที่พัดมาเช่นนี้ต้องมีเสียงดังเป็นแน่ ลมที่พัดมาเช่นนี้ต้องมีเสียงดังเป็นแน่ ลมที่พัดมาเช่นนี้ต้องมีเสียงดังเป็นแน่

ශ්‍රීමහාවංශය

" ශබ්දකල්පද්‍රුම :- ඉතිහාස කථා සංග්‍රහය, මහාවංශය, දීපවංශය, සද්ධර්මරත්නාකරය, සද්ධර්මාලංකාරය, සද්ධර්මරත්නාවලිය, පූජාවලිය, රාජාවලිය, රාජරත්නාකරය, රාජරත්නාවලිය, රාජරත්නාලංකාර

ചെയ്തിരിക്കുന്നതെന്തിനാണെന്നു ചോദിച്ചു. ഞാൻ ഒന്നുകൂടി ആലോചിച്ചു. ഒരു ചിന്ത എന്റെ മനസ്സിൽ ഉദിച്ചു. ഞാൻ ചിന്തിച്ചു. ചിന്തിച്ചു. ചിന്തിച്ചു. ഒടുവിൽ ഞാൻ ചിന്തിച്ചു തുടങ്ങിയ ചിന്ത ഒരു ചിന്തയായി മാറുന്നതിനു മുമ്പ്

ශ්‍රීමත් ශ්‍රීමතාගේ පාදයන්ට වන්දනා කරමින් සිටින්නේ ලොකුම ලොකු ගෞරවයකිනි. මතුවක් දිනක් පැමිණි ශ්‍රීමත් ලොකු ගෞරවයකින් පැමිණ ශ්‍රීමත්ගේ පාදයන්ට වන්දනා කළේ ය. ශ්‍රීමත් ඔහුගේ ගෞරවය පිළිගනිමින් ඔහුගේ ගෙදර කාරියන් ගැන විමසීමක් කළේ ය. ඔහු පැවසුවේ ඔහුගේ ගෙදර කාරියන් සියලු දෙනා සුවපත් බවයි. ශ්‍රීමත

॥ मनिला ॥ [illegible]

॥ [illegible] ॥

॥ [illegible] ॥

॥ [illegible] ॥

พิเชียรญา, นายเจ้าบุญญาณาทิตย์ตระกูลเก่าแก่ในเมืองเชียงใหม่ ท่านเจ้าคุณพระพิทักษ์เทพธานี ท่านเจ้าคุณพระพิทักษ์เทพธานีเป็นผู้ใหญ่ในเมืองเชียงใหม่ ท่านเป็นผู้ที่ได้ทำนุบำรุงพระพุทธศาสนาเป็นอันมาก ท่านเป็นผู้ที่ได้ทำนุบำรุงพระพุทธศาสนาเป็นอันมาก ท่านเป็นผู้ที่ได้ทำนุบำรุงพระพุทธศาสนาเป็นอันมาก

ศุภมหาชัยฤกษ์ ๑๑๑๐

ในพระราชวังเชียงใหม่ ในปีมะเมียนี้ ในเดือนเจ็ดเป็นเดือนเจ็ดเป็นเดือนเจ็ดเป็น

๑๑๑๑ : ปีกาลกัณฑ์

๑๑๑๑ ๑๑๑๑ : ปีกาลกัณฑ์

๑๑๑๑ ๑๑๑๑ : ปีกาลกัณฑ์

๑๑๑๑ ๑๑๑๑

ทั้งปวงนี้ก็ดีเหมือนกันทั้งสิ้น ๆ ๆ ๆ

ทั้งทุกคนมีความเห็นพร้อมเพรียงกันทั้งสิ้น ๑๖๒ ท่าน ๒ ท่านมีความเห็นขัดแย้ง ๑ ท่านงดออกเสียง ๑ ท่าน"

ประกาศที่ ๑๑๑๖

"ด้วยคณะกรรมการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้ดำเนินการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยเสร็จสิ้นแล้ว ซึ่งมีสาระสำคัญเกี่ยวกับการปกครองแผ่นดินและสิทธิเสรีภาพของประชาชนชาวไทยเป็นส่วนใหญ่ ข้าพเจ้าจึงขอประกาศให้ทราบทั่วกันว่า ได้มีการลงประชามติเห็นชอบด้วยกับร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยดังกล่าวแล้ว ตามมติของคณะกรรมการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งมีผู้ลงคะแนนเสียงเห็นชอบด้วยกับร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยดังกล่าวทั้งสิ้น ๑๑๑ ท่าน ไม่เห็นชอบด้วยกับร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยดังกล่าว ๑ ท่าน งดออกเสียง ๑ ท่าน"

ประกาศที่ ๑๑๑๑

"ด้วยคณะกรรมการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้ดำเนินการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยเสร็จสิ้นแล้ว ซึ่งมีสาระสำคัญเกี่ยวกับการปกครองแผ่นดินและสิทธิเสรีภาพของประชาชนชาวไทยเป็นส่วนใหญ่ ข้าพเจ้าจึงขอประกาศให้ทราบทั่วกันว่า ได้มีการลงประชามติเห็นชอบด้วยกับร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยดังกล่าวแล้ว ตามมติของคณะกรรมการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งมีผู้ลงคะแนนเสียงเห็นชอบด้วยกับร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยดังกล่าวทั้งสิ้น ๑๑๑ ท่าน ไม่เห็นชอบด้วยกับร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยดังกล่าว ๑ ท่าน งดออกเสียง ๑ ท่าน"

ประกาศที่ ๑๑๑๘

"ด้วยคณะกรรมการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้ดำเนินการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยเสร็จสิ้นแล้ว ซึ่งมีสาระสำคัญเกี่ยวกับการปกครองแผ่นดินและสิทธิเสรีภาพของประชาชนชาวไทยเป็นส่วนใหญ่ ข้าพเจ้าจึงขอประกาศให้ทราบทั่วกันว่า ได้มีการลงประชามติเห็นชอบด้วยกับร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยดังกล่าวแล้ว ตามมติของคณะกรรมการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งมีผู้ลงคะแนนเสียงเห็นชอบด้วยกับร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยดังกล่าวทั้งสิ้น ๑๑๑ ท่าน ไม่เห็นชอบด้วยกับร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยดังกล่าว ๑ ท่าน งดออกเสียง ๑ ท่าน"

ปัญหาที่ ๑๒๒ : ปัญหาว่าด้วยการเกิดแห่งเทวดาชั้นสุทธาวาสทั้งปวงนี้ ย่อมมีเหตุอันใดเล่า ข้าพเจ้าขอถามปัญหานี้ต่อท่านผู้ประเสริฐทั้งหลายผู้ทรงไตรวิชชาเป็นที่สุดเถิด ขอท่านผู้ประเสริฐทั้งหลายผู้ทรงไตรวิชชาเป็นที่สุดจงแก้ปัญหาข้าพเจ้า

[illegible]

[illegible]

[illegible]

AANTEEKENINGEN.

Bladz. 2, reg. 1—5. In het handschrift A luidt de inleiding aldus: [illegible] 955 [illegible] Op de losse bladen vindt men het volgende als inleiding: [illegible] Daar nevens leest men: »Translaat uijttreksel uijt de Kitab Toogvah van zodanige »straffen, dewelke aan onderscheidene Misdadigers moeten opgelegd »worden, en welke Kitab door Toewan Sech Ibnoe Hadjar gemaakt, »en uijt de Alkoran getrokken is, in den Jaare Neegen Honderd »agt en vijftig, na de Arabische tijdrekening, zijnde thans twee »honderd vier en zestig jaren geleeden.»

Bl. 2, r. 1. [illegible] . . . . . Verg. *Winters Jav. zam.* p. 352, 4 v. o.: [illegible]

Bl. 2, r. 1. [illegible] Ar. كتاب تحفة *Kitâb Toehphah.* Waar-

schijnlijk is dit niet de geheele titel; want gewoonlijk wordt er nog bijgevoegd, voor wie het een *geschenk* (*toehphat*) is: bv. *toephat'-l'aroes*, *geschenk voor den verloofde*, d. i. over het huwelijksrecht, enz.

Bl. 2, r. 1. [illegible] Omtrent dezen schrijver is verder niets mede te deelen, dan dat zulk een naam, *Ibnoe'l Hadjar*, ook gevonden wordt in het handschrift P. Alle nasporingen over het leven en de werken van dezen man zijn, waarschijnlijk wegens zijn laten leeftijd, vruchteloos gebleven.

Bl. 2, r. 2. [illegible] Het jaar 958 van de Moh. tijdrekening komt overeen met het jaar 1544 van de Christelijke: (het cijfer 955 in het hs. A [1]) is waarschijnlijk een schrijffout). Telt men nu bij het jaarcijfer 1544 het in het Translaat-uittreksel genoemde getal jaren 264 op; dan krijgt men het jaar 1808, welk cijfer men ook op het buitenblad van het handschrift B geschreven vindt. In dat jaar zijn dus afschriften van dit Javaansch-Mohammedaansch wetboek gemaakt; en misschien moet men de bewerking van dit Arabiesch boek in het Javaansch wel ongeveer in dien tijd stellen: want de Gouverneur-Generaal Daendels nam toen beslissingen, die aan opzettelijke behandeling van deze onderwerpen doen denken. Verg. *het Regt in Neêrlandsch Indië*. Eerste jaargang. Tweede deel, pag. 302.

Bl. 2—48 (art. 1—112). Deze artikels bevatten hetgeen men gewoonlijk het Mohammedaansche *strafrecht* noemt: men zou echter kunnen twijfelen, of dit wel een goede benaming is. Door *strafrecht* verstaan wij het recht, dat de staat (of maatschappij) zich voorbehoudt om voor het plegen van misdrijven straffen op te leggen: in het Mohammedaansche recht daarentegen is het niets anders, dan de regeling van de geschillen, die er ontstaan tusschen twee partijen,

1) B heeft 859; het jaartal 1808 niet te vinden, *Corr.*

waarvan de eene schade heeft geleden door de daad van de ander. Slechts weinige (en dan nog wel godsdienstige) bepalingen zou men te recht strafbepalingen kunnen noemen. Bovendien moet men het Mohammedaansche recht, voornamelijk op deze punten, beschouwen als de door Mohammed in Koran en Sonnah (later door de Mohammedaansche, angstvallig aan woorden hechtende rechtsgeleerden geinterpreteerd) gesanctionneerde zeden en gewoonten der woestijnbewonende zwervende Arabische stammen, die men bezwaarlijk met een gevestigden staat kan vergelijken. — Verg. *Het Mohammedaansche strafregt naar Arabische, Javaansche en Maleische bronnen, door S. Keyzer.* 's Grav. 1857.

Bl. 2—12 (art. 4—25): Over doodslag. — De *bloedwraak* (الثار, *atthâr*), een der voortreflijkste instellingen bij volken die nog geen gevestigden staat hebben, maar in oorlogzuchtige volkstammen rondzwerven, omdat zij de onderlinge verdelging voorkomt, was zóó algemeen door de Arabieren aangenomen, en zóó bij hen geëerd, dat Mohammed die wel in den Koran moest opnemen. S. II, 173, leest men: «O geloovigen! u is bij doodslag het ver«geldingregt (de talio) bevolen: vrijen voor vrijen, slaven voor slaven, «vrouwen voor vrouwen,» enz. Hij zocht evenwel het gewoonterecht te verbeteren. S. XVII, 35, leest men: «Doodt niemand, hetgeen «Allah verboden heeft, behalven zoo het regt is. Tegen dengeen, «die onregtmatig iemand gedood heeft, geven wij de magt aan de «bloedverwanten (van den verslagene) om hem te wreken, doch hij «mag daarbij de matigheid niet uit het oog verliezen.» — Niettegenstaande deze bepalingen, houden de Arabieren zich aan hun voorvaderlijke gewoonte om de bloedwraak binnen het vijfde geslacht (الثار في الخمسة, *atthâr phî-l-chomsat*) te nemen: doch zij laten die ook afkoopen door den bloedprijs (دية, *dijat*), waartoe het voor-

stel altijd moet uitgaan van dengeen, die den doodslag begaan heeft, of van zijn familie, en dat niet zonder eenige tegenkanting mag aangenomen worden. De Arabieren hebben deze gebruiken medegenomen naar alle landen, waarheen zij trokken; zij zijn er zoo aan gehecht, dat het tot een spreekwoord is geworden: «Liever kom ik in de hel, dan dat ik de bloedwraak laat varen (*-nnâr; walâ natroek-tthâr*)." Vergl. J. L. Burckhardt, *Notes on the Bedouins and Wahábys.* Vol. I, p. 148—157; en 312—324.

In het Mohammedaansche recht vindt men de volgende hoofdbepalingen omtrent doodslag. Dit misdrijf kan gepleegd worden of *met voorbedachten rade* (Ar. عمد, *'amd*, Jav. [illegible] ook [illegible]) en wel met een wapentuig of door middel van iets, dat gewoonlijk den dood aanbrengt; en hierop wordt het *vergeldingsrecht*, *het recht van wedervergelding*, (de *talio*, Ar. قصاص, *kisâs*) toegepast; of *onwillekeurig* (Ar. خطا, *chitâ*, Jav. [illegible]), wanneer men bv., op een dier schietende, bij ongeluk een mensch raakt; en in zulk een geval wordt een *bloedprijs* gevorderd; — of eindelijk *voorbedachtelijk in het bedrijf, maar onwillekeurig in de gevolgen*, (Ar. شبه العمد, *sjobh-l'amd*, ook, *'amd chitâ*), d. i. dat het misdrijf gepleegd is met of door middel van iets, dat gewoonlijk den dood niet aanbrengt. In dit geval moet ook een *bloedprijs* betaald worden, maar *de verzwaarde bloedprijs*, die hooger is, dan voor een onwillekeurig misdrijf, zooals wij later zien zullen.

Bl. 2, art. 2. [illegible] De *bloedprijs* (*dijat*) (eigenlijk het middel om zijn leven, dat men schuldig is aan de bloedverwanten van den verslagene, die door het verlies van een lid hunner familie schade hebben geleden, vrij te koopen) verschilt bij ieder Arabischen stam. Hij bestaat onder vele stammen uit vijftig vrouwelijke kameelen, een

rijkameel, een merrie, een zwarte slaaf, een maliënkolder en een geweer: de vijf laatste artikels te zamen worden *sola* genoemd. — De bepaling, dat een menschenleven honderd kameelen waard is, schijnt zijn oorsprong te hebben in de traditie over Mohammed's grootvader, Abdoe-l-Mottaleb, wiens geliefde zoon, Abdoe-llah, de vader van Mohammed, door het lot was aangewezen om voor den afgod, die toen in de Kaba vereerd werd, geofferd te worden. Abdoe-l-Mottaleb liet zich door zijn vrienden overhalen, om in plaats van zijn zoon honderd kameelen te offeren. (Burckhardt. l.l. vol. *II.* 363. Weil, *Mohammed*, p. 21). Reeds in vroege tijden (in die van Aboe Bakr) werd de waarde van de kameelen in geld berekend (Burckh. l.l. vol. *I.* p. 315). In dit hoofdstuk wordt de waarde van honderd kameelen altijd op duizend dinârs berekend; wat minder juist is, daar de bloedprijs wel altijd uit honderd kameelen bestaat, maar de waarde van de kameelen verschilt naar de wijze, waarop het misdrijf gepleegd is. Voor het *onwillekeurige, bij ongeluk*, gepleegde misdrijf bestaat de bloedprijs in 20 éénjarige, 20 tweejarige, 20 driejarige en 20 vierjarige vrouwelijke, met 20 tweejarige mannelijke kameelen; maar voor doodslag gepleegd *met voorbedachten rade* (wanneer namelijk de familie zich laat afkoopen en van de bloedwraak afziet) en *voorbedachtelijk in het bedrijf, maar onwillekeurig in de gevolgen*, is als *verzwaarde bloedprijs* bepaald: 30 driejarige vrouwelijke, 30 vierjarige vrouwelijke en 40 dragtige kameelen; en voor het *onwillekeurig* gepleegde: 20 éénjarige vrouwelijke; 20 tweejarige vrouwelijke; 20 tweejarige mannelijke; 20 driejarige vrouwelijke, en 20 vierjarige vrouwelijke. (Men zie A. Meursinge, *Handb. van het Mohamm. regt in de Maleische*

hoogd. -- Van de bepaling, dat zoo de bloedprijs in geld betaald wordt, dan, in plaats van honderd kameelen, duizend dinars of dukaten moeten betaald worden, heeft men zich in landen, waar het goud en zilver schaarscher zijn, wel afwijkingen moeten veroorloven. Bij sommige Arabische stammen contenteert men zich met duizend, bij andere zelfs met vijfhonderd *piasters*. In de *Jav. wetten* is die bepaald op vijfhonderd realen (*zie* art. 38—41 van de *Nawala-pradata*). In de *Anggĕr-àgĕng* vindt men dezelfde som als *hoogste* bloedprijs bepaald voor het leven van een Europeaan, nevens 250 voor dat van een kind, en voor dat van een Javaan.

Bl. 2, r. 2 v. o. [illegible] Dit beginsel, dat de vrouw de helft waard is van een man, vindt men terug in het getuigenbewijs, art. 89; in het erfregt, art. 263 enz.

Bl. 3, r. 1. [illegible] *de naaste familie.* Hoe zonderling! In een Javaansch werk een algemeen welbekend Javaansch woord door een Hollandsch woord te verklaren! — Doch het is duidelijk, dat de schrijver het Javaansche woord [illegible] voor Hollanders heeft willen vertolken. Waarschijnlijk was hem wel onder het bewerken of bespreken van dit onderwerp door een Europeesch ambtenaar gevraagd, wie met dien Javaanschen term [illegible] bedoeld wierden. — Zijn vertolking is intusschen niet juist. Het Javaansche woord beteekent die nagelatenen van een overledene, die recht hebben op een erfdeel van zijn nalatenschap; en hiertoe behoort ook de vrouw van een overledene, die toch niet iemand van zijn naaste familie is, of ook mag wezen. — Het woord [illegible] ontbreekt in hs. B en in de eerste uitgaaf. Men vindt het in hs. A en in het Londensche.

Bl. 5, r. 7. [illegible]

Dit is een vertaling van het Arab. *'âkil bâlig*. Over de zaak zelf zie men art. 154.

De voorbeelden van misdrijven in de artikels 1—25 opgenoemd worden in elk boek over Mohammedaansch recht weêrgevonden en dienen om te leeren kennen, welk misdrijf gepleegd is voorbedachtelijk of onwillekeurig, of voorbedachtelijk in het bedrijf, maar onwillekeurig in de gevolgen, en al wat betrekking heeft op de leer van compliciteit en coauctores.

Bl. 10, 4 v. o. [illegible] Zoo heb ik hier uitgegeven volgens hs. L en C, evenals op de vorige regel. De beide andere hss. hebben hier [illegible] en dit wordt ook elders in dit werk als krama van [illegible] gebruikt. Te Soerakarta is het krama-inggil, maar in den Oosthoek worden krama- en krama-inggil-woorden meer met elkander verward.

Bl. 11, 8. [illegible] De hss. A en L hebben hier [illegible] het substantief denominatief van [illegible]

Bl. 12—21 (art. 26—48). Niet alleen voor moord en doodslag wordt het vergeldingsrecht toegepast of de bloedprijs gevorderd, maar ook voor verwondingen, die men zonder bezwaar van erger te wonden, dan men zelf gewond is, op den misdadiger weêr kan overbrengen, geldt het vergeldingsrecht, zoo het misdrijf voorbedachtelijk is gepleegd, of anders de bloedprijs. Voor verwondingen, waarbij dit niet zonder bezwaar geschieden kan, wordt als regel aangenomen, dat de schade, die men aan zijn lichaam geleden heeft, volgens taxatie, moet vergoed worden.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Bl. 16, 5. Voor [illegible] heeft het hs. A in dit artikel [illegible] het hs. C [illegible]

Bl. 16, 11. [illegible] Dit geeft geen goeden zin. Het hs. C geeft [illegible] maar ook dit is niet veel beter, en zal wel een willekeurige verandering wezen. Ik gis, dat de auteur geschreven heeft: [illegible]

Bl. 16, 3. v. o. [illegible] Zoo heb ik verbeterd in plaats van [illegible] dat blijkbaar een schrijffout is.

Bl. 18, 8. v. o. A en C hebben [illegible] B heeft [illegible] wat blijkbaar een fout is. *Corr.*

Bl. 19, 9. [illegible] Dit is een fout en moet zijn : [illegible] : Zóó heeft ook het hs. C het cijfer 33.

Bl. 22, 6. [illegible] Dat hier, en zoo dikwijls, uitdrukkelijk gevorderd wordt, dat iemand *éénmaal* een eed aflegt; dat is in tegenstelling van de *vijftig eeden*, die in sommige gevallen volgens het Mohammedaansche recht vereischt worden. Zie art. 74.

Bl. 23, 6. [illegible] *toch nog eveneens.* «Dan wordt «hij toch nog eveneens beboet met honderd kameelen (en niet met «tweehonderd): want het gezigt en de oogen, dat is één en 't zelfde ([illegible])". In *Het Mohammedaansche strafregt*, bl. 31, en in de aanteekening bl. 116, is dit niet goed verstaan.

Bl. 23, art. 53: [illegible] De Javaansche auteur heeft zich hier te streng aan het Arabisch origineel gehouden, daar toch deze bepaling omtrent de 28 letters alleen op het *Arabische* alfabet van achtentwintig medeklinkers van toepassing is. — Dat 28 consonanten niet in *drieën* gedeeld kunnen worden, heeft de auteur zeker niet bedacht.

Bl. 24, 8, art. 55—72. Deze artikels behooren niet onder het laatst voorgaande hoofdstuk, maar zijn, nadat het hoofdstuk over doodslag en verwonding was afgehandeld hier nog bijgevoegd, om nog eenige bijzondere gevallen te geven van verantwoordelijkheid of niet verantwoordelijkheid tot wedervergelding of schadevergoeding. Verg. *Het Mohammedaansche strafregt*, bl. 143.

Bl. 25, 12. Achter [illegible] zal wel [illegible] gelezen moeten worden. In C. leest men: [illegible]

Bl. 29, 2 v. o. In plaats van [illegible] vindt men [illegible] in hs. A.

Bl. 30, 7. v. o. [illegible] Zulk een vergoeding, bestaande in een slaaf of slavin, heet in 't Arabisch *gorrat* (غرّة). Zie *Het Mohammedaansche strafregt*, bl. 59, noot b., bl. 28.

Bl. 32, 10. Hier had een nieuwe titel tot opschrift moeten staan. bv. [illegible] Het volgende art. handelt namelijk over een bijzondere wijze van beëediging, die in 't Arab. قسامة genoemd wordt, wat men door *verdeelingseed* zou kunnen vertalen. Het hier bedoelde bijzondere bewijs wordt in 't Arab. لوث (*lauth*) genoemd. Zie *Het Mohammedaansche strafregt*, bl. 29, bl. 61, 7 vlgg., en bl. 149.

Bl. 33, art. 75—84. De misdrijven, waarop het Mohamm. recht straffen stelt, zijn vijf in getal. — Het zijn, *ontucht* en *overspel*, Ar. زنا (*zinâ*), *valsche betichting daarvan* Ar. قذف (k*a*d*f*), *diefstal* Ar. سرقة (*sarikat*), *straatrooverij*, Ar. قاطع الطريق (k*âte*' 't-*târi*k), *wijndrinken* Ar. الخمر (*alchamr*). Nog enkele zijn ook in zekeren zín hiertoe te brengen, bv. dat men *rebellen*, Ar. اهل البغى (*ahl 'lbagj*), *apostaten*, Ar. مرتد (*mortadd*), en *afgodendienaars*, Ar. مشرك (*mosjrek*) dooden moet, enz. Dit gedeelte van het Mohamm. recht zou men dus het Mohammedaansche *strafregt* kunnen noemen. De straffen, voor

deze misdrijven bepaald, heeten حدود (*hodoêd*) (meerv. van حد *hadd*), d. w. z. straffen, waarvan de grenzen bepaald zijn, zoodat zij niet met verzwaring of verlichting mogen opgelegd worden, in tegenstelling met تعزير, *ta'zîr*, dat is, een *kastijding*, die bepaald wordt naar gelang van omstandigheden, een *arbitraire straf* naar het oordeel en goeddunken van den rechter (*arbitrium judicis*).

Vóór art. 75 had een nieuwe titel tot opschrift moeten staan, bv. [illegible] *over rebellie.* Verg. *Het Mohammedaansche strafregt*, bl. 42 vlgg.

Bl. 34, 5. v. o. Ook hier mist voor art. 76 een nieuwe titel tot opschrift, namelijk [illegible]

Bl. 35, 11. Ook hier had een nieuwe titel tot opschrift moeten staan, namelijk [illegible]

Bl. 35, art. 76. Het afkappen van de rechterhand wordt nog tegenwoordig door de Bedoeïnen toegepast volgens de oude wetten, op een roover of dief, die een bevrienden stam berooft, en op heeter daad betrapt wordt; in andere gevallen is het rooven en stelen eerder behendigheid, dan misdrijf, en strekt tot eer. Zie Burckhardt. l. l. vol. *I.* pag. 176. Mohammed sanctionneerde dit Arabisch gebruik in den *Koran*. V. 42.

Bl. 37, art. 83. Het volgende is aan het hs. P ontleend, en wordt dáár onder de rubriek *ta'zîr* gevonden.

[illegible]

Zie ook *Het Moh. strafregt*, bl. 31 vlgg.

Bl. 36, 2. [illegible] Dit is zeker een vreemde casuspositie doch men vindt die ook in Arabische handboeken voor het Mohamm. recht: zie het *Handb. v. h. Mohamm. regt door S. Keyzer* bl. 368. Maar, als de Javaansche auteur daar nu bijvoegt «en het gestolene «de waarde heeft van drie taïls,» dan wordt het geval nog vreemder. Een portaal van een moskee zal toch wel altijd drie kwartjes waard zijn.

Bl. 37, art. 84. Vrg. Weil, *Mohammed*, p. 139 en 140. — Hiervóór had een nieuw opschrift moeten staan, bv. [illegible]

Bl. 39, 3 v. o. Dit opschrift past niet op den inhoud van de drie volgende artikels. Deze handelen *over het* bewijs door getuigen.

Bl. 40, 2. [illegible] Verg. art. 74.

Bl. 41, 7 v. o. De woorden [illegible] heb ik hier ingevoegd. Zij ontbreken in de handschriften, maar worden door den zin en samenhang van het artikel noodzakelijk vereischt, en konden ligt door den afschrijver overgeslagen worden, daar deze zinsneê met dezelfde woorden ([illegible]) eindigt als het voorafgaande, zoodat het oog van den afschrijver ligt van het eerste [illegible] tot het tweede kon afdwalen, met dat gevolg dat hij deze geheele zinsneê oversloeg.

Bl. 43, 5: [illegible] Deze woorden heb ik hier ingevoegd, als waarschijnlijk door den afschrijver overgeslagen. Het onmiddellijk volgende laat hieromtrent nauwelijks twijfelen.

Bl. 49. Over *koop en verkoop* en alle contracten en wederzijdsche verbindtenissen, die in aard en wezen daarmeê overeenstemmen, tot het *huwelijk* toe, en die alle onder den Arabischen term *bai'* (بيع) begrepen zijn, zie men de Akademische dissertatie van L. W. C.

Leid. 1868, in het Hollandsch door den schrijver bewerkt en uitgegeven in de *Bijdragen van het Kon. Instituut voor taal-, land- en volkenkunde van Ned. Indië*, maar ook afzonderlijk verkrijgbaar. — In het hs. P vindt men over *koop en verkoop* het volgende.

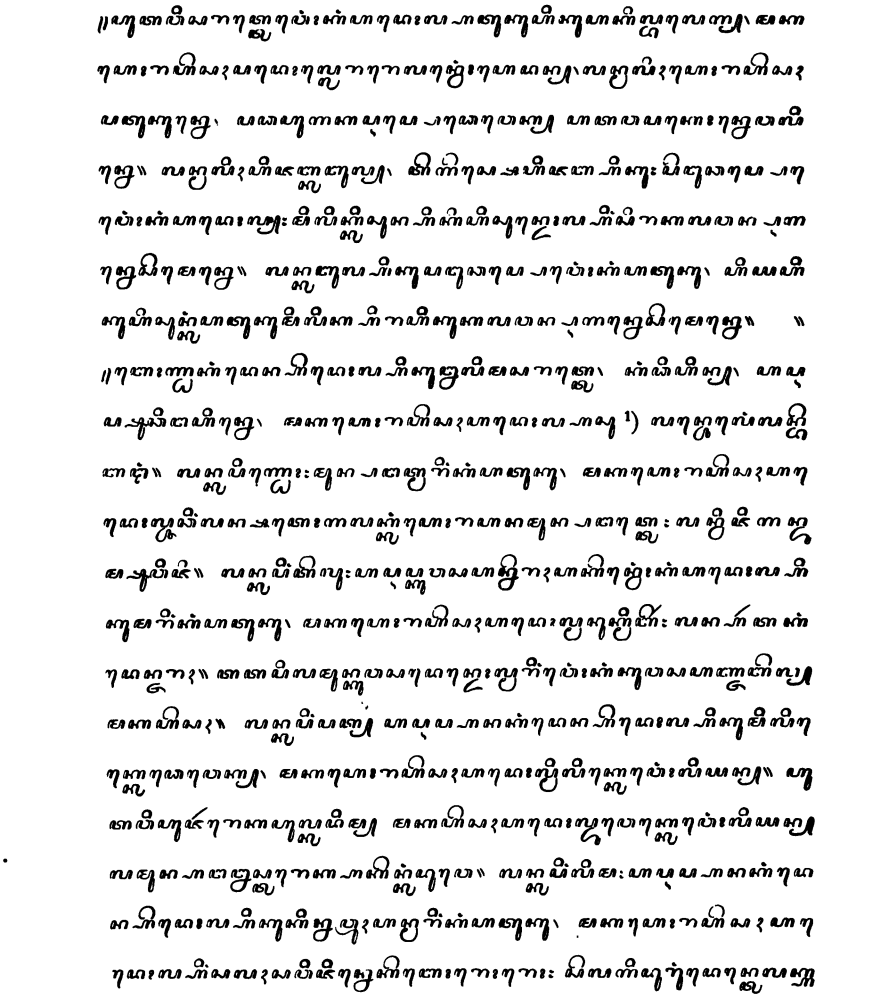

1) Zie Cat Jav. hss. Leidsche Bibl. bl. 351. *Noot Corr.*

[illegible]

[illegible] [1]) [illegible]

Bl. 58, art. 139. Over pand het volgende uit het handschrift P: [illegible]

1) [illegible] moet hier wel hetzelfde beteekenen, als in 't Hollandsch *zijn* (of *haar*) *jaren:* voor *zijn* (of *haar*) *ouderdom.* In de beide handschriften, die ik van de *Soerja-ngalam* heb, vind ik dáár, waar over hetzelfde onderwerp overigens met dezelfde woorden gehandeld wordt, [illegible] in plaats van [illegible] maar dit is onverstaanbaar.

[illegible]

Bl. 63, art. 152—154. Over curateele, voogdij en faillissement vindt men het volgende in het hs. P:

[illegible]

[illegible]

Bl. 65, art. 155—158. In het opschrift van dit hoofdstuk vindt men in plaats van [illegible] in hs. A: [illegible] Wat men hier onder het opschrift schikking of afkoop (dading, transactie) vindt, en gebracht zoude kunnen worden tot de rechten en verplichtingen van naburige erven; dat wordt in het Mohammedaansche recht tegelijk met dading onder één rubriek behandeld. Als bepalingen omtrent de eigentlijke dading, die in beide handschriften A en B weggelaten zijn, vindt men in het handschrift P:

[illegible]

[illegible]

Bl. 67, art. 159. Het hoofdstuk over de overdracht van schulden luidt in het handschrift P aldus:

[illegible]

Bl. 67, art. 160—162. In het hs. P. vindt men hierover het volgende:

[illegible]

[illegible]

Bl. 68, 14: [illegible] Dit zal wel een schrijffout zijn voor [illegible]

Bl. 69, art. 163. Het handschrift P heeft het volgende:

[illegible]

[illegible]

1) In plaats van [illegible] vindt men in de beide hs. van de *Soerja-ngalam* [illegible]

2) Hier mist wat men in de beide hss. van de *Soerja-ngalam* vindt: [illegible]

[illegible]

Bl. 70, art. 164, vlgg. In het hs. P vindt men het volgende:

[illegible]

Bl. 74, 3. Hier zal [illegible] wel een schrijffout zijn voor [illegible]

Bl. 74, art. 176—181. In het handschrift P vindt men:

[illegible]

Bl. 76, art. 182—291. Over bruikleen vindt men het volgende in het handschrift P:

[illegible]

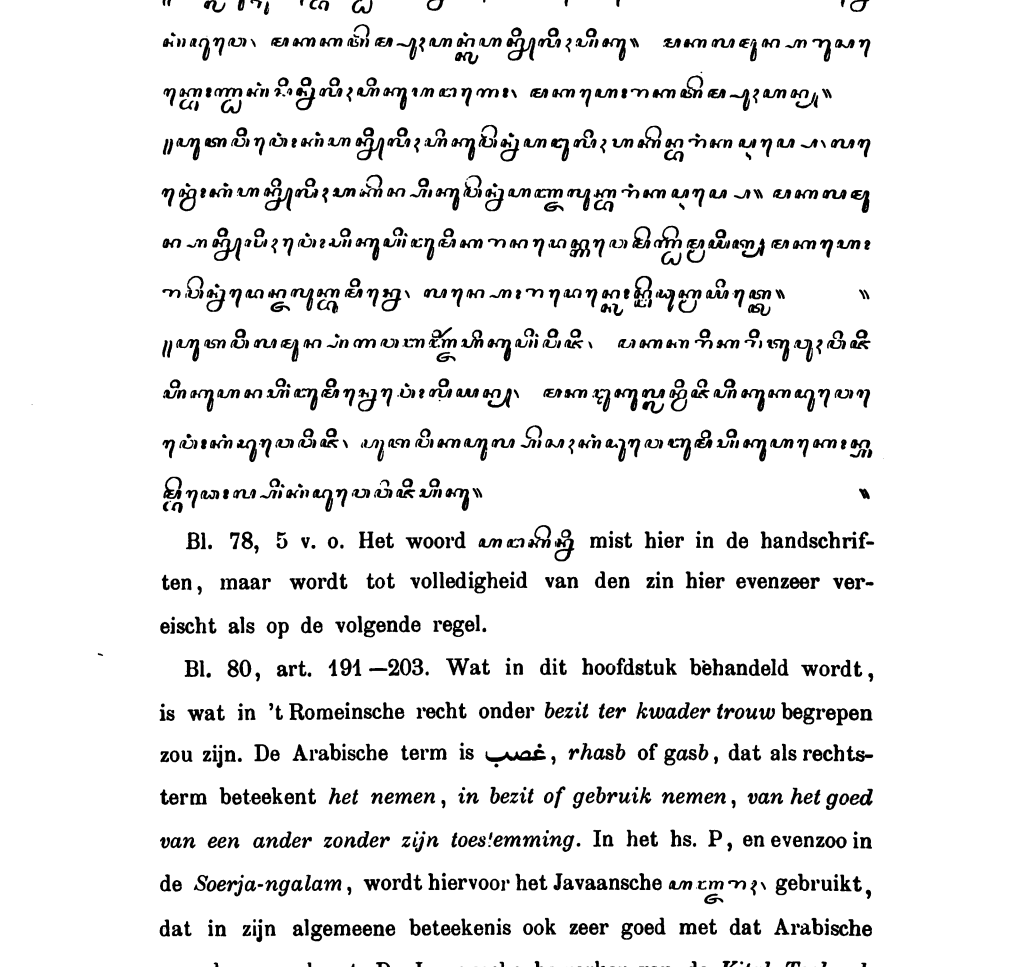

Bl. 78, 5 v. o. Het woord [illegible] mist hier in de handschriften, maar wordt tot volledigheid van den zin hier evenzeer vereischt als op de volgende regel.

Bl. 80, art. 191—203. Wat in dit hoofdstuk behandeld wordt, is wat in 't Romeinsche recht onder *bezit ter kwader trouw* begrepen zou zijn. De Arabische term is غصب, *rhasb* of *gasb*, dat als rechtsterm beteekent *het nemen*, *in bezit of gebruik nemen*, *van het goed van een ander zonder zijn toestemming*. In het hs. P, en evenzoo in de *Soerja-ngalam*, wordt hiervoor het Javaansche [illegible] gebruikt, dat in zijn algemeene beteekenis ook zeer goed met dat Arabische woord overeenkomt. De Javaansche bewerker van de *Kitab-Toehpah* heeft daarvoor het Javaansche woord [illegible] gebruikt; en dit beteekent: *ongevraagd en zonder toestemming gebruik maken van een*

anders goed. — In het hs. P vindt men over dit hoofdstuk het volgende:

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Bl. 81, 7. — [illegible] zon hier verkeerd gebruikt kunnen zijn als krama van [illegible], in plaats van [illegible] doch waarschijnlijker is het, dat achter [illegible] het woord [illegible] uitgevallen is.

Bl. 85, art. 205. Ook hier ontbreekt een nieuwe titel tot opschrift. Het artikel handelt over hetgeen *stille compagnieschap* of *vennootschap*, met een Fransche benaming *compagnieschap en commandite* genoemd wordt. In het Javaansch had het opschrift kunnen zijn: [illegible] — In het handschrift P vindt men hierover het volgende:

[illegible]

1) In de beide hss. van de *Soerja-ngalam* leest men: [illegible] maar dat [illegible] en dit [illegible] versta ik hier niet.

[illegible]

Bl. 88, vlgg., art. 207 vlgg. Het handschrift P heeft hierover het volgende:

[illegible]

1) In plaats van [illegible] hebben beide hss. van de *Soerja-ngalam* [illegible]

2) In plaats van [illegible] hebben beide hss. van de *Soerja-ngalam* [illegible] en even zoo later.

Bl. 92, art. 222—224. In het handschrift P vindt men hierover

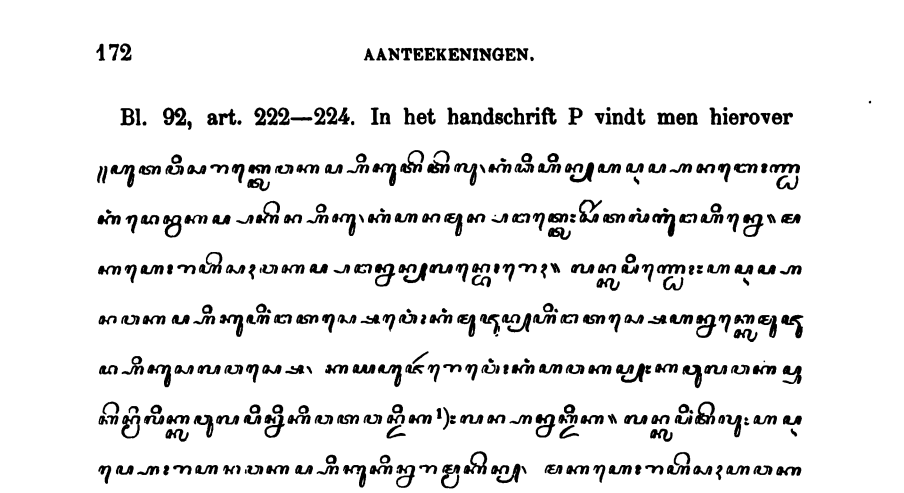

Bl. 93, art. 225—227. In het handschrift P leest men:

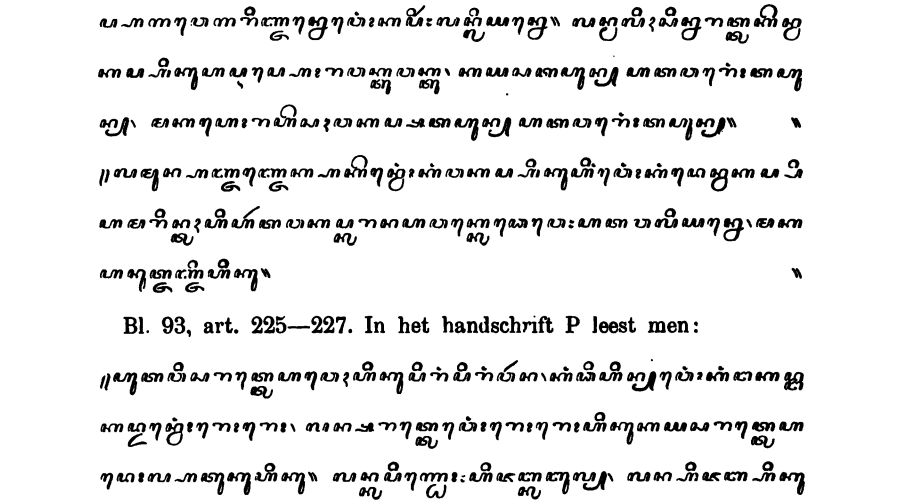

1) In plaats van [illegible] (dat wel Tjěribonsch dialect zal wezen) hebben de beide hss. van de *Soerja-ngalam* [illegible]. Zoo ook bl. 175 in de noot. Beter zou in Madya [illegible] zijn.

[illegible]

Bl. 94, art. 228 en 229. In het handschrift P vindt men:

[illegible]

1) In plaats van [illegible] hebben de beide hss. van de *Soerja-ngalam* [illegible]

2) In plaats van [illegible] leest men in de beide hss.

[illegible]

Bl. 95, art. 230 en 231. In het handschrift P vindt men hierover het volgende:

[illegible]

---

van de *Soerja-ngalam:* [illegible]

1) In plaats van [illegible] leest men in beide genoemde hss. [illegible] Zoo ook elders.

[illegible]

Bl. 96, art. 232 en 233. In het handschrift P leest men:

[illegible]

1) Ook hier en op de volgende regel leest men in plaats van [illegible] in de beide hss. van de *Soerja-ngalam* [illegible].

1) In plaats van [illegible] hebben de beide hss. van de *Soerjangalam* [illegible]

2) In plaats van [illegible] hebben beide genoemde hss. [illegible], en op de volgende regel [illegible] in plaats van [illegible]

Bl. 98, art. 234, vlgg. Ook hier ontbreekt een nieuw opschrift; [illegible] *over uiterste wilsbeschikking of legateering.*

Bl. 100, art. 239—298. Over het erfrecht, dat hier niet heel duidelijk en ook niet zonder fouten behandeld is, leest men het volgende in het handschrift P, dat, hoewel het in dit opzicht vooral onvolledig is, de zaken toch duidelijker behandelt, en vooral wegens de vele gevallen belangrijk is.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Bl. 120, 8 v. o.: [illegible] Zóó heb ik hier uitgegeven: want zóó zal het toch ongetwijfeld moeten wezen. In de eerste uitgaaf staat volgens het hs. [illegible] en in L en C vindt men [illegible] Zonderlinge lezingen! — Uit de eenstemmigheid van al de drie handschriften in het woord [illegible], hoe ongepast dit hier ook wezen mag, zou men haast moeten opmaken, dat werkelijk dat woord ook in het origineel gestaan heeft; en dan moet men wel onderstellen, dat de schrijver bij het neêrschrijven van dezen zin in een oogen-

blik van distractie *negen jaar* in plaats van *negen maanden* geschreven heeft. — Dit zou mogelijk kunnen zijn: doch het is ook mogelijk, dat er in het origineel [illegible] gestaan heeft; maar dat dit door de een' of andere oorzaak onduidelijk geworden was. [illegible] is een krama-désa van [illegible] en in de Noorderstranddistricten als gewoon krama in gebruik: doch in den Oosthoek is [illegible] het gewone krama, en wordt zoo ook in dit zelfde artikel gebruikt, terwijl [illegible] het Ngoko, en [illegible] een krama-désa is, even als in de Vorstenlanden. — Nu zou het kunnen wezen, dat er in het origineele klad eerst [illegible] geschreven stond, maar dat de schrijver er een weinig later [illegible] van heeft willen maken, en dat er door deze correctie een onleesbaar klad of een inktvlek ontstaan is, zoodat alleen de laatste letter [illegible] nog goed leesbaar was. — Hoe in L en C beide dat [illegible] ontstaan zou kunnen zijn, daarnaar is moeielijk te gissen.

In het volgende vindt men in plaats van [illegible] in L [illegible]

Bl. 123 vlgg., art. 299 vlgg. In het handschrift P vindt men over het huwelijk, de *maskawin*, ontbinding van een huwelijk, verstooting, de *idda*, enz., als ook over zoogverwantschap, het volgende:

[illegible]

1) In plaats van [illegible] hebben de hss. van de *Soerja-ngalam* [illegible].

2) In plaats van [illegible] hebben beide hss. van de *Soerja-ngalam*

[illegible] [1])

[illegible]

[illegible] [2])

[illegible]

1) In plaats van [illegible] hebben de hss. van de *Soerja-ngalam* [illegible].

2) In plaats van [illegible] hebben beide hss. van de *Soerja-ngalam* [illegible].

[illegible] 1) [illegible]

[illegible]

[illegible] 2) [illegible]

1) In beide hss. van de *Soerja-ngalam* leest men: [illegible]

2) Beide genoemde hss. hebben [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Bl. 128, art. 314. In het hs. P vindt men hiervoor het volgende: [illegible]

1) Beide hss. hebben hier en een weinig verder [illegible].

2) Van genoemde beide hss. heeft het eene .... [illegible], het andere [illegible]. De afschrijvers van beide hebben niet begrepen dat [illegible] hier beteekent de [illegible], die een slavin vrijlaat.

1) Hier is een erg hiaat, uit de hss. van de *Soerja-ngalam* dus aan te vullen:

2) In de beide hss. van de *Soerja-ngalam*:

[illegible] [1]) [illegible]

Bl. 133, art. 332, vlgg. In het hs. P leest men het volgende: [illegible] [2]):

---

schrijffout voor [illegible], wat in het hs. geschreven zou zijn door in plaats van de [illegible] een klein krulletje aan de [illegible] te schrijven. Dat [illegible] zal wel een Tjeribonsch woord zijn en hetzelfde als het in kawi gebruikelijke [illegible] en *hier* gebruikt als toestandswoord of als verbum impers., *vindt men.*

1) In plaats van [illegible] hebben de beide hss. van de *Soerja-ngalam* hier en een weinig verder [illegible], en [illegible] in plaats van het volgende [illegible].

2) In plaats van [illegible] hebben beide genoemde hss. [illegible].

[illegible]

[illegible] 1) [illegible]

[illegible] 2) [illegible]

[illegible]

[illegible] 3)»

Bl. 134, art. 335, vlgg. In het hs. P vindt men hierover het volgende:

[illegible]

1) In plaats van [illegible] hebben genoemde hss. hier en vervolgens [illegible]

2) In plaats van [illegible] hebben beide genoemde hss. hier en vervolgens [illegible]

3) Beide genoemde hss. hebben [illegible]

1) Beide mss. hebben [illegible] (Ar. نشوز). Zoo ook aan het einde van deze alinea.

2) In plaats van [illegible] hebben de hss. van de *Soerja-ngalam* hier en vervolgens [illegible]. Zoo ook in plaats van het volgende [illegible].

3) In plaats van [illegible] hebben genoemde hss. [illegible].

4) Genoemde hss. hebben [illegible] en [illegible] in plaats van [illegible].

[illegible]

Bl. 135, art. 338. Hierover vindt men in hs. P het volgende:

[illegible]

1) In plaats van [illegible] hebben de mss. van de *Soerja-ngalam*

[illegible]

Bl. 137, art. 346 vlgg. Hierover vindt men het volgende in hs. P: [illegible]

1) In plaats van [illegible] hebben ook hier beide genoemde hss. [illegible] en [illegible] in plaats van het volgende [illegible]

2) De beide genoemde hss. hebben: [illegible]

[illegible]

Verder vindt men in hs. P, even als in het *Handboek voor het Mohammedaansche regt*, hier, tusschen de artikels over de *'idah* en over de *niphkah*, het volgende over zoogverwantschap:

[illegible]

Bl. 137, 6 en 5 v. o.: [illegible] Zoo heeft het Londensche hs. In de eerste uitgaaf stond volgens hs. B [illegible] doch dit is bepaald fout. De ware lezing is zeker [illegible]

Bl. 138, art. 351 vlgg. Zie hierover hs. P op de volgende bladzijde.

Bl. 141, art. 359 vlgg. Hierover heeft het hs. P het volgende:

[illegible]

1) Beide genoemde hss. hebben [illegible]

2) In plaats van [illegible] heeft het ééne van genoemde hss. [illegible], en het andere [illegible]

[illegible]

Bl. 138, art. 351 vlgg. Over het onderhoud van nabestaanden, slaven en vrouwen vindt men in hs. P het volgende:

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

INHOUD.

INLEIDING. . . . . p. 2 en 143.

Over doodslag, recht van wedervergelding en bloedprijs. art. 2—25.

Over verwondingen, die niet het overlijden van den verwonde ten gevolge hebben . . . . . art. 26—48.

Over gevallen, dat iemand een ander van zijn verstand of van een zintuig berooft, zonder dat dit zichtbaar is. art. 49—54.

Over gevallen van verantwoordlijkheid of niet-verantwoordlijkheid tot wedervergelding of schadevergoeding. . art. 55—72.

Over de noodige vereischten van een pretensie om bij den rechter ontvanklijk te zijn . . . . . art. 73.

Over de vijftig eeden, vereischt tot bekrachtiging van een beschuldiging wegens een zeer vermoedelijken, maar toch niet volkomen bewezenen doodslag . . . . . art. 74.

Over het beoorlogen van opstandelingen. . . . . art. 75.

Over straatroof . . . . . art. 76.

Over diefstal. . . . . . art. 77—82.

Over kastijding, of arbitraire naar omstandigheden door den rechter te bepalen straf. . . . . . art. 83.

Straf op het drinken van bedwelmende dranken . . art. 84.

Over zelfverdediging . . . . . art. 85—87.

Over het bewijs door getuigen . . . . . art. 88—90.

Over één zaak, waarop aanspraak gemaakt wordt door twee personen . . . . . art. 91—97.

Over de vereischten van een pretensie op eenig goud of zilver . . . . . art. 98 (behoort bij art. 73).

Waar voor de vordering van een schuld getuigen aanwezig zijn, daar kan geen eed geëiseht worden. art. 99 (behoort achter art. 90).

Over verantwoordelijkheid of niet-verantwoordelijkheid voor schade, aangericht door iemands rijbeest of vee,

of ook door hout of iets dergelijks, dat iemand over den schouder draagt . . . . . art. 100—112.

Over koop en verkoop. . . . . art. 113—134.

Over verkoop met levering op tijd. . . . p. 159 r. 11 v. o.

Over verbruikleen. Verbod van voordeel of rente. art. 135—138.

Over pand en verpanding . . . . . art. 139—149.

Over de schulden van een overledene . . art. 150 en 151.

Over het stellen onder curatele . . . . . art. 152 en 153.

Het goed van een minderjarige wordt beheerd door zijn voogd, totdat hij meerderjarig geworden is en blijken gegeven heeft van gezond verstand en goed overleg. . . . . art. 154.

Over zaken, die bij minnelijke schikking behooren afgedaan te worden . . . . . art. 155—159.

Over overdracht van schulden . . . . . art. 159.

Over borgtocht . . . . . art. 160—162.

Over compagnieschap, maatschap of vennootschap . . art. 163.

Over lastgeving en gevolmachtigden. . . . art. 164—175.

Over verklaringen . . . . . art. 176—181.

Over bruikleen . . . . . art. 182—190.

Over het ongevraagd gebruik maken van een anders eigendom . . . . . art. 191—203.

Over naasting . . . . . art. 204.

Over compagnieschap bij wijze van geldschieting of en commandite. . . art. 205 (vrg. art. 135 vlgg. en art. 163).

Over het verzorgen van een anders palmboomen of wijngaarden voor een aandeel in de vruchten. . . art. 206.

Over huur . . . . . art. 207—213.

Over het ontginnen van woeste gronden en het eerst zich den eigendom verwerven van iets dat nog aan niemand toebehoort . . . . . art. 214—221.

Over het brengen van eenig goed in de doode hand tot een vroom of liefdadig doel. . . . . art. 222—224.

Over schenking . . . . . art. 225—227.

Over het vinden van eenig goed . . . . . art. 228—231.

Over depositum of inbewaargeving . . . art. 132 en 233.

Over legatering of uiterste wilsbeschikking. art. 234—237.

Over gevolmachtigde curators of uitvoerders van uiterste-wilsbeschikkingen . . . . . art. 238.

Over de verdeeling van een nalatenschap . . art. 239—298.

Over het huwelijk. . . . . . art. 299—312.

Een vrij man mag vier vrouwen hebben . . . . . art. 313.

Over de vrouwen, waarmeê het niet geoorloofd is een huwelijk aan te gaan. . . . . . art. 314—319.

Over de personen, die als voogd kunnen optreden om een vrouw in het huwelijk te laten verbinden . . . . art. 320—323.

Over het vervallen van een echtverbindtnis zonder verstooting . . . . . art. 324—331.

Over de mas-kawin (*Ar. sadaka* of *mahr*), *de huwelijksprijs.* art. 332 en 333.

Over een man, die bij zijn vrouw, of bij zijn twee of drie vrouwen, nog een andere trouwt . . . . art. 334—337.

Over de ontbinding van een huwelijk door afkoop (*koeloek*) *of door verstooting.* . . . . . art. 338—343.

Over het terugkeeren tot een verstootene vrouw zonder een tweede huwelijk . . . art. 344 en 345, (vrg. art. 350).

Over de édah, idah, ngidah (Ar. عدّة), *van een vrouw na een ontbonden huwelijk, vóórdat zij een ander mag aangaan.* art. 346—350.

Over zoogverwantschap . pag. 193, 3 v. o., en vrg. art. 314.

Over de nipkah, voldoend onderhoud van zijn vrouw door den man. art. 351—355.

Over het recht van de vrouw om ontbinding van het huwelijk te vragen, indien haar man haar niet het behoorlijk onderhoud verschaft . . . . . art. 356 en 357.

Over de opvoeding van minderjarige kinders van gescheiden ouders . . . . . art. 358 en 359.

BP 175 .L2 K62 ed.3
Kitab toehpah, ADC4209
Hoover Institution Library
3 6105 080 534 014

BP 175
L2
K62
ed 3

Uitgaven op het gebied der Maleische, Javaansche en Madoereesche talen van de Firma E. J. BRILL te Leiden.

MALEISCH.

Abdoellah, Verhaal van zijne reis naar Kalantan en van die naar Djedda. In het Maleisch voor de lithographische pers geschreven en van aanteekeningen voorzien door H. C. Klinkert. 1889. ..... *f* 2.50.

Abdoellah Bin Abdelkader Moensji, Autobiographie. (*Maleisch*). Onveranderde uitgave. — Met aanteekeningen door H. C. Klinkert, 1882. 8°. ..... *f* 6.25.

Drie Maleische gedichten, of de Sjairs Kon Tamboehan, Jatim Noestapa en Bidasari. Voor de pers bewerkt door H. C. Klinkert. 1886. 8°. *f* 3.50.

Facsimilés van eenige Maleische handschriften. Ten dienste van hen, die zich in het lezen van Maleisch-Arabisch letterschrift willen oefenen, bijeengebracht door H. C. Klinkert. 1885. kl. 4°. ..... *f* 2.50.

Hikajat Mang Toewah, Tersalin soeratannja oleh R. Bronsmiddel. 1893. 8°. ..... *f* —.75.

Kesah Pelajaran Abdoellah bin Abdelkader Moensji dari singapoera Sampai Ka negeri Kalantan. Tersalin Soeratannja oleh R. Brons Middel. 1893. 8°. ..... *f* 1.25

Hikajat Pelandoek Djinaka, of de Reinaert de Vos der Maleiers. Voor de pers bewerkt door H. C. Klinkert. 1885. 4°. ..... *f* 2.25.

Klinkert, H. C., Nieuw Nederlandsch-Maleisch woordenboek. 1885. 8° In linnen band. ..... *f* 11.—.

— Nieuw Maleisch-Nederlandsch Woordenboek met Arabisch karakter. Naar de beste bronnen bewerkt. In linnen band. ..... *f* 9.—.

— Nieuw Maleisch-Nederl. Zakwoordenb., ten behoeve van hen die het Maleisch met Latijnsch karakter beoefenen. 1892. kl. 8°. ..... *f* 2.50.

— Spraakleer van het Maleisch. 1882. kl. 8°. ..... *f* 1.50.

— Opstellen ter vertaling in het Maleisch, te gebruiken bij de Maleische grammatica van Dr. J. J. de Hollander, enz. 1879. 8°. 1e en 2e stuk à *f* —.75.

— Eerste schrijf-, spel-, lees- en vertaaloefeningen van het Maleisch met Arabische karakters, gelith. 2e onveranderde herdruk. 1894. 8°. ... *f* 1.25.

— *Kitab Boenga Rampai* of Bloemlezing uit de Maleische geschriften, ten behoeve van de Gouvernements Inlandsche scholen en van hen, die het Maleisch met Latijnsch karakter beoefenen. 1890. 8°. ..... *f* 3.50.

Sadjarah Malajoe, of de Maleische kronieken. Naar de uitgave van Abdoellah bin Abdelkader Moensji, door H. C. Klinkert. 1884. 8°. *f* 3.50.

Kruyt en **Morre,** Toelichting op de Maleische schrijftafel Daftar toelisan. 1888. (1 blad imper. fol. en 1 blad lithogr. fol.). ..... *f* 1.50.

Morel, C. J., Nederlandsch-Maleische gesprekken ten dienste van hen, die met de spreektaal der inlanders van den Indischen Archipel wenschen bekend te worden, benevens eene beknopte spraakkunst en eene alphabetische lijst van de in het dagelijksch leven meest voorkomende woorden. 1874. 8°. *f* 1.90.